

Koncepcia kurzu individuálnej ochrany

A Conception of an Individual Protection Course

Bc. Nikola Smolinská

Diplomová práca
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Nikola Smolinská**
Osobní číslo: **A15200**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Koncepce kurzu individuální ochrany**

Téma anglicky: **A Conception of an Individual Protection Course**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s problematikou individuální ochrany.
  2. Uvedte nezbytnou terminologii a právní rámec.
  3. Definujte a popište individuální ochranu.
  4. Porovnejte individuální ochranu z pohledu bezpečnosti a z pohledu zásad společenského chování.
  5. Navrhněte strukturu a obsah kurzu pro veřejnost.
  6. Vytvořte modelové situace s popisem, doplněné fotodokumentací.
-

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. ŠPAČEK, Ladislav. **Nová velká kniha etikety. 2., rozš. vyd.** Praha: Mladá fronta, 2008. ISBN 978-80-204-1954-5.
2. ŠPAČEK, Ladislav. **Velká kniha etikety.** Ilustroval Jan ECKERT. Praha: Mladá fronta, 2007. ISBN 978-80-204-1659-9.
3. LUKÁŠ, Luděk et al. **Bezpečnostní technologie, systémy a management I.** Zlín: VeRBuM, 2011, 316 s. ISBN 978-80-87500-05-7
4. LUKÁŠ, Luděk et al. **Bezpečnostní technologie, systémy a management II.** Zlín: VeRBuM, 2012, 387 s. ISBN 978-80-87500-19-4
5. LAUCKÝ, Vladimír. **Technologie komerční bezpečnosti I.** Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 81 s. ISBN 978-80-7318-889-4.
6. LUKÁŠ, Luděk. **Bezpečnostní technologie, systémy a management V.** Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM, 2015. ISBN 978-80-8750-067-5.

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Dora Lapková

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

3. února 2017

Termín odevzdání diplomové práce:

24. května 2017

Ve Zlíně dne 3. února 2017

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, dne 19.05.2017

.....
Smolka!
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Cieľom diplomovej práce je zoznámiť s individuálnou ochranou a vytvoriť koncepciu kurzu. V teoretickej časti bude uvedená nevyhnutná terminológia, právny rámec a definovanie individuálnej ochrany. Praktická časť bude zameraná na koncepciu kurzu pre verejnosť, ktorý sa bude zaoberať cieľovým zvýšením individuálnej ochrany. Na modelových situáciách bude názorne ukázané, ako sa dá individuálna ochrana zvýšiť v bežnom živote. Táto problematika bude tiež porovnaná s pohľadom súčasnej etikety. Komparácia načrtne možné rozdiely v situáciách riešených z pohľadu bezpečnosti a z pohľadu zásad spoločenského správania.

Kľúčové slová: individuálna ochrana, etiketa, bezpečnosť, modelové situácie, kurz

ABSTRACT

The aim of this thesis is to get acquainted with individual protection and created a concept of course. The theoretical part will contain the necessary terminology, the legal framework and the definition of individual protection. The practical part will focus on the concept of public course, which will deal with a targeted increase of individual protection. At model situations will be introduced, how can you improve individual protection in everyday life. This issue will also be compared with the point of view to the current etiquette. Comparison outlines the possible differences in the situations addressed in terms of security and in terms of the principles of social behavior.

Keywords: individual protection, etiquette, safety, scenarios, the course

Na tomto mieste by som rada poďakovala vedúcej diplomovej práce slečne Ing. Doře Lapkovej, ktorá mi vždy poradila a pomohla, tiež by som poďakovala za jej odborné vedenie, cenné rady, pripomienky a čas, ktorý mi venovala pri vedení diplomovej práce.

Ďalšie poďakovanie patrí Ing. Zdenkovi Malánikovi, DCv. za čas, v ktorom mi vysvetlil nejasnosti z danej problematiky.

Nakoniec by som poďakovala rodine, ktorá mi verila a podporovala pri štúdiu.

Prehlasujem, že odovzdaná verzia diplomovej práce a verzia elektronická nahraná do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČASŤ	11
1 TERMINOLÓGIA	12
1.1 OCHRANA.....	12
1.2 OBRANA.....	12
1.3 SEBAOBRANA.....	12
1.4 PROFESIJNÁ OBRANA.....	13
1.4.1 Obrana štátu	13
1.4.2 Komerčná obrana	13
1.5 INDIVIDUÁLNA OCHRANA.....	13
1.6 ETIKETA.....	14
1.6.1 Etiketa vs. etika	14
2 PRÁVNÝ RÁMEC	15
2.1 LISTINA ZÁKLADNÝCH PRÁV A SLOBÔD	15
2.2 TRESTNÝ ZÁKONNÍK.....	15
2.2.1 §28 Krajná núdza	15
2.2.2 § 29 Nutná obrana	16
2.2.3 § 150 Neposkytnutie pomoci	16
2.3 OBČIANSKY ZÁKONNÍK	17
2.3.1 § 14 Svojpomoc.....	17
2.4 TRESTNÝ PORIADOK.....	17
2.4.1 §76 odst. 2 Zadržanie osoby podozrivej	17
2.5 ZÁKON O ZBRANIACH A STRELIVE.....	18
3 INDIVIDUÁLNA OCHRANA	19
3.1 ÚROVNE OCHRANY.....	19
3.1.1 Strategická úroveň.....	20
3.1.2 Taktická úroveň.....	20
3.1.3 Operatívna úroveň.....	21
3.2 OBRANNÉ PROSTRIEDKY	22
3.2.1 Teleskopický obušok.....	23
3.2.2 Kubotan / taktické pero	23
3.2.3 Obranný sprej.....	24
3.3 ZBRANE.....	25
3.3.1 Palné zbrane	26
3.3.2 Chladné zbrane.....	26
4 ETIKETA	28
4.1 VYTYPOVANIE PROSTREDIA	29
4.1.1 Vchody do budovy	29
4.1.2 Reštaurácia	29
4.1.3 Parkovisko.....	30
II PRAKTICKÁ ČASŤ	32

5	ETIKETA VS. BEZPEČNOSŤ	33
5.1	DOTAZNÍK.....	33
5.2	PARKOVISKO.....	41
5.2.1	Modelové situácie.....	44
5.3	REŠTAURÁCIA.....	51
5.3.1	Modelové situácie.....	53
5.4	VCHODY DO BUDOV.....	59
5.4.1	Modelové situácie.....	60
6	NÁVRH KURZU	66
6.1	CENA.....	68
6.2	OBSAH A ŠTRUKTÚRA KURZU.....	71
6.2.1	Obsah kurzu.....	72
6.2.2	Štruktúra kurzu.....	75
	ZÁVER	84
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	86
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK	88
	ZOZNAM OBRÁZKOV	89
	ZOZNAM TABULIEK	91
	ZOZNAM PRÍLOH	92

ÚVOD

Súčasná doba je veľmi uponáhľaná, plná stresu, ľudia si neuvedomujú, že na nich môže číhať na rôznych miestach nebezpečenstvo. Taktiež vďaka stereotypu ľudí sa zabúda na možné hroziace nebezpečenstvo na miestach, ktoré každodenne navštevujú a neuvažujú nad možnosťou, že by sa práve tam a v danej chvíli mohlo niečo stať. Nebezpečenstvo môže byť vo forme slovného, alebo fyzického napadnutia, znásilnenia, krádeže, okolitej bitky a ďalších. Mnohokrát si ľudia možnosť, že môžu takýmto situáciám predchádzať, uvedomia až neskoro, keď sa niečo stane nim, alebo ich blízkym.

Diplomová práca je zvolená z toho dôvodu, aby priblížila ľuďom, že existuje možnosť, ako zvyšovať svoju bezpečnosť, čoho si všímať, ako reagovať. Všetko je zahrnuté v návrhu kurzu individuálnej ochrany.

Cieľom diplomovej práce je vytvorenie koncepcie kurzu individuálnej ochrany. Zoznámiť verejnosť, ako môžu zvyšovať svoju bezpečnosť prostredníctvom individuálnej ochrany, a ako vďaka tomu ochrániť aj svojich blízkych.

Práca je rozdelená do dvoch častí. Teoretická časť je rozdelená do štyroch kapitol. Pojednáva o terminológii, právnom rámci, individuálnej ochrane a etikete. Praktická časť je orientovaná na porovnávaní etikety a bezpečnosti, vytvoreniu modelových situácií a návrhu koncepcie kurzu individuálnej ochrany.

Individuálna ochrana nie je pre spoločnosť zaužívaný pojem. Na začiatok je potrebné vysvetliť čo si pod pojmom individuálna ochrana predstaviť. Okrem toho je prvá kapitola zameraná na vysvetlenie základných pojmov, ktoré súvisia s individuálnou ochranou. Dôležité je rozpoznať, aký je rozdiel medzi ochranou a obranou, čo je sebaobrana, profesijná obrana.

Pri vykonávaní individuálnej ochrany je nevyhnutné mať prehľad o právnom rámci. Nevedomosť, alebo nedodržiavanie zákonov môžu danú osobu dostať do problémov. Pre danú ochranu nie sú priamo stanovené zákony, alebo špecifické oprávnenia. Riadi sa základnými pravidlami, zákonmi a nariadeniami ako bežný občan. Druhá kapitola definuje zákony a nariadenia týkajúce sa danej oblasti.

Tretia kapitola je zameraná na podrobné vysvetlenie individuálnej ochrany. Je potrebné pochopiť celkový proces správania, ktorý je zložený s jednotlivých fáz pre efektívnu ochranu. Celkový proces je rozdelený do troch úrovní, ktoré sú v danej kapitole podrobne

vysvetlené. Okrem toho u individuálnej ochrany je možné použiť obranné prostriedky. Sú vybrané zbrane a obranné prostriedky, ktoré sú pre individuálnu ochranu vhodné a následne sú podrobne rozobrané.

S individuálnou ochranou je spätá etiketa, preto tejto téme je venovaná štvrtá kapitola. Sú vysvetlené základy etikety a na základe vyhodnotenia dotazníka boli vybrané miesta, ktoré sú v danej kapitole rozpracované z hľadiska etikety.

Praktická časť začína vyhodnotením dotazníku, na základe ktorého sú vybrané nebezpečné miesta, ktoré sú porovnané z hľadiska bezpečnosti a etikety. Individuálna ochrana prebieha v bežných situáciách, miestach a realizácia musí prebiehať bez povšimnutia, ako z bezpečnostného hľadiska tak aj z hľadiska etikety. U vybraných nebezpečných miest sú určené základné pravidlá, rady a zásady, ktoré slúžia ako opatrenia, a umožňujú znižovať riziko hroziaceho nebezpečenstva. Ďalej sú navrhnuté modelové situácie, ktoré popisujú, ktoré miesto je vhodné, ako správne a bezpečne postupovať v priebehu cesty k cieľu. Zvolená metóda zobrazenia modelových situácií je pomocou schém.

Druhá časť je zameraná na návrh kurzu individuálnej ochrany. Je definovaná charakteristika, aký je cieľ kurzu, pre koho je určený, koľko osôb sa kurzu môže zúčastniť, kde a ako dlho bude prebiehať, akou formou, kto bude kurz vyučovať, čo bude k priebehu potrebné. Cena kurzu sa stanoví na základe vynaložených nákladov na kurz. V ďalšej časti je spracovaná kalkulácia ceny na jednu osobu. Nakoniec je stanovený obsah a štruktúra kurzu. Je zhotovený harmonogram celého priebehu kurzu. Štruktúra kurzu popisuje jednotlivé body obsahu a sú znázornené ukážky prezentácie.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 TERMINOLÓGIA

Individuálna ochrana nie je pre spoločnosť bežný, zaužívaný pojem, preto na začiatok je potrebné rozobrať a vysvetliť základné pojmy, ktoré s ňou súvisia. O individuálnej ochrane je možné hovoriť ako o opatreniach slúžiacich k zvýšeniu bezpečnosti osoby. Môže ísť o ochranu niekoho blízkeho ale najmä o ochranu samého seba. Bežným občanom je dôležité dostať do povedomia, čo je ochrana a obrana, aký je medzi nimi rozdiel, vysvetlenie pojmov sebaobrana, profesijná obrana a aby udalosti, ktoré sa môžu stať, neboli spoločensky nevyhovujúce, je potrebné vysvetliť pojem etiketa a jej základné pravidlá.

1.1 Ochrana

Ochrana je charakterizovaná ako pasívne jednanie, vystupovanie osoby proti útoku, alebo inému protiprávnemu jednaniu inej osoby. Využíva preventívne opatrenia, technické a ochranné prostriedky. [1]

1.2 Obrana

Obrana je charakterizovaná ako aktívny prístup, jednanie osoby proti útoku, alebo inému protiprávnemu jednaniu inej osoby. Využíva preventívne opatrenia, fyzickú obranu a obranné prostriedky. [1]

1.3 Sebaobrana

Cieľom je obrana alebo ochrana seba samých, svojich záujmov, svojich blízkych a hodnôt pred protiprávnym útokom niekoho iného. Spadá sem možnosť pomoci aj cudziemu človeku. [2]

Sebaobrana je charakterizovaná:

- chráni/bráni osobné záujmy (život, zdravie, majetok, sloboda a česť),
- človek je motivovaný vyššími hodnotami, mimo finančný a materiálny zisk,
- týka sa bežného občana so základnými občianskymi právami,
- u sebaobrany je motivácia vyššia ako u pracovníka priemyslu komerčnej bezpečnosti,
- ide o citové väzby k blízkeму človeku, materiálnym veciam, spravodlivosti a ďalšie. [2]

1.4 Profesionální obrana

Cílem je obrana alebo ochrana záujmov a hodnôt niekoho iného. Uskutočňuje sa za úplatu. Profesionálnu obranu je možné rozdeliť na obranu štátu a komerčnú obranu. [2]

1.4.1 Obrana štátu

Obrana štátu je charakterizovaná:

- štát a záujmy štátu chránia pracovníci bezpečnostných zložiek,
- pracovníci obrany majú špeciálne zákonné normy, čím nadobúdajú právomoci, ktoré iní občania nemajú,
- financovanie je zo štátneho rozpočtu,
- najväčší podiel majú na ňu Armáda Českej republiky, Polícia Českej republiky, tajné služby a Obecná polícia,
- ide o územie, zriadenie, právo a poriadok. [2]

1.4.2 Komerčná obrana

Komerčná obrana je charakterizovaná:

- cieľom je obchodný úspech,
- zákazky súkromného charakteru, obrana/ochrana majetku, alebo osôb,
- predstavuje ju priemysel komerčnej bezpečnosti (súkromné bezpečnostné služby, právnické osoby, samostatne zárobkovo činné osoby),
- pracovníci sú motivovaný platom, v niektorých prípadoch je motivácia vyššia (pre nich je to poslanie, misia...),
- pracovníci majú rovnaké zákonné normy ako bežný občania. [2]

1.5 Individuálna ochrana

Pojem je možné definovať ako súbor preventívnych i taktických opatrení, ktoré slúžia k zvýšeniu bezpečnosti osoby. Môže ísť o ochranu samého seba, alebo o ochranu niekoho blízkeho, rodiny.

Individuálnej ochrane je venovaná kapitola 3.

1.6 Etiketa

„Etiketa je iba iný názov pre láskavú myseľ. Človek, ktorý by povedal, že nepozná etiketu, si ani neuvedomuje, že vlastne hovorí: Nepoznám zdvorilosť k svojim blízkym. Našťastie je však stále mnoho ľudí dychtiacich pomôcť inému a preukazovať drobné zdvorilosti, ktoré zohrievajú srdce a povzbudzujú ochabnutého ducha. Etiketa a zdvorilosť sú súzvučné slová.“ [3]

Etiketa je považovaná za normu správania. Predstavuje súbor históriou a tradíciou vytváraných a ustálených pravidiel správania. Vedome, či nevedome sa každý riadi určitými zásadami, ktoré nadobudol pozorovaním, výchovou. Ide o formu slušnosti, ktorá sa zdá byť prirodzenou a predsa je v súlade s pravidlami etikety. Existujú dve základná vlastnosti etikety a to slušnosť, ktorá je vrodená, a zdvorilosť, ktorá sa musí naučiť. [3], [4]

Často sa pletie slovo etiketa s etikou. Aby sa tieto pojmy nepletli, v podkapitole je ich vysvetlenie.

1.6.1 Etiketa vs. etika

Slovo **etiketa** vznikla zo staronemeckého „sticken“ (napichovať), no z tohto slova sa ešte vyvinulo francúzske „estiquette“ a je to súbor pravidiel spoločenského chovania. Na rozdiel od slova **etika**, čo je filozofická disciplína, náuka o morálke, mravnosti. Napriek rozdielnym významom majú tieto pojmy určitú súvislosť. Skúmanie morálky je tvorené medziľudskými vzťahmi, rešpektovaním hodnôt iných osôb, spoločenských kultúr a etiketa definuje pravidlá práve pre toto chovanie. [5]

Etikete je ďalej venovaná kapitola číslo 4.

Zámerom tejto kapitoly je objasnenie základných pojmov súvisiacich s individuálnou ochranou. Základom je rozpoznať, čo je ochrana a čo obrana. Veľmi dôležitým faktorom je pochopiť rozdiel medzi sebaobranou a profesijnou obranou. Po vysvetlení týchto pojmov sa dostávame k individuálnej ochrane, ktorú je možné skĺbiť spolu s etiketou, ktorá je pre bežný život dôležitým činiteľom.

2 PRÁVNÝ RÁMEC

Priamo pre individuálnu ochranu nie je stanovený zákon, alebo špecifické oprávnenia. Je nutné sa riadiť základnými pravidlami, zákonmi a nariadeniami ako bežný občan. Medzi právne normy, ktoré je nutné dodržiavať, patria napríklad:

- Ústava Českej republiky,
- Listina základných práv a slobôd,
- Občiansky zákonník,
- Trestný poriadok,
- Trestný zákonník,
- Zákon Českej národnej rady o priestupkoch,
- Zákon o strelných zbraniach a strelive.

V podkapitolách sú vypísané právne normy a popísané ich paragrafy, ktoré sú dôležité pri individuálnej ochrane.

2.1 Listina základných práv a slobôd

Zákon č. 2/1993 Sb. je jedným z najzákladnejších zákonov, ktorým sa riadi každá bežná osoba. U individuálnej ochrany osoba jedná v súlade s článkom 10.

- (1) *„Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.*
- (2) *Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života.*
- (3) *Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“* [6]

2.2 Trestný zákonník

Zákon č. 40/2009 Sb. v rámci individuálnej ochrany sa orientuje na § 28, § 29, § 150.

2.2.1 §28 Krajná núdza

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“ [6]

Z paragrafu vyplývá:

- je k tomu oprávněný ktokoliv,
- musí hrozit přímo nebezpečí, které nejde za daných okolností odvrátit jinak,
- nebezpečí je způsobené přírodními živly, haváriemi nebo zdivočelého zvířata,
- následek musí být vždy menší nesmí být rovnaký nebo větší, ako hrozil. [7]

2.2.2 § 29 Nutná obrana

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.“

Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“ [6]

Z paragrafu vyplývá:

- odvrací se přímo hrozící (pokus o útok) nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem (chráněný zájem = život, zdraví, majetek, sloboda, čest),
- útok může hrozit od člověka nebo poštvaného zvířata,
- obrana musí být efektivní,
- škoda může být způsobená větší, ako hrozila, ale nesmí nastat značný nepoměr,
- při značném nepoměru škody vzniká vybočení z nutnej obrany, tzv. exces. [7]

2.2.3 § 150 Neposkytnutí pomoci

„Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo jiného vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.“

Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.“ [6]

Paragraf vyjadruje povinnosť poskytnúť prvú pomoc, ale nesmie byť ohrozená osoba sama. Za poskytnutie prvej pomoci sa považuje aj zavolanie zdravotnej záchranej služby.

2.3 Občiansky zákonník

V zákone č. 89/2012 Sb. je nutné prihliadať pri individuálnej ochrane na § 14.

2.3.1 § 14 Svojpomoc

„Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo ohroženo a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.

Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.“ [6]

2.4 Trestný poriadok

V tomto zákone č. 141/1961 Sb. v oblasti individuálnej ochrany je nutné zahrnúť a riadiť sa §76 odst. 2.

2.4.1 §76 odst. 2 Zadržanie osoby podozrivej

„Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.“ [6]

Z paragrafu vyplýva:

- zadržat' môže ktokoľvek (pri splnení podmienky v ďalšom bode),
- zadržanie osoby podozrivej je možné za podmienky, že osoba sa musí dopúšťať trestnej činnosti,
- zadržanie je pre potrebu získania totožnosti, zaistenia dôkazov či zabráneniu úteku,
- zadržaná osoba sa musí odovzdať ihneď policajnému orgánu,
- spôsobená škoda musí byť maximálne rovnaká, ako by hrozila. [8]

2.5 Zákon o zbraniach a strelive

Samostatnou časťou je Zákon o strelných zbraniach a strelive č. 119/2002 Sb. a o zmene zákona č. 156/2000 Sb., o overovaní strelných zbraní, streliva a pyrotechnických predmetov a o zmene zákona č. 288/1995 Sb., o strelných zbraniach a strelive (zákon o strelných zbraniach), v znení zákona č. 13/1998 Sb. Zákon upravuje práva a povinnosti držiteľov zbraní (streliva), nadobúdanie vlastníctva, držanie alebo nosenie zbrane (streliva). [9]

Pri vykonávaní individuálnej ochrany môže osoba, vlastniaca zbrojný preukaz, skupiny E použiť zbraň pre vlastnú ochranu.

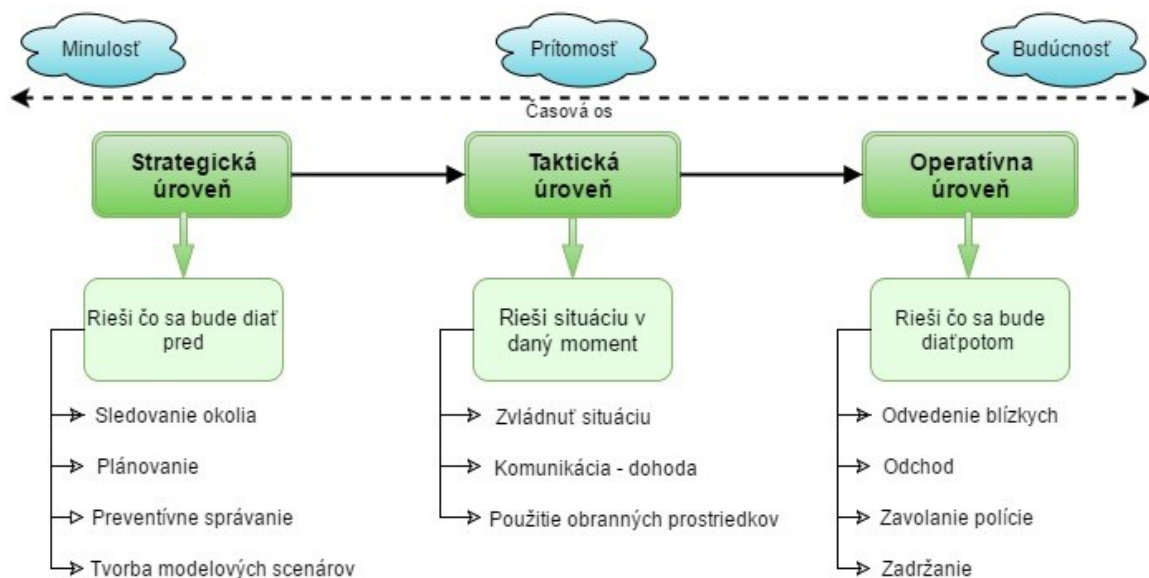
Kapitola rieši právne prostredie, ktoré je pre individuálnu ochranu veľmi dôležité. Pre osobu, ktorá individuálnu ochranu ide vykonávať, je potrebné mať znalosti o základných právach a povinnostiach, no najmä mať prehľad o zákonoch týkajúcich sa danej oblasti a jednať v súlade s nimi. Ide hlavne o zákony, ktorých nedodržanie, alebo nevedomosť môžu osobu vykonávajúcu ochranu dostať do problémov. Neznalosť zákonov neospravedľuje.

3 INDIVIDUÁLNA OCHRANA

Môže byť definovaná ako súbor taktických a preventívnych opatrení slúžiacie k zvýšeniu bezpečnosti osoby. Je vnímaná dvomi spôsobmi. Prvou je ochrana sám seba a druhým spôsobom je ochrana niekoho blízkeho. Využíva prvky sebaobrany. Je potrebné dbať na individuálnu ochranu, vďaka stereotypu ľudí sa zabúda na možné hroziace nebezpečenstvo na miestach, ktoré každodenne navštevujú a neuvažujú nad možnosťou, že by sa práve tam a v danej chvíli mohlo niečo stať.

3.1 Úrovně ochrany

U individuálnej ochrany je nutné pochopiť celkový proces správania, ktorý sa skladá s jednotlivých fáz, aby ochrana bola efektívna. Tento proces je možné rozdeliť do troch základných úrovní ochrany. Z časového hľadiska sú rozdelené na strategickú, taktickú a operatívnu. Popis jednotlivých úrovní je uvedený v podkapitolách. Uvedený obrázok nižšie približuje celkový proces individuálnej ochrany s jednotlivými fázami, ako sa správať, čo všetko je potrebné robiť, aby ochrana buď seba samého alebo niekoho blízkeho bola efektívna.

Obr. 1. Úrovně ochrany

3.1.1 Strategická úroveň

Je založená najmä na intuícii a prevencii, uvažuje nad možnosťami, čo sa môže stať. Dôležité je, aby osoba bola pripravená riešiť rôzne situácie, **očakávať**, že sa niečo môže stať. Osoba si vyberá miesta, kam pôjde kadiaľ pôjde, čo si so sebou zoberie.

- *Sledovanie okolia* – najdôležitejší bod u individuálnej ochrany, je potrebné všímať si okolie, správanie okolitých ľudí, predpokladať hrozby, neupínať sa na stereotypný spôsob - nevnímanie (chodím tadiaľ každý deň, tu sa nič nestane).
- *Plánovanie* – predtým ako sa niekam pôjde, je nutné si premyslieť (naplánovať) všetky možné budúce deje. Čo si so sebou zoberiem, ako potom danú situáciu riešiť, čo spraviť (kam ísť, kam zavolať).
- *Preventívne správanie* – správať sa tak, aby sme zbytočne neprivolávali pozornosť, nespôsobovali rozruch, alebo nevyvolávali konflikty. Vybrať si správnu cestu (dobře osvetlenú, vyhýbať sa parkom a podobne).
- *Tvorba modelových scenárov* – mať vopred pripravený postup, dopredu sa pripraviť na možné situácie, ktoré sa môžu stať, podľa toho voliť cestu, vybavenie, vedieť komu zavolať a podobne.

3.1.2 Taktická úroveň

Rieši danú situáciu, ktorá nastane, hlavným záujmom je **zastaviť útok**. Uvedomiť si, čo v ktorý moment urobiť a použiť. Nejedná sa len o útoky a fyzické napadnutia, môže ísť aj o rôzne ohrozenia na miestach, ktoré človek bežne navštevuje (ulica, reštaurácia, odchod z domu a ďalšie). Ohrozenie môže byť vo forme slovného napadnutia, obťažovania, krádeže a podobne. Môže ísť o vedomý útok, cielené napadnutie, alebo nevedomé pod vplyvom drog, alkoholu alebo od psychicky labilného človeka.

- *Zvládnuť situáciu* – posúdiť situáciu, premyslieť si ako v danej chvíli čo najlepšie zareagovať, nerobiť unáhlené rozhodnutia.
- *Komunikácia* – snažiť sa s protivníkom rozprávať, dohodnúť sa, ostať v pokoji, odradiť ho.
- *Použitie zbraní alebo obranných prostriedkov* – pri útoku využiť buď improvizované zbrane, alebo obranné prostriedky, ktoré človek bežne nosí u seba.

3.1.3 Operatívna úroveň

Je zameraná na možnosti, čo sa bude diať po udalostiach, ktoré nastali, dôležitý je **odchod** z daného miesta. Môže ísť o situáciu (napr. napadnutie), ktorú je potrebné ohlásiť na políciu. V danej situácii je možné odísť a zavolať políciu, poprípade ostať u podozrivého. Sú situácie, kedy sa na mieste môže ostať (pominie hrozba, situácia je pokojná)

- *Odvedenie blízkych* – v prípade ďalších osôb, ktoré sú snami, je najdôležitejšie odvieť tieto osoby, z daného miesta (pri útokoch).
- *Odchod* – z daného miesta sa musí odísť, než si okolie začne všímať, čo sa vlastne stalo (pri útokoch).
- *Zavolanie polície* – polícia sa volá len ak je potrebné ohlásiť danú skutočnosť. Vždy by sa malo ako prvé odísť, až potom riešiť zvyšok (ak je nutné, tak ohlásiť udalosť po úniku z daného miesta, po ceste a podobne)
- *Zadržanie* – bežný občan má právo zadržať podozrivého (napr. zatvorením do miestnosti), ktorý sa dopúšťa trestnej činnosti, aby mu zabránil v úteku po dobu do príchodu polície.

Individuálna ochrana môže byť riešená za pomoci obranných prostriedkov, zbraní. Okrem obranných prostriedkov, ktoré sú priamo určené na obranu, je možné u individuálnej ochrany použiť na obranu čokoľvek, čo má daná osoba pri sebe. Jedná sa o užitie bežných predmetov, nazývané tiež ako improvizované obranné prostriedky (zbrane). Na obranu je teda možné použiť predmety ako sú kľúče, opasok, mobilný telefón, pero a podobne. Na ochranu môže poslúžiť napríklad kabelka, batoh, kniha a ďalšie. [10]

Obr. 2. Improvizované zbrane [10]

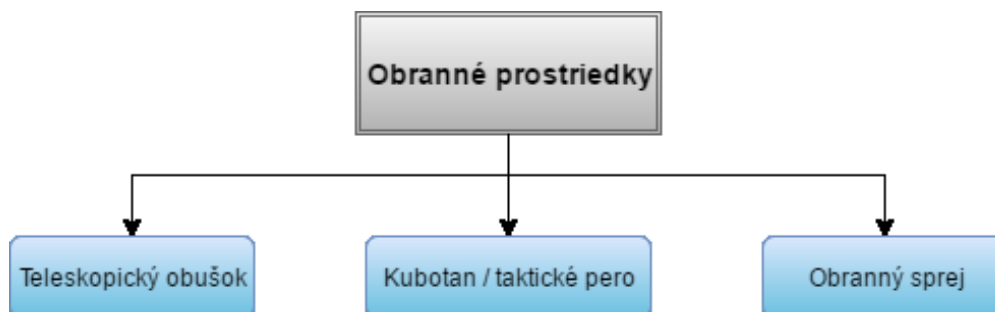
V podkapitole sú vybrané a rozobrané obranné prostriedky a zbrane, ktoré je možné mať u seba a použiť ich pri vykonaní individuálnej ochrany.

3.2 Obranné prostriedky

Obranné prostriedky sú skonštruované k aktívnemu pôsobeniu na útočníka. Použitím môžu ohroziť zdravie a majetok, no ich konštrukcia nie je určená k ohrozeniu života. [11]

U individuálnej ochrany sú vybrané obranné prostriedky, ktoré môže využívať a nosiť bežná osoba bez toho, aby takéto vybavenie bolo na prvý pohľad nezvyčajné, znepokojujúce pre okolie. Najlepšou možnosťou je nosiť obranné prostriedky skrytým spôsobom, aby sa nepútala na danú osobu pozornosť.

V podkapitolách sú popísané obranné prostriedky, ktoré sú efektívne pri individuálnej ochrane.

Obr. 3. Rozdelenie obranných prostriedkov používaných u individuálnej ochrany

3.2.1 Teleskopický obušok

Konstruckiou sú tri oceľové trubky, ktoré sú v sebe zasunuté, vďaka tomu má menšiu veľkosť v zloženom stave. Teleskopický obušok sa rozloží do plnej dĺžky prudkým švihnutím. Samovoľné otváranie obušku je istené pierkom na najmenšej z trubiek. Otvorený obušok sa zloží prudkým úderom jeho špičkou kolmo o tvrdú zem. Gumová rukoväť s výrezmi bráni vykláznutiu z ruky. [11]

Vhodný pre **mužov**.

Obr. 4. Teleskopický obušok [8]

3.2.2 Kubotan / taktické pero

Ide o tvrdý a nenápadný obranný prostriedok. Jeho dominantnosťou sú malé rozmery a diskretnosť. Tvarom môže pripomínať príviesok na kľúče. Drží sa v zovretej pästi tak, aby vyčnieval len jeho koniec. Využíva sa na údery, strhnutie útočníka k zemi a na tlakové body, čím pôsobí bolesť priložením a následným tlakom. [11]

Čím ďalej, tým viac sa začína používať taktické pero. Od kubotanu sa líši tým, že konce sú zúžené do hrotov, kedy jeden koniec slúži na bodanie a druhý koniec obsahuje pero. Dôvodom väčšieho záujmu o taktické pero je možnosť skrytia (vyzerá ako pero), jeho použitie, veľkosť a manipulácia s ním.

Kubotan používajú najmä **ženy**.

Taktické pero je vhodné pre **ženy aj mužov**.

Obr. 5. Taktické pero [12]

3.2.3 Obranný sprej

Je to obranný chemický prostriedok, ktorého primárnou funkciou je zmarenie útoku. Obsahuje látku OC, ktorá po zasiahnutí tváre, dýchacích ciest a kože spôsobuje páľčivú bolesť, pálenie očí, slzenie, stratu videnia, pálenie kože, ťažké dýchanie alebo žalúdočnú nevoľnosť. Vďaka tejto látke s jej dráždivými účinkami útočníka vyradí na niekoľko desiatok minút. Najúčinnější je pri zásahu do tváre. Obranné spreje sa vyrábajú v rôznych prevedeniach, a to vo forme peny, tekutej strely, aerosolovej hmly, alebo gélu. Medzi najpoužívanejšie sa uvádzajú hmla a tekutá strela. [11]

Obranný sprej sa nesmie používať v uzavretých priestoroch, kde vzniká nebezpečenstvo zasiahnutia nás alebo ďalších ľudí v danom priestore. Okrem uzavretých priestorov hrozí toto nebezpečenstvo aj pri silnom vetre.

Obranný sprej je vhodný ako pre **mužov**, tak aj pre **ženy**.

Obr. 6. Obranné sprej [8]

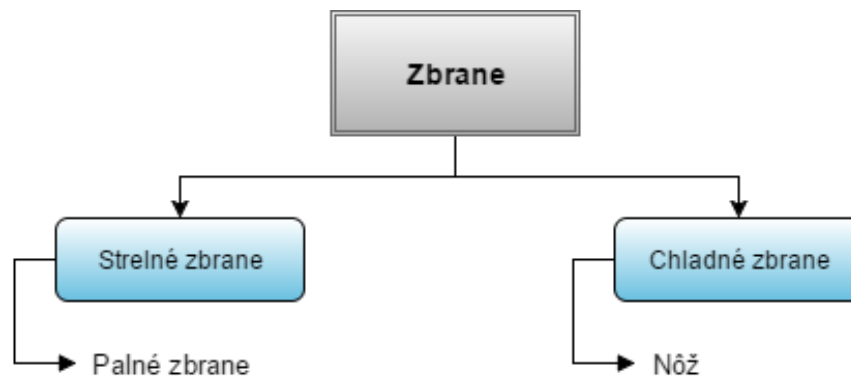
Medzi obranné prostriedky, ktoré ľudia používajú sa zaraďuje aj elektrický paralyzér a osobný alarm, ale pri individuálnej ochrane sa nevyužívajú z dôvodu ich nižšej efektívnosti.

Elektrický paralyzér funguje na princípe elektrického oblúka, ktorý vznikne medzi dvomi elektródami. Napätie je odlišné na základe typu paralyzéra, no veľkosť všeobecne sa pohybuje v tisícoch, sta tisícoch, niekedy až v miliónoch voltov. Pre použitie sa stlačí tlačidlo a vzniká svetelný a zvukový efekt (silné praskanie). Pri zásahu paralyzérom dochádza k dočasnému znehybneniu zasiahnutých svalov. Nehrozí zástava srdca, nakoľko prúd je minimálny, aj keď napätie je veľmi vysoké, nejedná sa o elektrický obvod. Spôsobuje skôr úľakovú reakciu a funguje na opilcov, z tohto dôvodu nie je zaradený medzi obranné prostriedky vhodné k individuálnej ochrane. Využívajú ho najmä ženy. [11]

Osobný alarm vydáva zvuk v podobe hlasitej sirény rôznej frekvencie a môže byť doplnený o blikajúce LED diódy. Aktivuje sa vytiahnutím pútka. Vzhľadom pripomína privesok na kľúče. Z bezpečnostného hľadiska má skôr útočníka len odstrašiť, čo sa nemusí podariť. Používajú ho ženy, ale nie je efektívny pri vykonávaní individuálnej ochrany. [8]

3.3 Zbrane

Primárne sú skonštruované k ohrozeniu života. Zbrane sa rozdeľujú do dvoch skupín, a to na strelné a chladné. Do strelných zbraní sa zaraďujú palné zbrane, ktoré môžu byť použité pri individuálnej ochrane. Ďalej do strelných zbraní patria mechanické zbrane (luk, prak) a plynové zbrane (vzduchovka), ktoré sa nevyužívajú u individuálnej ochrany. [11], [13]

Obr. 7. Rozdelenie zbraní používaných u individuálnej ochrany

3.3.1 Palné zbrane

Tieto zbrane môže vlastniť, nosiť (skryto) a požiť pre vlastnú ochranu každá osoba, ktorá vlastní zbrojný preukaz skupiny E. Je však nutné riadiť sa zákonom o zbraniach č. 119/2002 Sb. v znení neskorších predpisov.

Pre osobnú ochranu sa využívajú krátke zbrane kompakt, subkompakt alebo mini-kompakt. U posledných dvoch ide o zbrane menších rozmerov, ktoré je možné nosiť lepšie skryto. [8]

Obr. 8. Glock 42 [14]

3.3.2 Chladné zbrane

Druhou skupinou zbraní sú chladné, z ktorých bežný občan môže nosiť a použiť **nož**, vďaka jeho širokým možnostiam využitia. Iné chladné zbrane, napríklad dýky, sa pri individuálnej ochrane nepoužívajú, pretože ich nie je možné jednoducho skryť.

Medzi najpoužívanejšie nože sa môžu zaradiť one hand a multifunkčné. One hand sú zatváracie nože, ktoré sa jednoručne ovládajú a otvárajú, nejedná sa o vystreľovacie nože. Multifunkčné, ich využitie je viacúčelové. Môžu obsahovať okrem štandardnej čepele aj rôzne skrutkovače, pilník, pítku, nožničky a podobne. Pri individuálnej ochrane sa nepoužívajú nože s pevnou čepeľou, pretože ich vzhľadom a veľkosťou sa nedajú ľahko skryť a sú nekomfortné.

Chladné zbrane sú používané ako nástroje alebo záložné zbrane, neplnia hlavnú funkciu zbraní. [11]

Nosia ich hlavne **muži**.

Obr. 9. Multifunkční nůž [8]

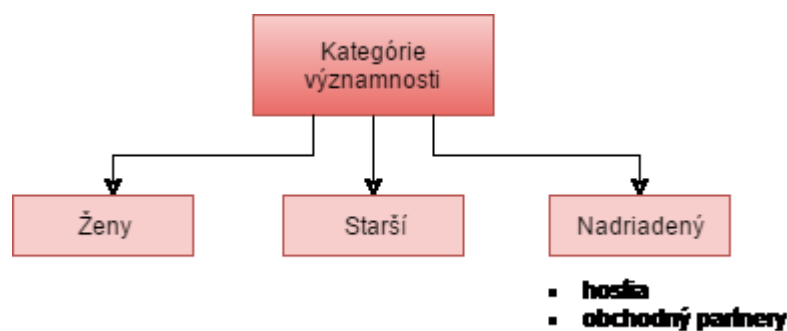
Daná kapitola je zameraná na vysvetlenie a pochopenie, čo je individuálna ochrana. Môže byť vnímaná ako ochrana sám seba, alebo ochrana niekoho blízkeho. Proces ochrany je zložený z troch základných úrovní. Prvou je strategická, ktorá predpokladá, čo všetko môže nastať. Druhou je taktická, ktorá rieši daný moment, ktorý nastane. Treťou je operačná úroveň, u ktorej je hlavnou prioritou odchod z daného miesta. Pri individuálnej ochrane je možnosť použiť aj obranné prostriedky, zbrane alebo improvizované zbrane. Medzi obranné prostriedky, ktoré sa môžu využiť pri individuálnej ochrane, patria teleskopický obušok, kubotan/taktické pero a obranný sprej. Ďalej môže byť použitá palná zbraň, alebo nůž. Ak osoba pri sebe nemá obranné prostriedky môže použiť aj improvizované zbrane, medzi ktoré patria napríklad kľúče, pero, špendlík, batožina, alebo kniha.

4 ETIKETA

Etiketa je súbor pravidiel, konvencií a zvyklostí pri vzájomnom kontakte ľudí v bežnom živote. Podľa úrovne prostredia sa nastavuje laťka správania. Aj keď to, čo hovoríme, nemyslíme úprimne, prospieva to ostatným a to je dôvod, prečo by sme mali chváliť, usmievať sa, alebo popriať, aj keď nám to je jedno. Aby ľudia boli k sebe ohľaduplný, vychádzali dobre spolu, nesmú robiť to, čo iným škodí. Preto existujú zákony, pravidlá, vyhlášky a nariadenia a za ich nedodržiavanie hrozia sankcie. U etikety pravidlá nie sú kodifikované, preto pri ich nedodržaní je možné spozorovať údiv, zdvihnuté obočie, pohľadavosť okolia, pobúrenie spoločnosti, alebo jej rozladenie. [3], [15]

Zásadne sa mení postavenie žien v spoločnosti, majú rovnaké práva ako muži, etiketa im nič nezakazuje. Napriek tomu ženy cítia, že niektoré prejavy nie sú pre nich vhodné, aj keď im nie sú zakázané. Môže sama navštíviť reštauráciu, osloviť muža, s ktorým sa chce zoznámiť, alebo zaplatiť za obed mužovi. [3]

V spoločnosti, si nie sme všetci rovný z pohľadu etikety a existujú tri kategórie významnosti. Musí sa vedieť rýchlo identifikovať, kto je ako spoločensky významný a potom z toho vychádzať pri ďalších úkonoch, ako je otváranie dverí, usádzanie na miesta pri stole, v aute, vchádzanie do dverí a podobne. [3]

Obr. 10. Kategórie významnosti v spoločnosti [3]

Ak by prišlo k situácii, kedy sa stretne žena a starší muž, alebo nadriadený, je potrebné vychádzať z toho, že funkcia a vek sú relatívne a jediným pevným bodom, nepochybniteľným znakom je žena. Nadriadený je najmenej významný zo všetkých troch kategórií. Jedinou výnimkou je nadriadený, ktorý je takzvané nadradený žene až od úrovne ministra, poprípade generálny riaditeľ. V tom prípade, u takejto osobnosti ustúpi aj žena a dá prednosť vo dverách. [3]

Žene, staršiemu a nadriadenému resp. hosťovi sa preukazuje pocta tým, že sú vždy po pravej strane, môže ísť o divadlo, auto, na ulici a ďalšie miesta. Neplatí to u miest, ktoré sú im neznáme, tam nevchádzajú ako prvý. Prednosť dostávajú pri vstupe na miesta, ktoré sú bežné a známe, usádzajú sa na najpohodlnejšie miesta.

4.1 Vytypovanie prostredia

Pre vytypovanie prostredia bol navrhnutý a vykonaný prieskum prostredníctvom dotazníka. Na základe jeho vyhodnotenia boli vybrané tri miesta, ktoré sú označené, podľa opýtaných respondentov, za najrizikovejšie z hľadiska bezpečnosti. V daných miestach môže prísť k útokom, slovnému napadnutiu, obťažovaniu, okolitej bitke, krádežiam a podobne.

Vybrané miesta sú v podkapitolách rozobrané z hľadiska etikety.

4.1.1 Vchody do budovy

Pri vchádzaní do budovy dáva muž prednosť žene. Okrem toho jej otvorí dvere a podrží ich, dokiaľ žena pohodlne nevstúpi. Pokiaľ ide o priestory, ktoré sú pre ženu neznáme, nezvyčajné, respektíve i riskantné, ako prvý vchádza muž. Medzi takéto vchody do budov patrí aj reštaurácia, alebo športové štadióny. Ak ide o budovy typu cukráreň, obchody s odevmi a podobné, žena vstupuje ako prvá. Pri stretnutí iných ľudí majú prednosť vždy tí, ktorí chcú vyjsť z budovy, pred tými, ktorí vchádzajú. [3]

4.1.2 Reštaurácia

Ak sa ide do reštaurácie najskôr je dôležité si o nej niečo zistiť. Môže ísť o obchodné stretnutie, neformálnu schôdzku, obed s rodinou a podobne. Podľa toho sa vyberie oblečenie. Dávnejšie bolo nepredstaviteľné, aby žena pozvala muža do reštaurácie, to sa dnes už zmenilo. Žena môže pozvať svojho obchodného partnera, klienta na obed, bez toho, aby porušovala zásady etikety. Reštaurácia je miesto, ktoré má slušnú úroveň a ľudia si nedovolia povedať veci, ktoré by si v súkromí povedali. Rozhovor prebieha inak, nepoužívajú sa rôzne výrazy, zvýšený tón pri konverzácii, ktoré by púťali pozornosť okolia. [3]

- **Príchod do reštaurácie**

Do reštaurácie vstupuje ako prvý muž. Vychádza to z pravidla o bezpečnosti, kedy do nebezpečných miest, pre ženu neznámych alebo nezvyčajných, vstupuje muž. Napriek tomu, že reštaurácia je považovaná za bezpečnejšiu ako ulica, tradíciou je predpísané, že

muž vstupuje, drží dvere žene, alebo ju uvádza dovnútra. Dávnejšie muž týmto vytváral žene akoby štít, keby v hostinstve bolo rušno. V dnešnej dobe uvádzanie ženy do reštaurácie nie je brané tak striktné, pretože toto prostredie je pre ženu bežné. [3]

Cez reštauráciu muž vedie ženu ku stolu. Ak čašník sprevádza hostí ku stolu, ako prvý ide čašník, nasleduje ho žena a muž ide za nimi, ako posledný. Hostiteľ, ak je možné, vyberá stôl a miesta pri stole, kde sa kto usadí, podľa pravidiel zasadacieho poriadku. Žena, alebo významnejší hosť je posadený na pohodlnejšie miesto. Pri usadení sa oproti sebe, sedia chrbtom ku stene, s výhľadom do miestnosti. Ak sedia vedľa seba, tak hostiteľ, má po svojej pravej ruke ženu, významnejšieho host'a. Žena kabelku nenecháva na stole, môže je mať na kolenách, za chrbtom (ak nesedí opretá), poprípade k nohám stoličky tak, aby neprekážala. [3]

- **Odchod z reštaurácie**

Pri odchode z reštaurácie vychádza ako prvá žena. [3]

4.1.3 Parkovisko

- **Auto**

Z hľadiska etikety najčestnejším miestom v aute je vpravo vzadu. Zadné sedadlá sú vo všeobecnosti bezpečnejšie. Zadné sedadlo vpravo je zvolené, pretože je pohodlnejšie a bezpečnejšie, keďže sa vystupuje na chodník, nie na cestu. Toto pravidlo platí len v krajinách, v ktorých sa jazdí po pravej strane. Niektorý uvádzajú, že významnejšia osoba by mala sedieť vľavo vzadu, pretože sedadlo za vodičom pri havárii je bezpečnejšie. Štatistika dokázala, že vystupovanie z auta na chodník je častejšie ako havárie. Pri nastupovaní do auta, muž pristúpi k pravým zadným dverám, otvorí ich, postaví sa k pravému prednému kolesu auta, proti smeru jazdy a ženu nechá nastúpiť. Skontroluje, či osobe vchádzajúcej do auta neprivil niečo, zatvorí dvere a môže si ísť sadnúť. Ak ide o bežného priateľa, menej významnú osobu, je možné ju usadiť na sedadlo spolujazdca, teda na pravé predné sedadlo. Pri takejto situácii je najlepšou možnosťou opýtať sa host'a, kde by chcel sedieť. [3]

V praktickej časti sú vytypované miesta porovnávané z hľadiska etikety a bezpečnosti.

Touto kapitolou sú vysvetlené základy etikety, ktoré sú dôležité pri ich porovnávaní s bezpečnosťou v praktickej časti. Na základe vyhodnotenia dotazníka, boli vybrané tri miesta, ktoré podľa respondentov boli označené za nebezpečné. Respondenti v dotazníku označili za najviac nebezpečné miesta vchody do budovy, reštauráciu a parkovisko. V podkapitolách boli rozobrané dané miesta z hľadiska etikety a v praktickej časti budú porovnávané z hľadiska bezpečnosti.

II. PRAKTICKÁ ČASŤ

5 ETIKETA VS. BEZPEČNOST'

Pojmy bezpečnosť a etiketa boli vysvetlené v predchádzajúcich kapitolách (kapitola č. 1, č. 4). Táto kapitola sa zameriava na ich porovnávaní pri nebezpečných situáciách. Nebezpečné miesta, u ktorých bude porovnávaná etiketa s bezpečnosť, budú vybrané na základe vyhodnotenia vytvoreného dotazníku. Nakoľko ide o individuálnu ochranu, teda ochranu samých seba, alebo niekoho blízkeho, je nutné aby táto ochrana prebiehala bez povšimnutia, ako z bezpečnostného hľadiska, tak z hľadiska etikety. Etiketou rozumieme nepredpísané pravidlá, zvyky, ktorých nedodržiavanie je spoločensky nevyhovujúce a ľahko daná osoba upúta na seba pozornosť.

5.1 Dotazník

Pre vytypovanie nebezpečných miest z hľadiska individuálnej ochrany bol vytvorený dotazník. Na základe jeho výsledkov boli vybrané tri nebezpečné miesta, ktoré budú rozobrané a porovnávané z hľadiska etikety a bezpečnosti.

- **Tvorba dotazníku**

Dotazník obsahuje 9 otázok zameraných na individuálnu ochranu, vytypovanie nebezpečných miest, ako sa jednotlivé osoby stavajú k svojej bezpečnosti, či robia niečo pre svoju bezpečnosť, čo si myslia, ako by vedeli reagovať na nebezpečnú situáciu, či nosia a používajú obranné prostriedky, v závere mali možnosť vyjadriť vlastnú skúsenosť s nebezpečnou situáciou. Otázky sú tvorené formou výberu jednej odpovede, viacero odpovedí, zoradením podľa miery nebezpečnosti a otvorenou odpoveďou. Dotazník je určený verejnosti.

- **Priebeh dotazníkového šetrenia**

Dotazníkové šetrenie sa uskutočnilo v mesiaci marec roku 2017. Dotazník bol anonymný, prebiehal elektronicky a bol odoslaný respondentom prostredníctvom e-mailu. Dotazníkového šetrenia sa zúčastnilo 35 respondentov.

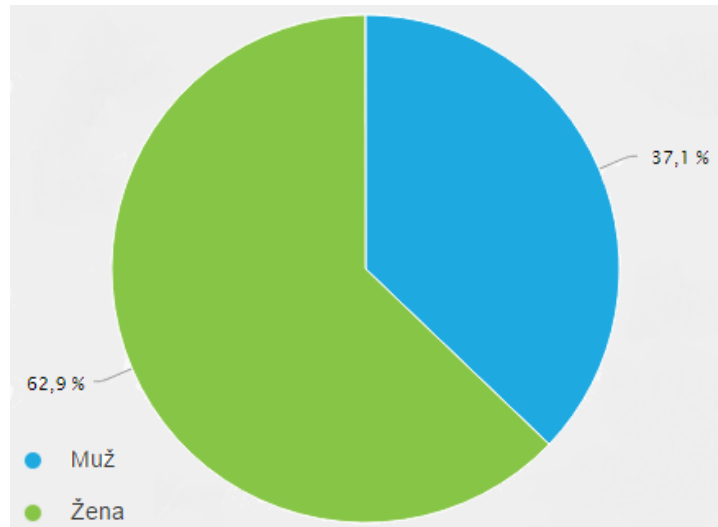
- **Vyhodnotenie dotazníku**

Úvodné dve otázky slúžia k identifikácii respondentov.

Otázka č. 1: Vaše pohlavie

- Muž – 13 respondentov (37,1 %)

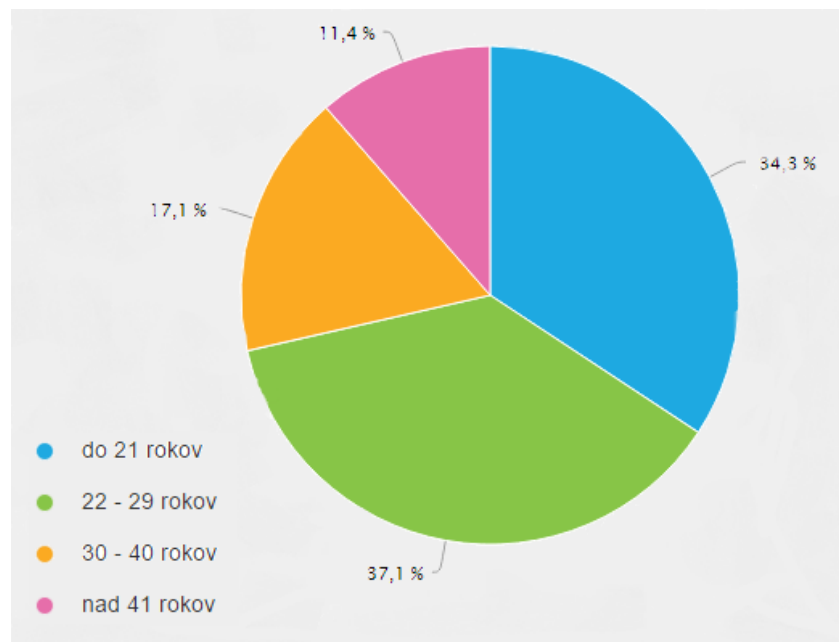
- Žena – 22 respondentov (62,9 %)

Obr. 11. Vyhodnotenie odpovedí otázky č.1

Otázka č. 2: Váš vek

- do 21 rokov – 12 respondentov (34,3 %)
- 22 – 29 rokov – 13 respondentov (37,1 %)
- 30 – 40 rokov – 6 respondentov (17,1 %)
- nad 41 rokov – 4 respondenti (11,4 %)

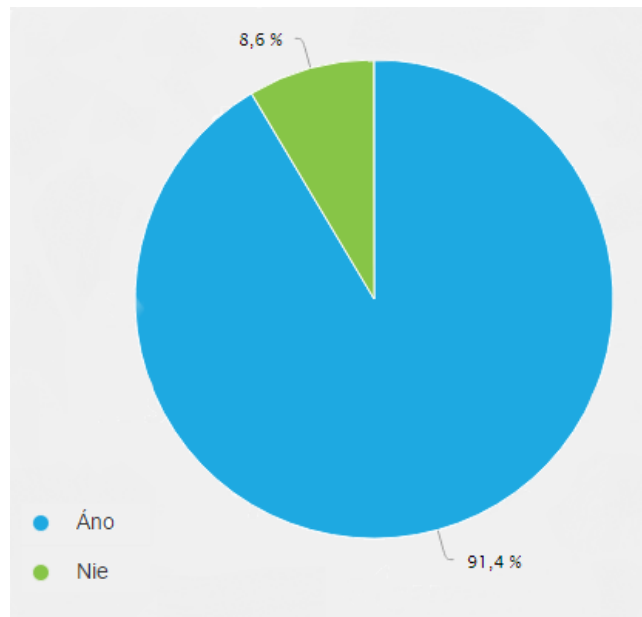

Obr. 12. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 2

Ďalšie otázky sa viažu k individuálnej ochrane.

Otázka č. 3: Zaujímate sa o svoju bezpečnosť?

- Áno – 32 respondentov (91,4 %)
- Nie – 3 respondenti (8,6 %)

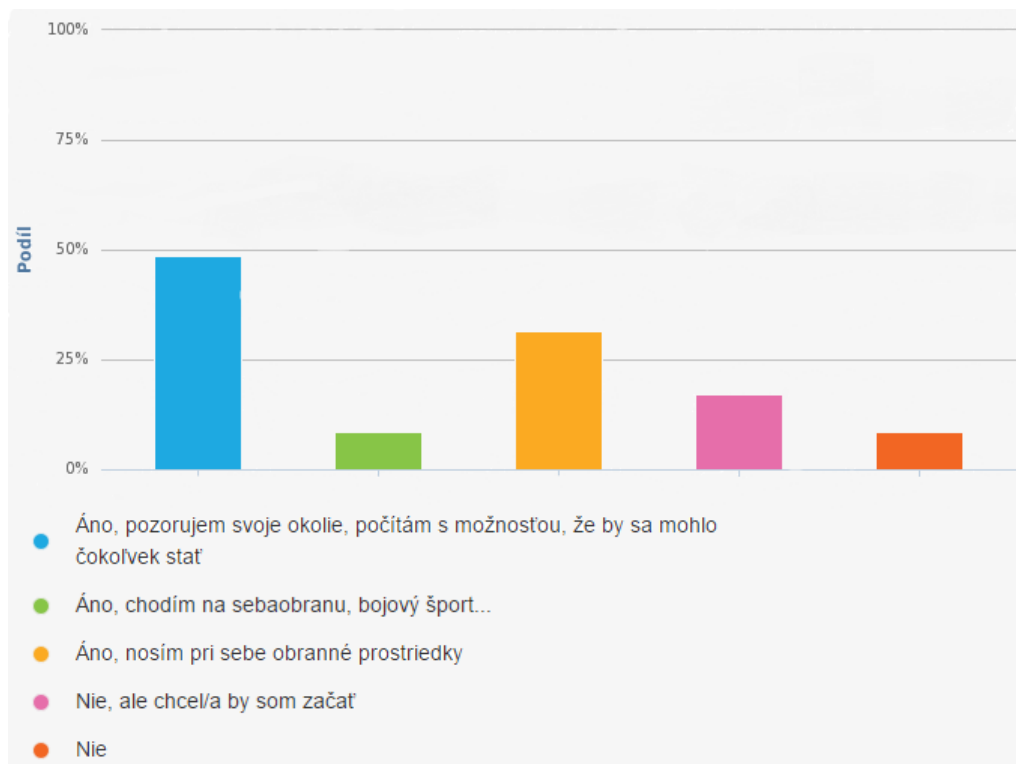

Obr. 13. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 3

Táto otázka hovorí, že sa väčšina respondentov sa zaujíma o svoju bezpečnosť. Len nepatrné množstvo respondentov nezaujíma vlastná bezpečnosť.

Otázka č. 4: Robíte niečo pre svoju bezpečnosť?

- Áno, pozorujem svoje okolie, počítam s možnosťou, že by sa mohlo čokoľvek stať – 17 respondentov (48,6 %)
- Áno, chodím na sebaobranu, bojový šport – 3 respondenti (8,6 %)
- Áno, nosím pri sebe obranné prostriedky – 11 respondentov (31,4 %)
- Nie, ale chcel/a by som začať – 6 respondentov (17,1 %)
- Nie – 3 respondenti (8,6 %)

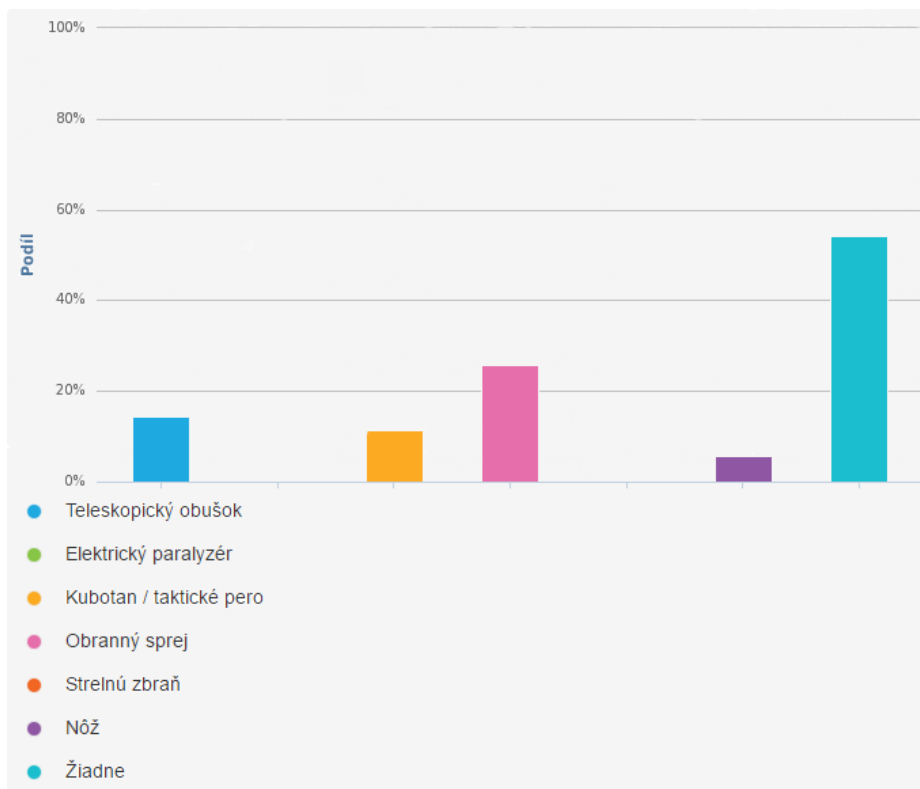

Obr. 14. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 4

Otázkou bolo zistené, že takmer polovica respondentov sa snaží niečo robiť pre svoju bezpečnosť, najmä pozorovaním svojho okolia, nosením obranných prostriedkov. Ďalšou skupinou sú osoby, ktoré pre svoju bezpečnosť nerobia nič, ale radi by chceli začať. Len pár respondentov chodí na sebaobranu, alebo bojový šport, aby sa cítili bezpečnejšie.

Otázka č. 5: Aké nosíte pri sebe obranné prostriedky?

- Teleskopický obušok – 5 respondentov (14,3 %)
- Elektrický paralyzér – 0 respondentov (0 %)
- Kubotan/taktické pero – 4 respondenti (11,4 %)
- Obranný sprej – 9 respondentov (25,7 %)
- Strelnú zbraň – 0 respondentov (0 %)
- Nôž – 2 respondenti (5,7 %)
- Žiadne – 19 respondentov (54,3 %)

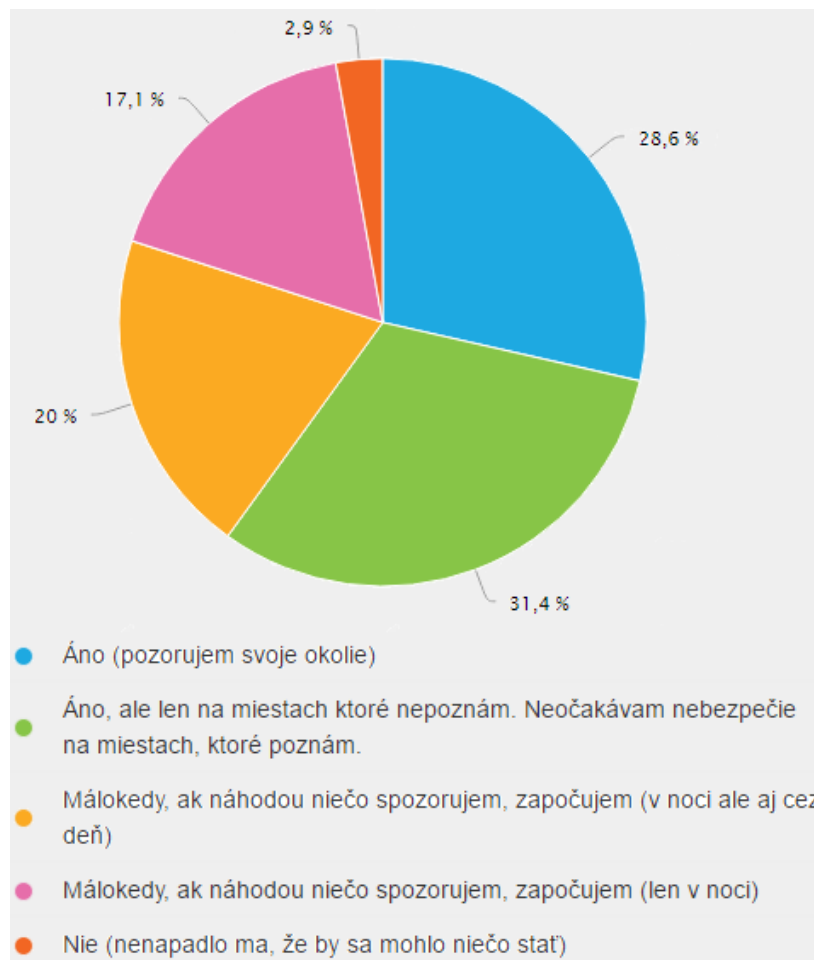

Obr. 15. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 5

Podľa opýtaných z otázky vyplýva, že väčšina nenosí žiadne obranné prostriedky. Len štvrtina respondentov nosí u seba obranný sprej, teleskopický obušok, niektorý kubotan/taktické pero. Z možností, ktoré boli na výber, nie sú používané elektrický paralyzér a palná zbraň.

Otázka č. 6: Zamýšľate sa (v priebehu cesty) nad tým, že by sa Vám mohlo niečo nebezpečné stať?

- Áno (pozorujem svoje okolie) – 10 respondentov (28,6 %)
- Áno, ale len na miestach ktoré nepoznám. Neočakávam nebezpečenstvo na miestach, ktoré poznám – 11 respondentov (31,4 %)
- Málokedy, ak náhodou niečo spozorujem, započujem (v noci ale aj cez deň) – 7 respondentov (20 %)
- Málokedy, ak náhodou niečo spozorujem, započujem (len v noci) – 6 respondentov (17,1 %)
- Nie (nenapadlo ma, že by sa mohlo niečo stať) – 1 respondent (2,9 %)

Obr. 16. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 6

Podľa odpovedí bolo zistené, že väčšina respondentov rozmýšľa počas cesty, nad tým, že by mohla prebehnúť nebezpečná situácia. Necelá tretina respondentov uvažuje o nebezpečenstve, na miestach, ktoré nepoznajú. Sedem respondentov málokedy premýšľa o nebezpečenstve, len ak niečo spozorujú, započujú v noci a aj cez deň. Len minimum respondentov odpovedalo, že by ich nenapadla možnosť, že by sa mohlo niečo stať.

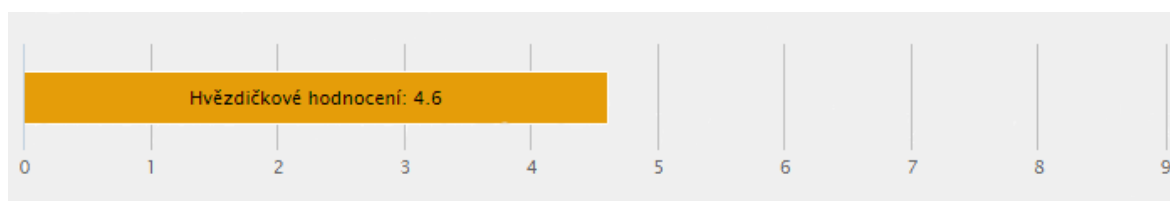
Otázka č. 7: Označte na stupnici čo si myslíte, ako by ste vedeli reagovať na nebezpečnú situáciu

Jedna hviezdička označuje možnosť, že respondent by vôbec nevedel reagovať, deväť hviezdičiek označuje, že presne respondent vie, ako zareagovať, čo spraviť.

- 1/9 – 1 respondent (2,9 %)
- 2/9 – 2 respondenti (5,7 %)

- 3/9 – 4 respondenti (11,4 %)
- 4/9 – 11 respondentov (31,4 %)
- 5/9 – 8 respondentov (22,9 %)
- 6/9 – 4 respondentov (11,4 %)
- 7/9 – 5 respondentov (14,3 %)
- 8/9 – 0 respondentov (0 %)
- 9/9 – 0 respondentov (0 %)

Obr. 17. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 7

Pomocou tejto otázky sa zisťovala možnosť, čo si jednotlivý respondenti myslia o tom, ako by vedeli reagovať, zvládať nebezpečnú situáciu. Na stupnici od 1 - 9, bola najviac označovaná 4. Hodnotenie v priemere vyšlo na 4,6, čo značí, že opýtaný by mohli vedieť reagovať na nebezpečnú situáciu z 50 %.

Otázka č. 8: Popíšte nebezpečnú situáciu, do ktorej ste sa niekedy dostali

Ukážka odpovedí:

„Sledoval mě v MHD muž, po vystoupení šel celou dobu za mnou. Přidala jsem do kroku a ztratila se v jednom menším obchůdku po cestě.“

„Potkala jsem úchyláka v parku, utekla jsem. Podruhé, když jsem potkala úchyláka, jsem se již nelekla a volala policii.“

„Možná jedině když na autobusovém nádraží stojí večer bezdomovci a jsou otravní tak zrychlím krok a nevšímám si jich.“

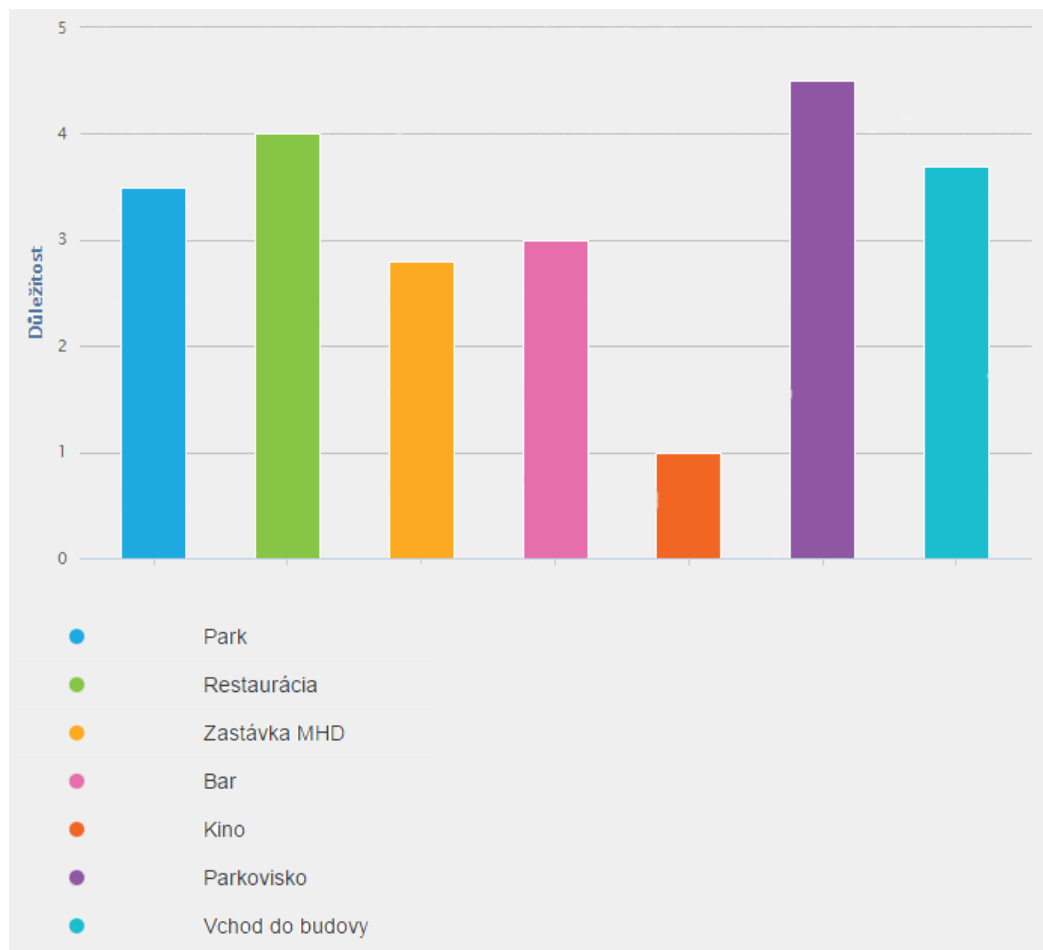
Danou otázkou sa zisťovali možné skúsenosti respondentov s nebezpečenstvom. Odpovede ukázali, že respondenti sa stretávajú s možným nebezpečenstvom.

Posledná otázka bola najdôležitejším bodom dotazníku, vďaka jeho výsledkom sú zistené miesta, ktoré respondenti považovali za nebezpečné.

Otázka č. 9: Zorad'te podľa miery nebezpečnosti tieto miesta

Zoradené možnosti odpovedí podľa nebezpečnosti (čím vyššie číslo, tým dôležitejšie)

- ❖ Park – 3,5
- ❖ Reštaurácia - 4
- ❖ Zastávka MHD – 2,8
- ❖ Bar - 3
- ❖ Kino - 1
- ❖ Parkovisko – 4,5
- ❖ Vchod do budovy – 3,7

Obr. 18. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 9

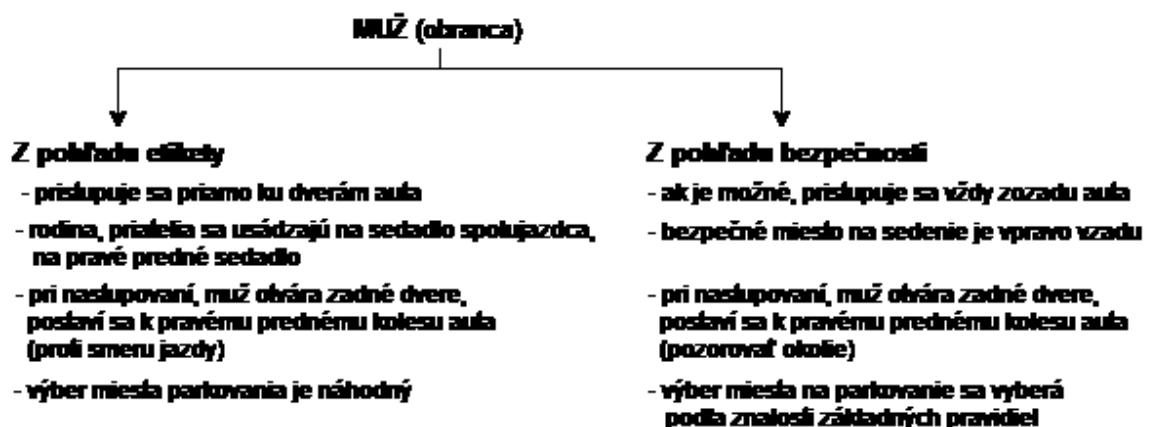
Podľa odpovedí na danú otázku vyplýva, že respondenti považujú za nebezpečné miesta najmä parkovisko, vchody do budov, reštauráciu, park, ďalej je nebezpečenstvo očakávané aj na zastávkach MHD a v bare, menej označované miesto, kde by hrozilo nebezpečenstvo bolo označené kino.

Pomocou poslednej otázky v dotazníku, bolo zistené, ktoré miesta sú pre ľudí nebezpečné. Vďaka týmto odpovediam boli vybrané tri nebezpečné miesta (ktoré boli najviac označované respondentmi), ktoré sú v ďalších podkapitolách rozobrané a porovnávané z hľadiska etikety a bezpečnosti. Ako primárnym obrancom sa považuje muž, ale nakoľko môže ísť aj o dve ženy, alebo o ženu s dieťaťom, starším mužom, toto porovnávanie je ešte rozobrané z pohľadu muža aj ženy. U individuálnej ochrany všetko prebieha tak, aby nikto o ničom nevedel, aby na prvý pohľad nebolo nič poznať a ak ide o ochranu blízkych, všetko sa robí tak, aby o tom ani netušili, že sú chránení. Popisovanie, čo a ako robiť pre svoju bezpečnosť, pri daných situáciách v realite trvá len niekoľko sekúnd, nejde o zdĺhavé rozmyšľanie, pomalé rozhliadanie sa, chodenie hore dole, ale o kroky, ktoré budú robené automaticky s rozmyslom, koordinovane a plynulo.

5.2 Parkovisko

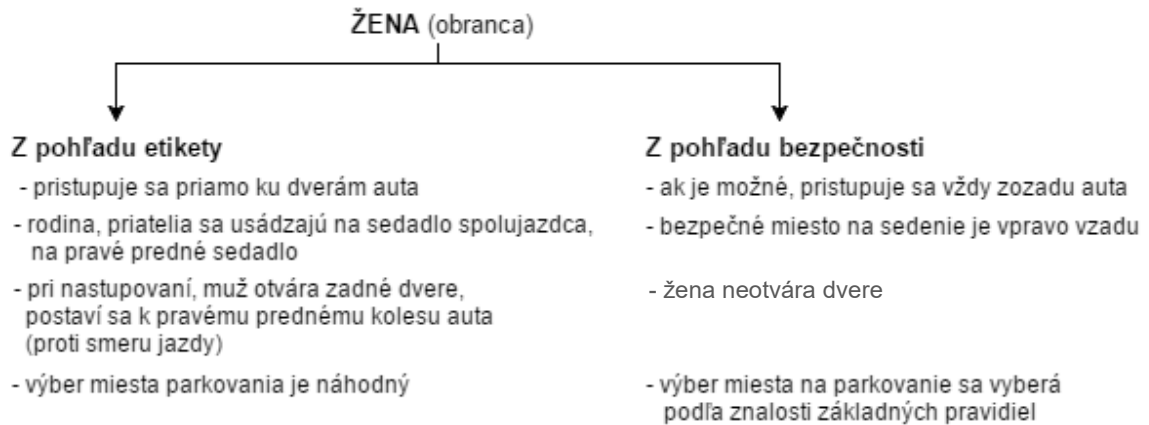
Parkovisko bolo najviac označované respondentmi za nebezpečné miesto. Ide najmä o nebezpečenstvo pri nasadaní/vysadaní z vozidla. Na danom mieste môže hroziť: slovné alebo fyzické napadnutie, olúpenie, u žien – znásilnenie, vlámanie sa do auta, krádež auta. Nebezpečenstvo stúpa najmä vo večerných, nočných, až ranných hodinách. Zaparkované vozidlá, kriky, sú častými úkrytmi pre útočníkov, parkovisko je často zle osvetlené. Aké sú rozdiely u daného miesta z pohľadu etikety a bezpečnosti znázorňuje nasledujúci obrázok.

Obr. 19. Parkovisko porovnávané z hľadiska etikety a bezpečnosti u muža

V prípade parkoviska a najmä auta sa vyskytujú drobné zmeny v prípade muža, z pohľadu etikety a bezpečnosti. Ak sa budú plniť požiadavky z hľadiska bezpečnosti, z pohľadu etikety to nebudú prešľapy, ktoré by viedli k pobúreniu spoločnosti, alebo väčšej všímavosti. Jedinou výnimkou je cesta (napríklad k autu), kedy by žena, podľa etikety, mala byť vedená po pravej strane muža, ale z hľadiska bezpečnosti je nutné viesť ženu po

ľavej strane, nakoľko muž v pozícii ochrancu používa pravú ruku na obranu. Ak by žena bola vedená po pravej strane, túto ruku by blokovala. V tomto prípade sa využíva pravidlo z pohľadu bezpečnosti. Z pohľadu etikety sa využíva pravidlo usádzania blízkych.

Obr. 20. Parkovisko porovnávané z hľadiska etikety a bezpečnosti u ženy

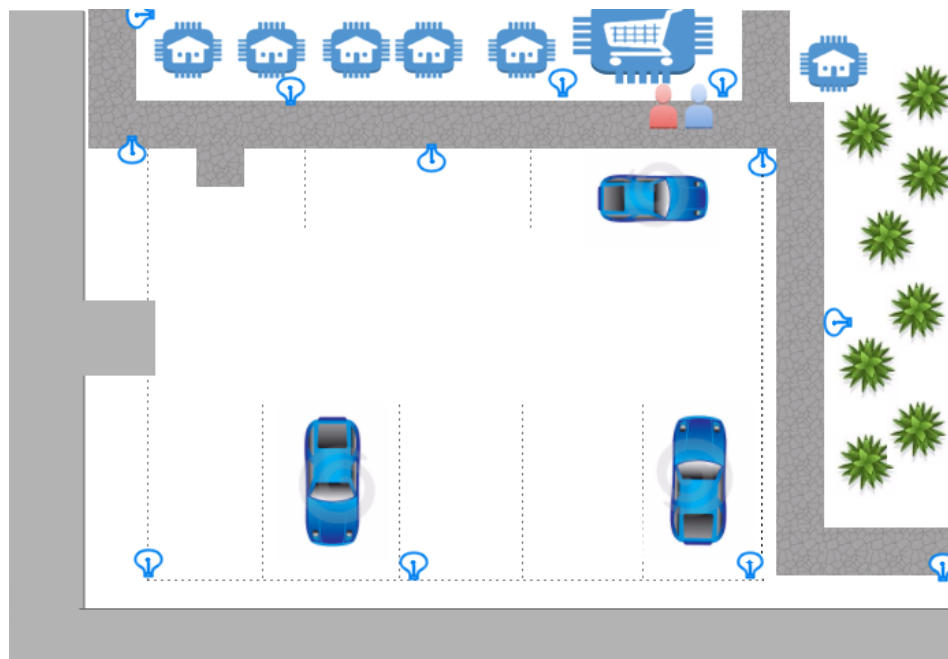
Môže ísť o muža so ženou, dve ženy, staršieho muža, alebo dieťa.

U parkoviska, je nutné dodržiavať základné bezpečnostné pravidlá a tým predchádzať a znižovať riziko nebezpečných situácií.

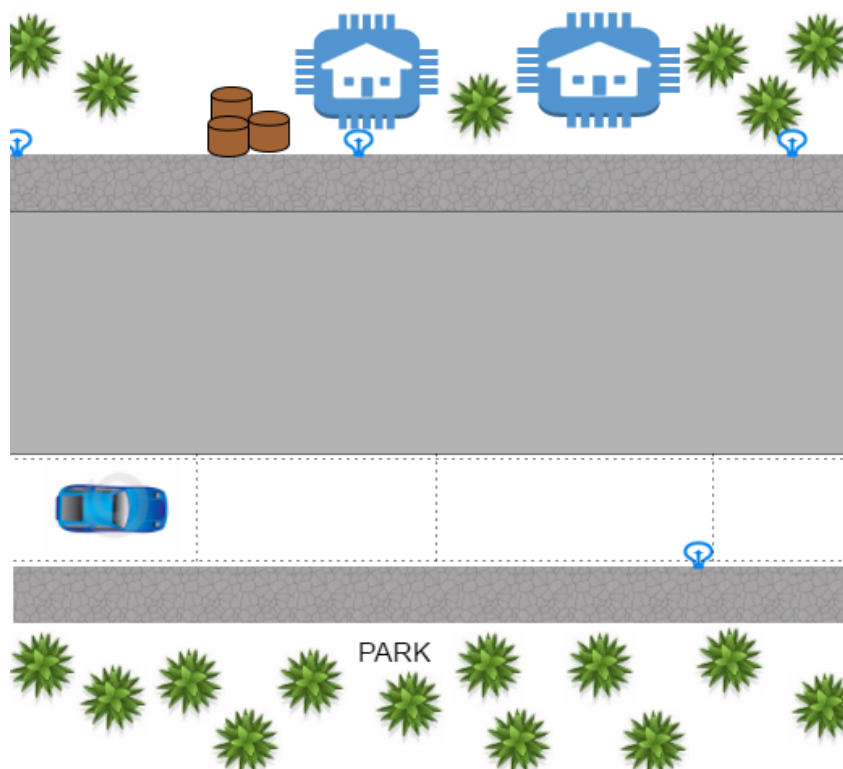
Medzi základné pravidlá bezpečného parkovania patria napríklad:

- Neparkovať v tmavých, úzkych uličkách, alebo naopak na veľkých ale prázdnych parkoviskách.
- Neparkovať medzi dodávkami, nákladnými autami.
- Po nastúpení/vystúpení sa zaistia dvere.
- Parkovať na dobre osvetlených parkoviskách, miestach, blízko obchodov, cieľového miesta.
- Vonku už mať nachyšané kľúče od auta (možnosť použitia na obranu).
- Pred nastupovaním vždy skontrolovať okolie auta a zadné sedadlá.

Na porovnanie sú pripravené obrázky, kde prvý obrázok značí miesto, kde je v rámci možností bezpečné parkovať. Na druhom obrázku je parkovisko, ktorému by sa malo vyhýbať.

Obr. 21. Miesto, kde je možnosť bezpečného parkovania

Obr. 22. Miesto nebezpečného parkovania

Na základe týchto informácií je možné zostaviť modelové situácie v nasledujúcej podkapitole.

5.2.1 Modelové situácie

Pre modelovú situáciu je vybrané parkovisko pred obchodom. Na výber sú parkovacie miesta a pomocou obrázkov je popísané, ktoré miesto je pre zaparkovanie vhodné, kde je potrebné zohľadniť bezpečnosť parkoviska, ako správne postupovať z hľadiska bezpečnosti na parkovisku pri nastupovaní a vystupovaní z auta a cesty k danému cieľu.

a. Ktoré miesto zvolit'

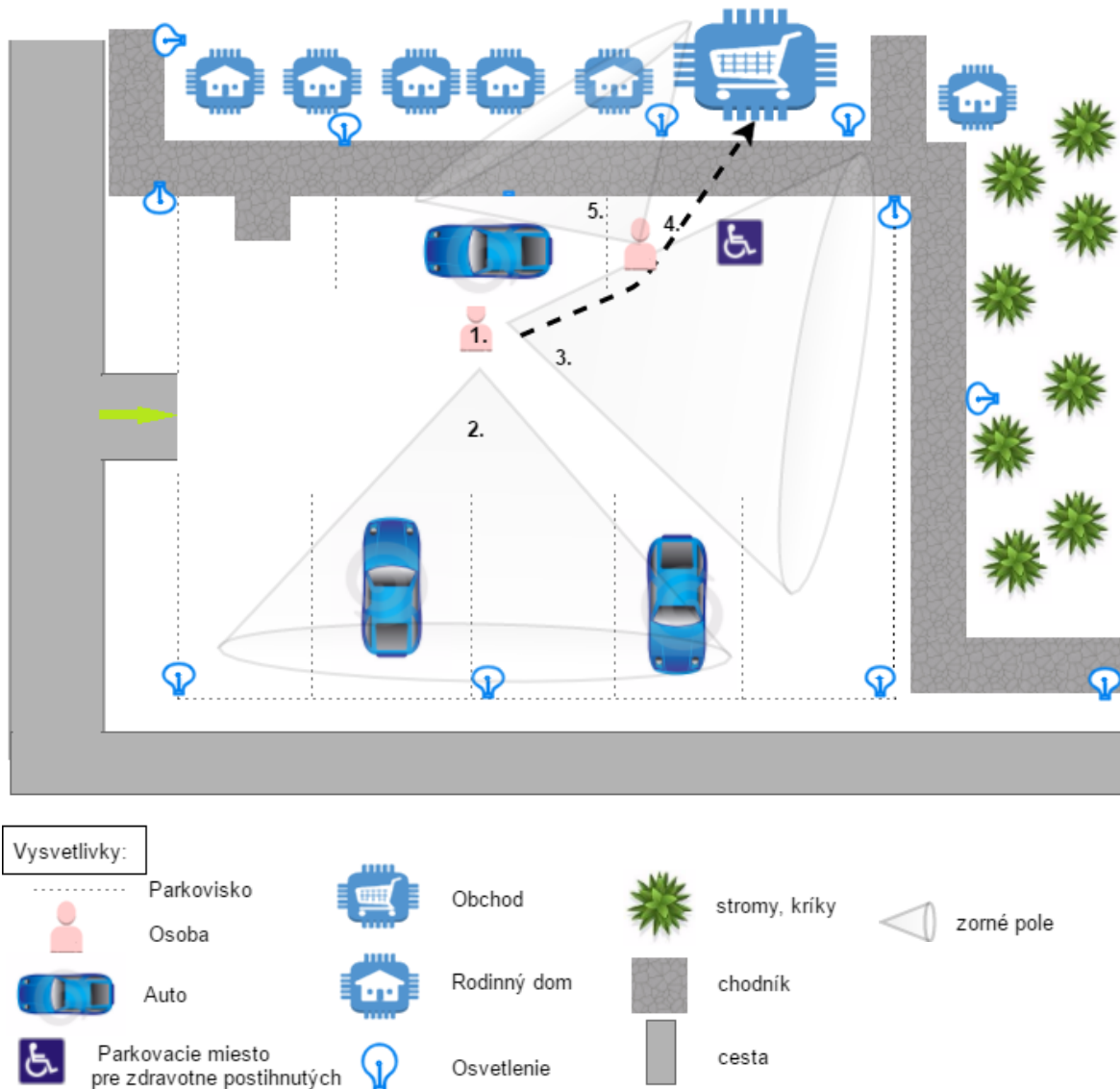
Vo všeobecnosti je dôležité, aby bolo vybrané miesto, čo najbližšie k cieľu, na okolo nebolo veľa rušivých nebezpečných elementov (lesy, predmety väčších rozmerov, kde sa dá skryť,...). Nakoľko „najbezpečnejšie“ miesto môže byť obsadené, hľadá sa podobné miesto, ktoré zodpovedá najbližšie základnými pravidlami bezpečnostného parkovania. Neodporúča sa parkovať v čo najvzdialenejších miestach od cieľového bodu, pri hustých kríkoch, popolniciach a podobne.

Pri nedostupnosti pozdĺžnych parkovacích miest, je možné využiť kolmý parkovacie miesta, ktoré sa nachádzajú čo najbližšie k cieľu. Pre túto situáciu je vybrané miesto auta C, alebo v jeho okolí.

b. Vystupovanie z auta

Na ukážku je vytvorený obrázok, ktorý vysvetľuje, ako by sa malo vystupovať z auta, dostať sa k požadovanému cieľu a na čo si dať pozor.

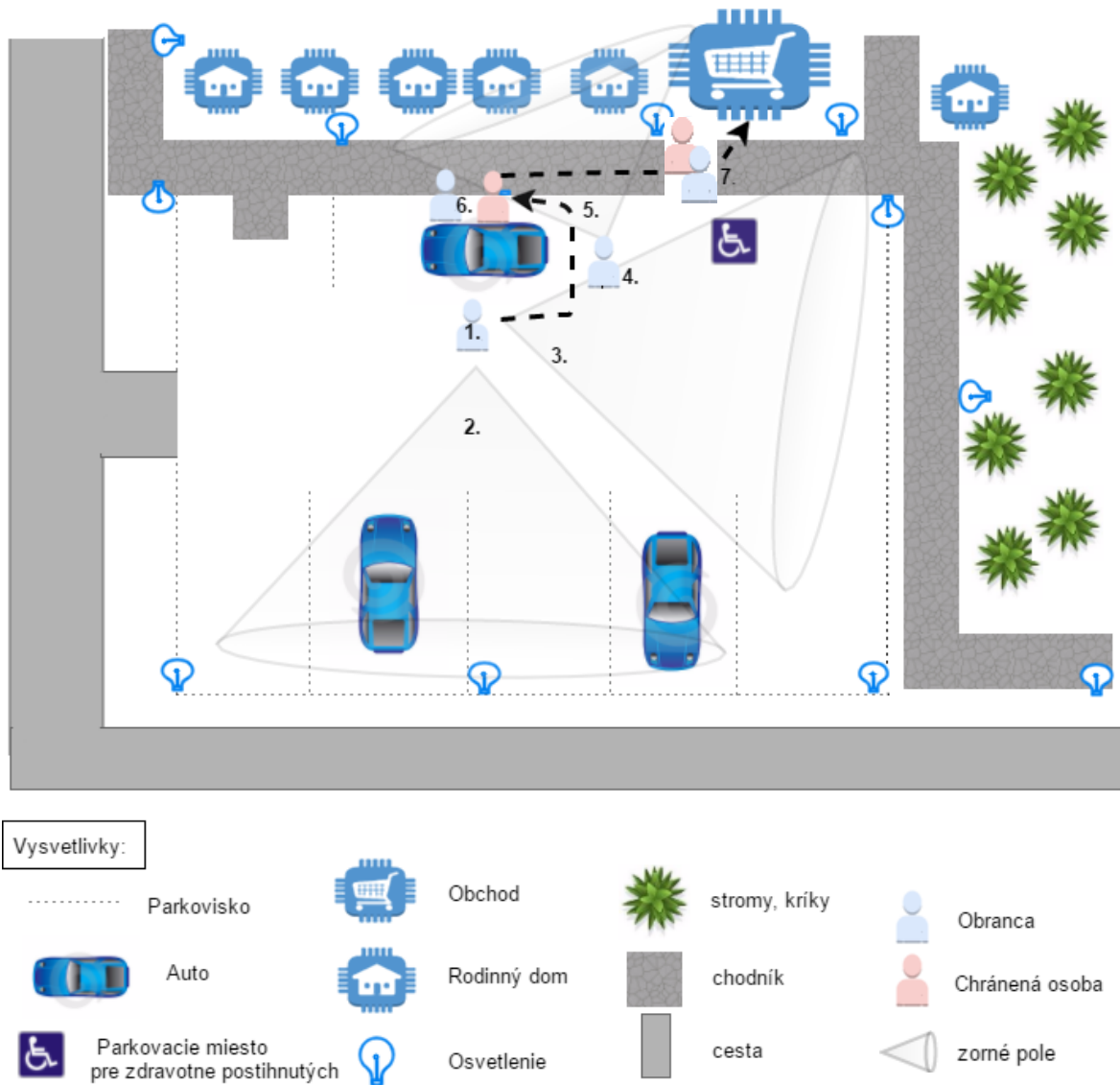
Obr. 24. Vystupovanie z auta u jednotlivca

Už pri vjazde na parkovisko, je potrebné si všimnúť, kde čo je a či sa tam niečo deje. Človek si začne všimnúť pravú stranu - dve stojace autá, čo je pred autom – husté kríky, začínajúci park, po ľavej strane – rodinné domy, najvhodnejšie miesto na zaparkovanie. Po zaparkovaní vidí všetko pred sebou → vysadá z auta (1.), kedy si otočením hlavy popoze-

rá priestor medzi autami (2.), následne otáča hlavou, očami preskúma priestor medzi kríkmí (3.) → vydáva sa k cieľu (4.), po prejdení za auto obzrie si ešte ľavú stranu za autom a priestor medzi domami (5.) → vchádza do určeného miesta.

Človek si najmä dáva pozor a všíma si rôznych zvukov, rozmiestnenia predmetov väčších rozmerov, za ktoré je možné sa skryť, ľudí a ich správanie.

Druhou možnosťou je, ak sú v aute dvaja a jeden z nich je vo funkcii obrancu. Môže ísť napríklad o muža zo ženou, ženu s dieťaťom, alebo ženu so starším mužom, ženu so ženou. Postup je takmer podobný ako u jednotlivca, len v tomto prípade pred vojdením na určité miesto môže ísť muž žene otvoriť dvere, aj keď sa to už v bežnom živote často nevidí, počíta sa aj s touto možnosťou (6.). Ak ide o blízku osobu, väčšinou sedí na prednom sedadle spolujazdca. Z bezpečnostného hľadiska, by osoba mala sedieť v pravo vzadu. V prípade individuálnej ochrany, osoba sedí na prednom sedadle spolujazdca. V tomto prípade sa využije možnosť z hľadiska etikety, podľa ktorej si blízka osoba miesto môže vybrať. Nebude sa partnerka posielat' na zadné sedadlo, keďže by to nebolo normálne a dali by sme tým najavo, že sa niečo deje. Ak nie je zvykom, že počká druhá osoba pokiaľ jej niekto otvorí dvere, nevystupuje skorej, až po skontrolovaní celého okolitého priestoru. Aby nevystúpila, pomocou správnej komunikácie sa k tomu „prinúti“. Cestou do objektu je chránená osoba vedená po ľavej strane (pravá ruka je používaná na obranu)(7.).

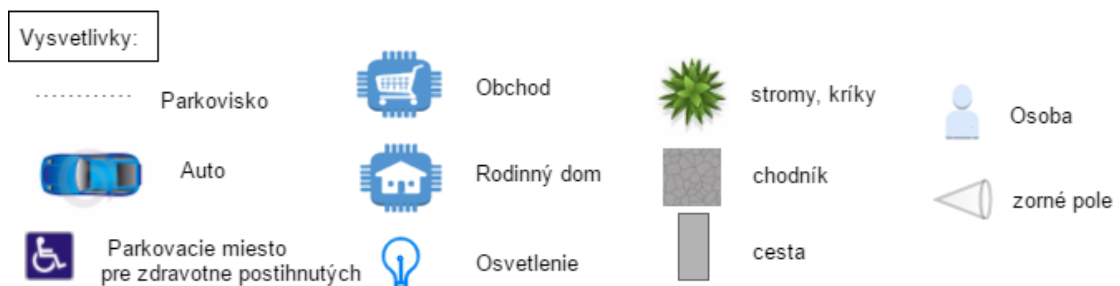
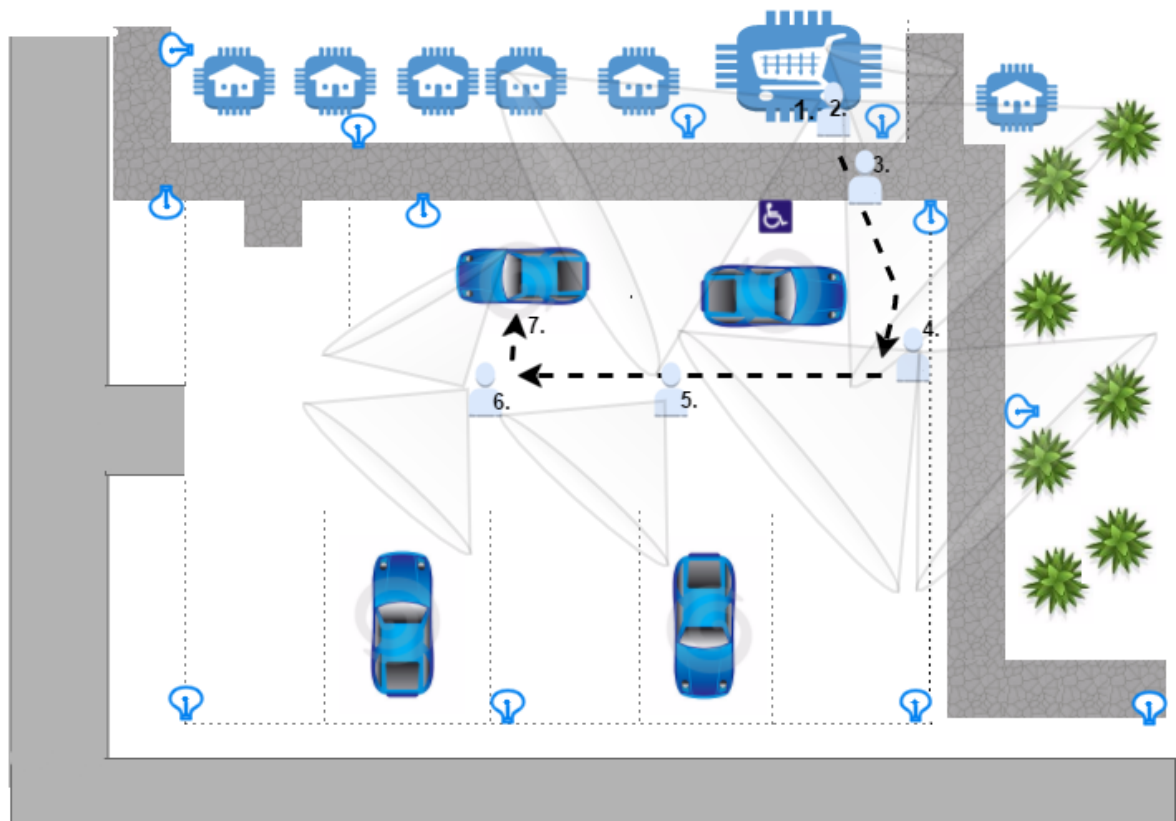
Obr. 25. Vystupovanie z auta u dvoch osôb

V prípade, ak sa príde na určité miesto zaparkovať aj počas dňa, ostražitosť je nutná a musí sa počítať s možnosťou, že odchádzať z daného miesta sa bude aj po zotmení. Poslednou možnosťou, tou nebezpečnejšou je nastupovanie do auta, najmä v nočných hodinách.

c. Nastupovanie do auta

Ďalšou možnosťou, kedy je potrebné dbať na svoju bezpečnosť je pri nastupovaní do auta spojené s celou cestou až k autu. Nasledujúci obrázok zobrazuje ako sa bezpečne premiestniť k autu.

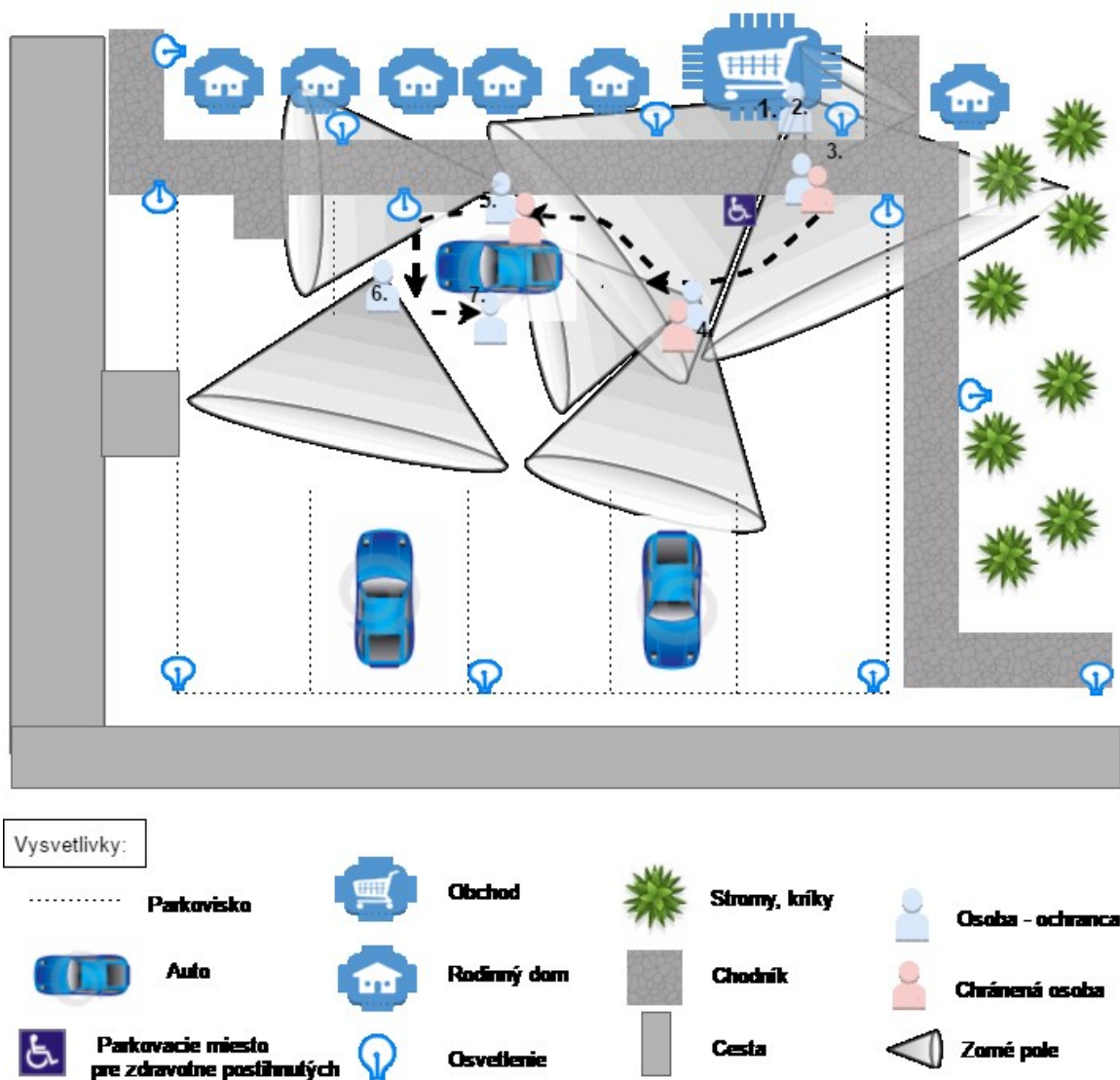

Obr. 26. Nastupovanie do auta u jednotlivca

V tomto prípade je pridané auto, aby bolo vidieť, ako sa bude postupovať, ak pred obchodom stojí ďalšia prekážka. V prvom rade, ako otvára osoba dvere má možnosť rozhliaď sa pravej strane, poprípade nazrieť za pravý roh (1.) → pri zatváraní dverí sa rozhliaďne po ľavej strane (2.) → spraví pár krokov, kedy bude mať možnosť pozrieť sa za roh (3.) → po tejto kontrole nepôjde priamo k svojmu autu, nakoľko za autom priamo pred daným miestom (obchodom) môže byť niekto ukrytý, preto je dôležité obísť toto auto, aby sme boli presvedčení, že odtiaľ nehrozí nebezpečenstvo, pri prichádzaní spoza auto, je možné skontrolovať ľavú časť kríkov (parku) a následne po posunutí, priestor za daným auto (4.) → ďalej sa postupuje k vlastnému autu, prechádza sa v blízkosti aut, nie prostredkom parkoviska (možnosť zrazenia), kedy je vidieť priestor pred autom z ľavej strany a skontroluje sa ľavá strana parkoviska, teda priestor medzi jednotlivými zaparkovanými

autami (5.) → pri príchode k autu, je potrebné nakuknúť pred auto a v tomto prípade aj za posledné stojace auto po ľavej strane, nakoľko je v blízkosti, vlastného auta (6.) → pred nástupom do auto, je potrebné najprv skontrolovať zrakom auto, pozrieť sa na zadné sedadlá a nastúpiť (7.) → po nasadnutí do auta je potrebné uzamknúť všetky dvere od auta.

Ak je potrebné presunutie blízkej osoby, postup je pozmenený. Každý krok je uskutočnený tak, aby druhá osoba (chránená), o ničom netušila.

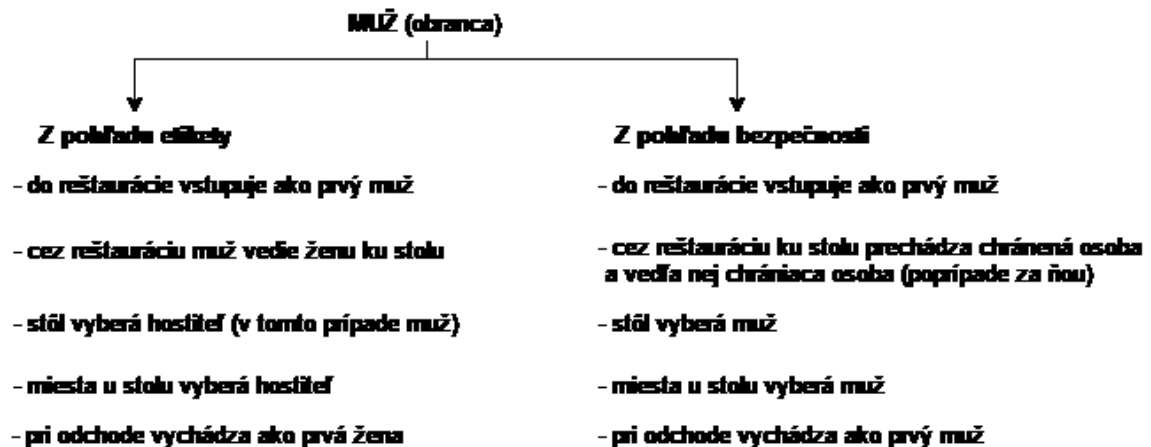
Obr. 27. Nastupovanie do auta dvoch osôb

Presúvanie sa z určitého miesta do auta, najmä v nočných hodinách môže byť nebezpečné. Ak ide o dve osoby, prvá osoba (ochranca) otvára dvere vidí jeho pravú stranu a popritom môže nakuknúť za roh obchodu (1.) → ďalej skontroluje očami ľavú stranu a púšťa von chránenú osobu (2.) → chránená osoba sa nachádza po ľavej strane ochrancu,

aby ochranca mal voľnú pravú ruku, ktorú používa na obranu. Posunú sa o kúsok, kedy je možné nakuknúť za druhý roh obchodu, či tam niečo nie je (3.) → presúvajú sa k autu zozadu, je vidieť okolie auta a ochranca po ľavej strane prehliada okolie a priestor medzi autami (4.) → prídu k autu z pravej strany, chránená osoba nasadá do auta a ochranca sleduje okolie. (ochranca môže otvoriť dvere, aby druhá osoba mohla nasadnúť – používa sa už len vo výnimočných prípadoch) (5.) → chránená osoba zostáva v aute, a ochranca sa presúva k druhej strane vozidla, aby mohol nasadnúť. Auto obchádza spredu, aby mohol skontrolovať oblasť pred autom a bočnými odstavenými autami (6.) → následne otvára dvere od auta, vchádza do vnútra a uzamyká auto. (7.)

5.3 Reštaurácia

Reštaurácia je ďalšie miesto, ktoré bolo väčšinou respondentov označovaná. Aj keď pre niektorých reštaurácia nevyzerá na nebezpečné miesto, opak je pravdou. Hrozí tu nebezpečenstvo slovného, fyzického napadnutia, obťažovanie, opitosť, okolitá bitka, alebo krádež. Porovnanie tohto miesta z pohľadu etikety a bezpečnosti je v nasledujúcom rozdelení.

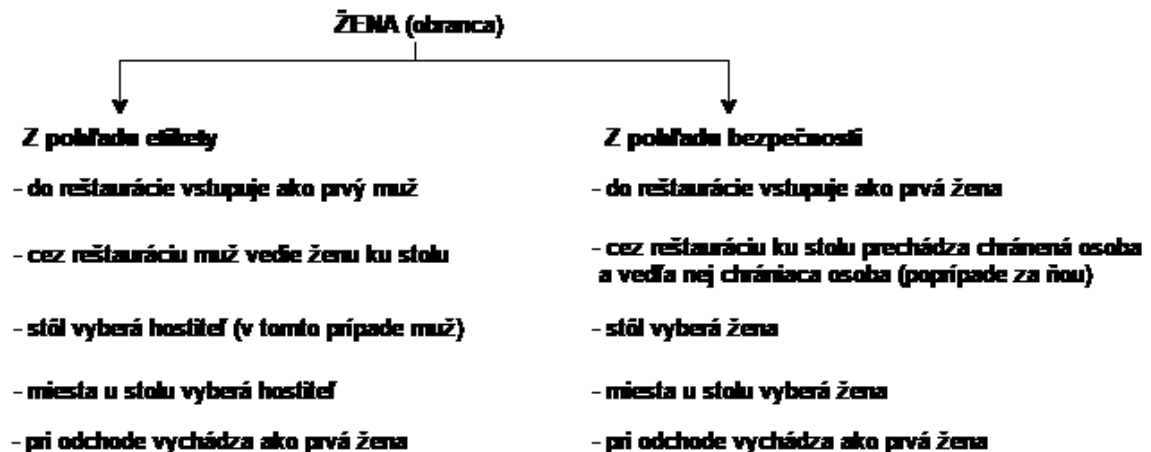

Obr. 28. Reštaurácia porovnávaná z hľadiska etikety a bezpečnosti u muža

Veľa ľudí je presvedčená o tom, že do reštaurácie vchádza ako prvá žena. Je to dané zvykom, ale etiketa hovorí, že do reštaurácie ako prvý vstupuje muž. Z hľadiska bezpečnosti je to správne, nakoľko nie je známa situácia vo vnútri a tým, že muž (primárne braný ako ochranca) vstupuje ako prvý skontroluje dianie sa vo vnútri reštaurácie. Pokiaľ je možnosť preverenia situácie vo vnútri reštaurácie z vonka, muž môže ženu pustiť dnu ako prvú, nakoľko je možnosť, že vonku hrozí väčšie nebezpečenstvo. Druhou vážnou rozdielnosťou medzi etiketou a bezpečnosťou je odchod z reštaurácie. Etiketa hovorí, že žena má

vychádzať z reštaurácie prvá. V tomto prípade je potrebné riadiť sa bezpečnostným pohľadom, teda muž musí ísť ako prvý, aby mohol skontrolovať situáciu vonku a až potom pustil ženu.

Ak ochrancom je žena, porovnanie etikety a bezpečnosti vyzerá nasledovne.

Obr. 29. Reštaurácia porovnávaná z hľadiska etikety a bezpečnosti u ženy

V prípade, ak je v pozícii ochrancu žena, vznikajú väčšie odlišnosti z pohľadu etikety a bezpečnosti. Ak idú dve ženy, žena s dieťaťom, alebo starším mužom, nie je to nič nezvyčajné. V prípade ženy s mužom, do reštaurácie vstupuje prvá žena, obhliadne situáciu a presúvajú sa k stolu. Žena ide priamo s mužom, alebo za ním stým, že mužovi potichu povie, ktorý stôl vyberá, muž ostane stáť a žena si vyberie miesto. Ak sa muž priamo riadi výsadami etikety, žena svojimi komunikačnými schopnosťami každú nezvyčajnú situáciu ľahko vyrieši.

Pred cestou do reštaurácie je vhodné uskutočniť pár krokov, ktoré slúžia ako opatrenia pre znižovanie možných rizík. Medzi tieto kroky patria napríklad:

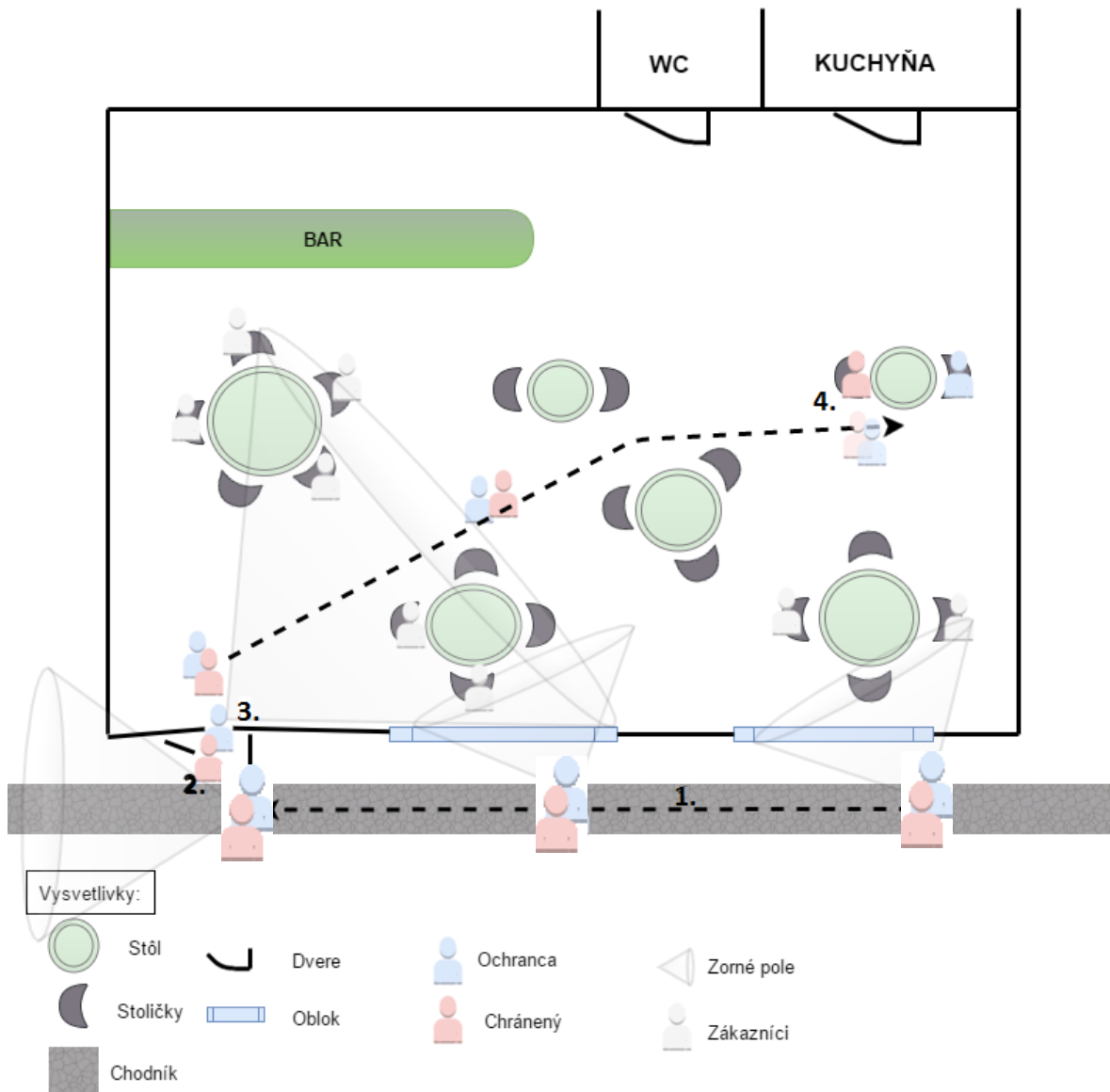
- Vybrať si reštauráciu, ktorú poznáme.
- V prípade novej reštaurácie, pred návštevou si pozrieť internetové stránky (zistiť čo je to za reštauráciu, pozrieť si fotky, ako to tam vyzerá).
- Pozrieť si v akej lokalite sa nachádza, či ide o reštauráciu v centre mesta, alebo je umiestnená na konci mesta, či ide o rušné, alebo tiché miesto a podobne.
- Pozrieť si čo sa nachádza v okolí danej reštaurácie (záchytné body).
- Pred návštevou reštauráciu kontaktovať, rezervovať si stôl (rezervácia konkrétneho stolu, alebo udať požiadavky).

5.3.1 Modelové situácie

Pre modelovú situáciu je vybraná klasická reštaurácia, nakoľko ide o individuálnu ochranu, ide o reštauráciu ktorú si môžu dovoliť priemerní ľudia. Môže ísť o obed, večeru, posedenie s blízkymi a podobne. Reštaurácia má 6 stolov, má stoly pre dvoch, troch, štyroch a piatich ľudí. Na začiatok je vždy potrebné vedieť ako vchádzať do reštaurácie, určiť ktorý stôl je vhodný, usadenie, na ktoré miesto sa usadí ochranca a na ktoré chránený a nakoniec, ak by hrozila nebezpečná situácia, ako z daného miesta odísť.

a. Vchádzanie

Podľa toho o akú reštauráciu ide, je možné ešte pred vstúpením zistiť ako to vyzerá vo vnútri, z vonka oblokmí. Nahliadnutím z vonka, poprípade vojdenním do vnútra je možné zistiť situáciu vo vnútri, ako to tam vyzerá, rozmiestnenie stolov, koľko ľudí tam je. Ako by sa malo správne vstupovať do reštaurácie ukazuje nasledujúci obrázok.

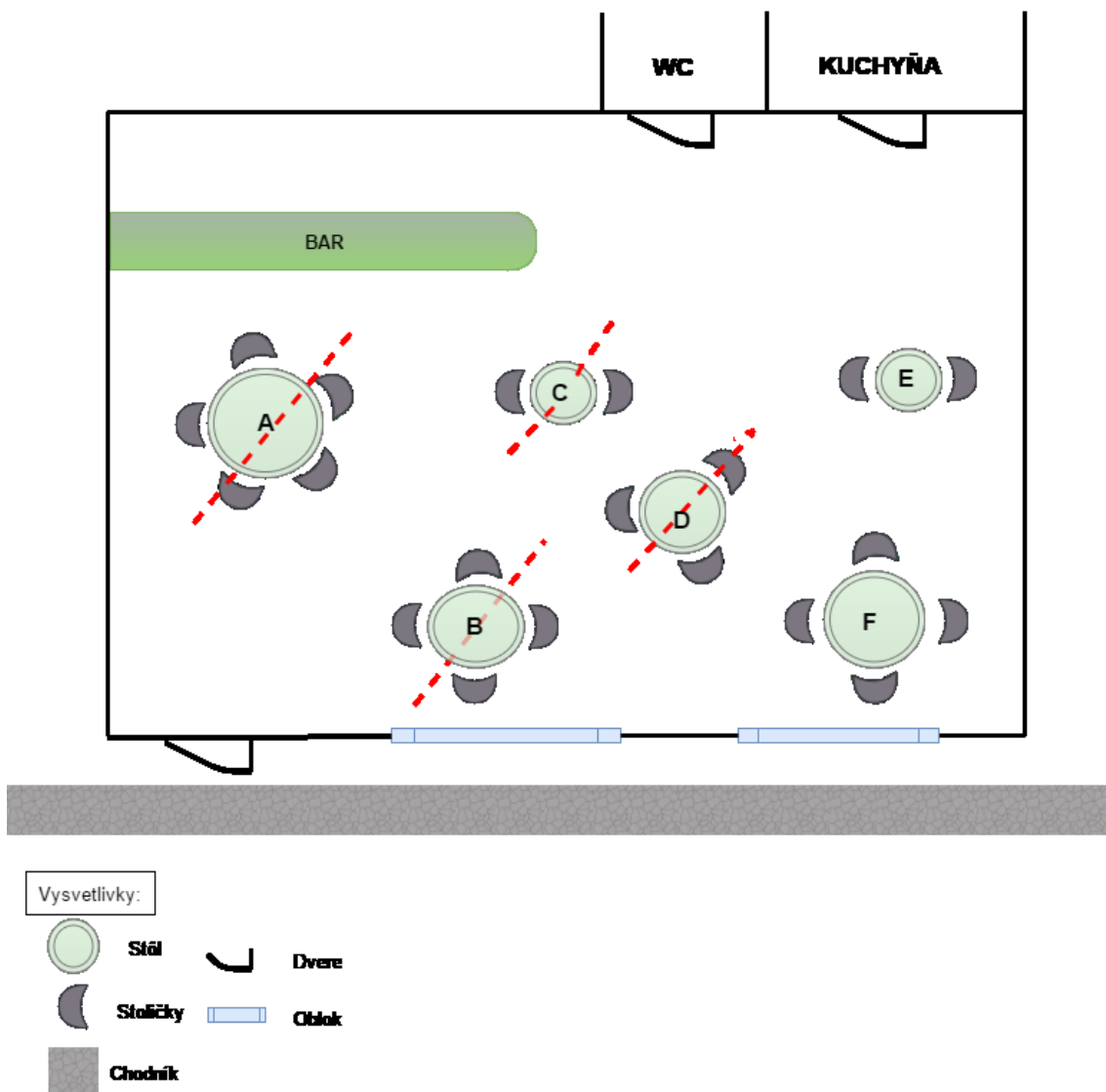

Obr. 30. Vchádzanie do reštaurácie

V prípade tejto reštaurácie, už z vonka je možnosť nahliadnuť do nej prostredníctvom oblokov a zväžiť, či tam ísť, alebo zvoliť inú reštauráciu. Chránená osoba sa nachádza po ľavej strane ochrancu, aby neblokovala pravú ruku, ktorú má brániacu (1) → pokiaľ vonku nehrozí nebezpečenstvo, ochranca vstupuje do reštaurácie ako prvý (pokiaľ to vonku nevyzerá bezpečne a bola možnosť nahliadnutie do reštaurácie z vonku, do vnútra vojde najprv chránená osoba) (2.) → ako ochranca vchádza do reštaurácie, očami prehliadne miestnosť a vyberá najvhodnejší stôl v rámci možností, chránená osoba následne vstupuje za ním, kedy ochranca povie chránenej osobe kam si pôjdu sadnúť (3.) → ochranca navrhne miesto pre chránenú osobu a sám sa usadí (v prípade ženy ochrancu, usadí sa ako prvá a navrhne miesto pre muža, blízku osobu) (4.).

b. Výber miesta

U reštaurácie je dôležité vybrať si miesta, ak je možnosť tak pri stene, čo najbližšie k únikovému východu. Bohužiaľ takáto možnosť nie vždy existuje, preto je potrebné zamerať sa na podobné miesta. Neodporúčajú sa miesta kde je neustály prechod ľudí.

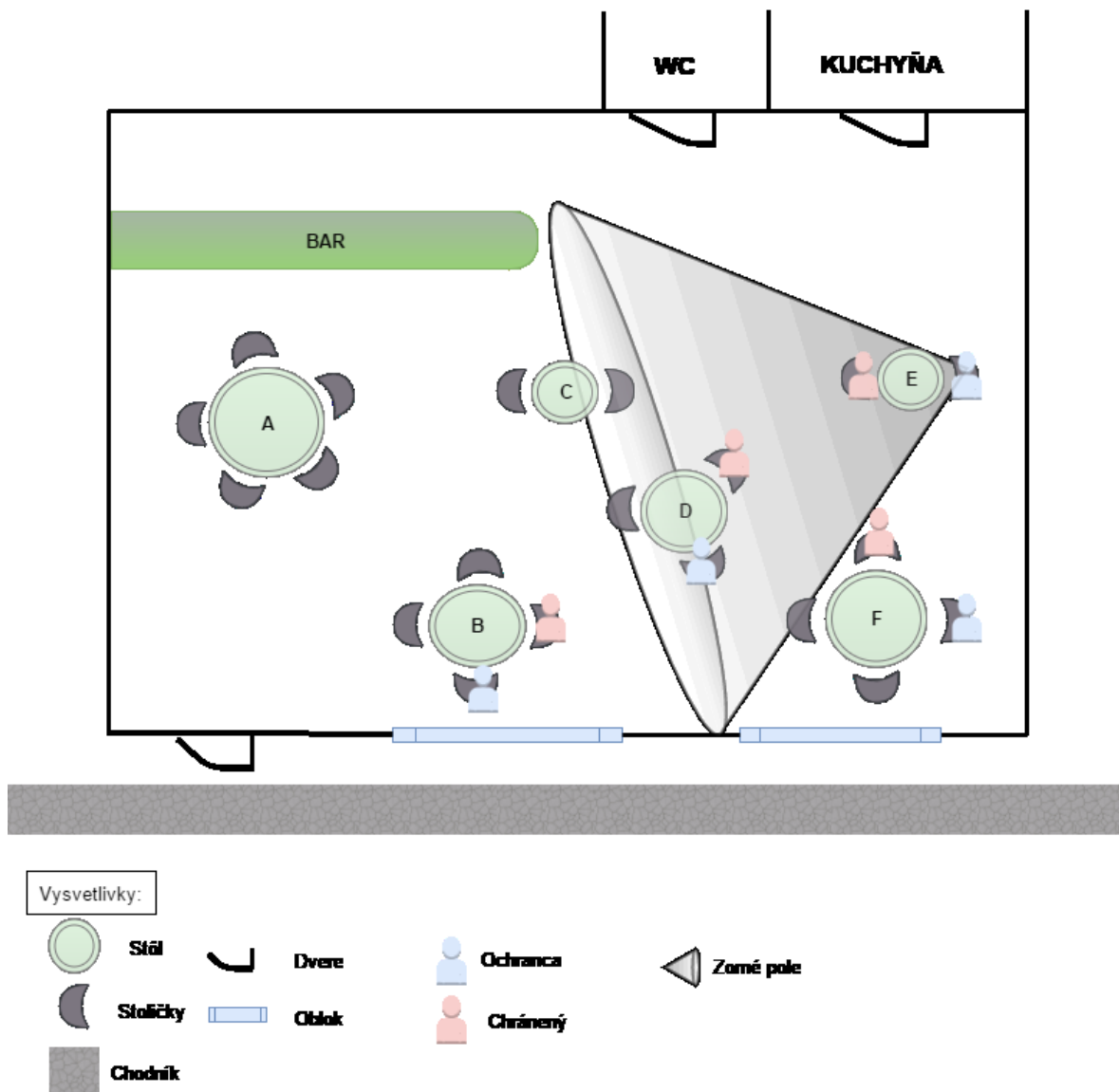
Obr. 31. Výber miesta v reštaurácii

Obrázok poukazuje na miesta, ktoré sú vhodnejšie z bezpečnostného hľadiska, ak osoby majú možnosť výberu stolov. Medzi najnevhodnejšie miesta patria stôl A a stôl C. Tieto miesta sú najrušnejšími, nakoľko tadiaľ stále prechádzajú ľudia, chodia k baru, na WC, je tam stály ruch. Ďalším nevhodným miestom je stôl D, nakoľko ide o prostredný stôl, z každej strany sú stoly, nie je možnosť vidieť, čo sa deje za týmto stolom. V prípade stolu B, ak je možnosť, je dobré vyhnúť sa aj tomuto stolu. Z jedného pohľadu, ak by sa niečo stalo v reštaurácii, je priamo u dverí a je možnosť odchodu, na druhej strane, v prí-

pade hroziaceho nebezpečenstva z vonka, je tento stôl prvý na rane, je ďaleko od únikového východu (východ cez kuchyňu) a nie je možnosť dobrého usadenia sa (z jednej strany oblok, ďalej dvere a z iných strán stoly). Ak je možnosť, vyberáme stole najmä u steny a v blízkosti únikového východu. Preto medzi najvhodnejšie stoly patria **E** a **F**.

c. Usádzanie

V prípade reštaurácie je veľmi dôležité usadenie. Kde si má sadnúť ochranca, kde chránený. Všetko je nutné robiť v tajnosti, preto je potrebná komunikácia, aby všetko bolo zahrané tak, aby si nikto (najmä chránený) ničoho nevšimol a bolo všetko podľa ochrancu. Pre bezpečnosť je veľmi dôležité, aby ochranca mal možnosť vidieť, čo najviac z reštaurácie, mal prehľad o tom, kde kto sedí, kde sa čo deje a podobne.

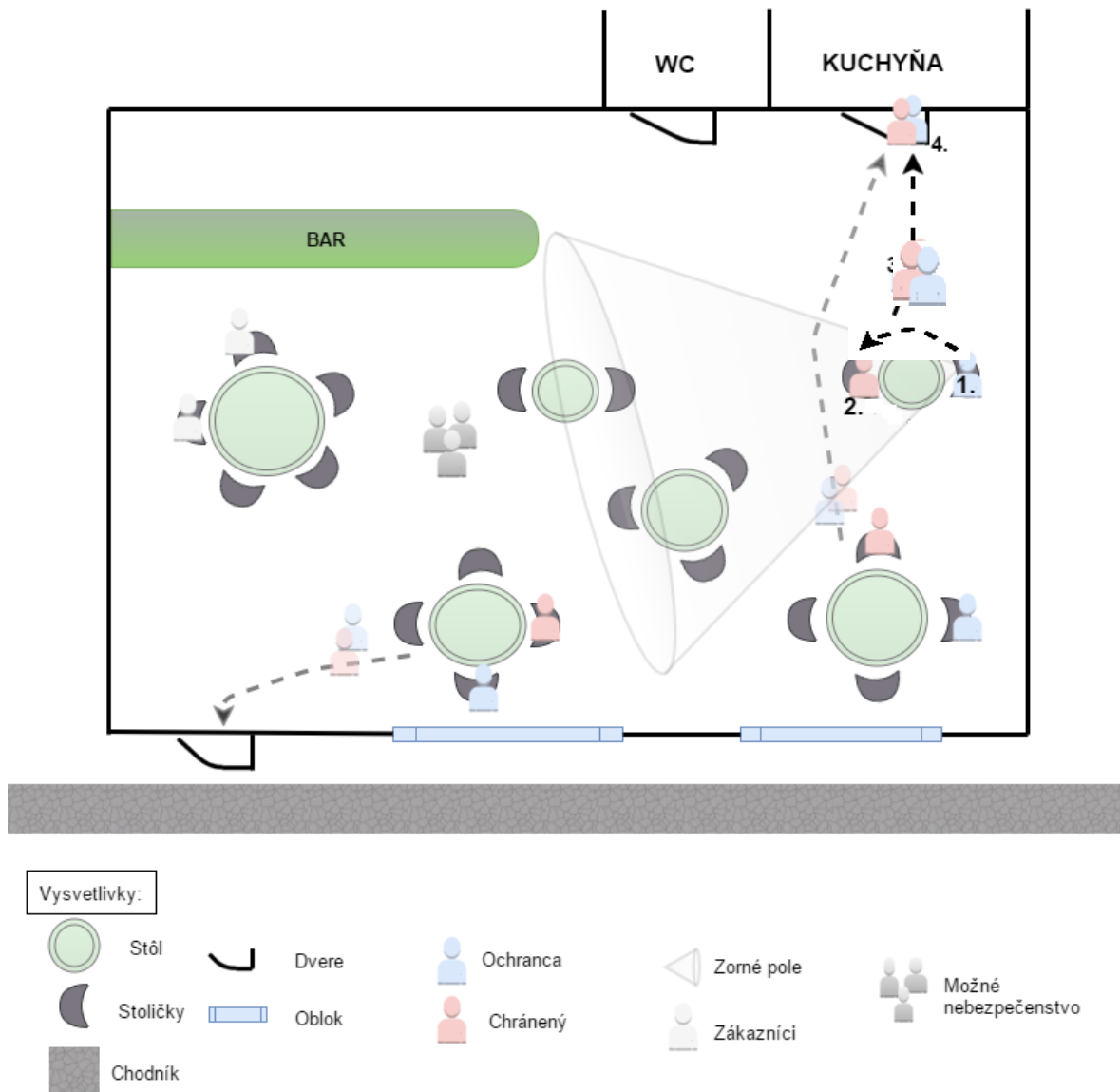
Obr. 32. Usadenie v reštaurácii

Na obrázku sú znázornené možnosti usádzania. Niektorí si myslia, že je správne, ak chránený sedí najlepšie niekde v kúte, u steny, aby sa mu nič nestalo, to je omyl. Ochranca musí sedieť na mieste, z ktorého má najlepší výhľad na reštauráciu, prehľad o tom, kde sa čo deje. Preto ochranca, ak je možné sedí u steny, alebo na miestach kde má možnosť vidieť na dianie sa v reštaurácii. Nesadá si na miesta, kde za chrbtom by mal ďalších veľa stolov, chrbtom ku dverám a podobne. V danej reštaurácii je najvhodnejšie miesto, stôl E. Ochranca z daného miesta vidí celkové dianie v reštaurácii. Výborné miesto je aj v prípade stolu F, kedy ochranca z daného miesta má prehľad o situácii v reštaurácii, sedia u obloka → má možnosť sledovať situáciu vonku a v prípade nebezpečenstva, môžu odísť cez kuchyňu. Chránená osoba je umiestnená po jeho pravej ruke, nie oproti, aby ju mohol chytiť a odviešť. Stoly A a C nie sú vhodné, dôvody už sú popísané vyššie. V prípade stolu D, ak by nebola iná možnosť, ochranca si poriadne popozera pred usadnutím stôl za ním, ktorý je jediný za chrbtom ochrancu a nie je možné ho sledovať, bez toho aby sa otáčal. Chránená osoba sedí po jeho pravici, nakoľko v nebezpečnej situácii je únikový východ ich smerom. Stôl B, ak nie je na výber, usadí sa ochranca chrbtom k oknu, aby mohol pozorovať dianie sa v reštaurácii. Chránená osoba je usadená po jeho pravej strane, aby nebola priamo pri dverách, ale mohli v prípade nebezpečenstva uniknúť hlavnými dverami.

d. Odchod

Pri hrození nebezpečenstva, je potrebné čo najrýchlejšie z daného miesta odísť. Preto pri vchádzaní do reštaurácie je nutné vybrať vhodné miesto a aby bolo možné nebezpečnú situáciu čo najrýchlejšie odhaliť, je potreba správneho usadenia. Pri dodržaní všetkých bodov, odchod z daného miesta je jednoduchší a plynulejší. Ako bezpečne opustiť reštauráciu je zobrazené na nasledujúcom obrázku.

Obr. 33. Odchod z reštaurácie

V prípade, že ochranca zbadá, že v danej miestnosti vzniká nebezpečná situácia, začne okamžite reagovať **(1.)** → postaví sa, z pravej strany obide stôl k chránenej osobe **(2.)** → po svojej ľavej ruke odvádza chránenú osobu k najbližšiemu únikovému východu (v tomto prípade cez kuchyňu) **(3.)** → ochranca otvára dvere, pri otváraní skontroluje ďalšiu miestnosť (kuchyňu), chránenej osobe drží dvere, aby do tejto miestnosti mohla vojsť. Nakoľko pri otváraní dverí je miestnosť očami skontrolovaná, chránená osoba prechádza prvá a ochranca sleduje situáciu v miestnosti kde je nebezpečenstvo **(4.)**

5.4 Vchody do budov

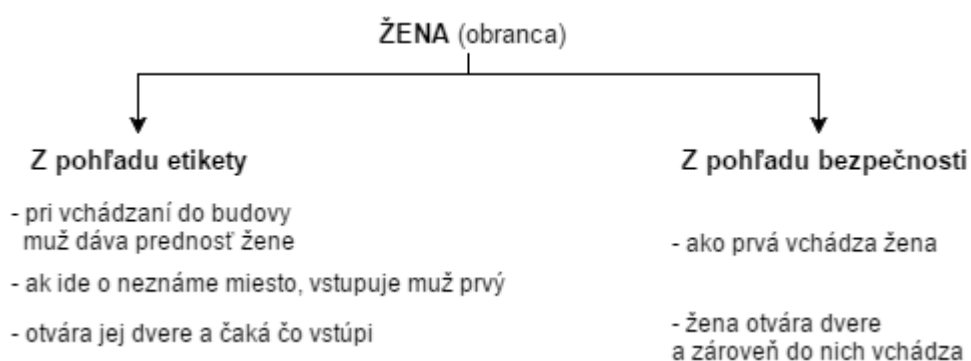
Ako tretím nebezpečným miestom podľa respondentov boli označované vchody do budov, ktoré je možné zlúčiť s cestou ku vchodu. Môže ísť o vchody rôznych budov, môže ísť o bary, činžiaky, rodinné domy a ďalšie. Hrozí tu nebezpečenstvo fyzického útoku, krádeže, znásilnenia. Nebezpečenstvo hrozí najmä vo večerných, nočných alebo v skorých ranných hodinách. Riziko sa zvyšuje v prípade nižšieho osvetlenia, tmavších miest, ak sa v blízkosti nachádzajú husté kríky, nepravidelné oplotenie, zákutia a tmavé rohy. V nasledujúcom obrázku sú porovnávané vchody do budovy z hľadiska etikety a bezpečnosti.

Obr. 34. Vchod porovnávaný z hľadiska etikety a bezpečnosti u muža

Etiketa hovorí, že v prípade neznámeho miesta muž vstupuje prvý, ale ak ide o známe miesto, žena má prednosť. V tomto prípade je vybraný vchod do činžiaku, ide o známe miesto, keďže v danom činžiaku osoba žije. Práve tu nastáva rozličnosť z pohľadu etikety a bezpečnosti, kedy v rámci etikety dáva muž prednosť žene, ale na základe bezpečnosti, je potrebné aby obranca – muž vchádzal ako prvý.

Ak ide o ženu v pozícii obrancu, porovnanie z hľadiska etikety a bezpečnosti je nasledujúca.

Obr. 35. Vchod porovnávaný z hľadiska etikety a bezpečnosti u ženy

Ak pôjde o miesto, ktoré je neznáme z hľadiska etikety má vstupovať muž, ale z hľadiska bezpečnosti má v tomto prípade vstupovať žena. Riešením je komunikácia, keď žena navrhne mužovi, že pôjde prvá. Iný prípad je, ak žena ide so ženou, dieťaťom, alebo starším človekom. Žena by mala otvoriť dvere a počkať čo prejdú, no z hľadiska bezpečnosti, žena otvorí dvere, ale aj ako prvá do nich vojde, skontroluje situáciu a pustí blízku osobu. Výhoda je, že ak ide o známe miesto, žena vstupuje dovnútra, čo odpovedá etikete aj bezpečnosti.

Existujú rady a zásady, ktoré môžu dopomôcť k zvyšovaniu bezpečnosti na ulici a prichádzaniu k vchodu budovy. Medzi tie základné patria:

- Mať vždy pripravené kľúče v ruke, pred odomknutím rozhliadnuť sa na každú stranu.
- Po ruke nachystaný telefón (napr. v kapse), aby bolo možné rýchle vytáčanie.
- Obozretnosť, vyhýbať sa tmavým miestam, skratkám k vchodu, nahliadať za rohy, nepozerať sa na nohy, ale pred seba.
- Zabezpečiť dostačujúce osvetlenie pre vchodom, najlepšou možnosťou je rozsvetovanie pomocou detektorov pohybu.
- V prípade hustých kríkov pred vchodom, orezať kríky, obmedziť možnosť ukrytia páchatel'a.
- Pokiaľ ide o vchod do domu, po odomknutí a vojdení do vnútra, okamžite zamknúť za sebou dvere.
- Pokiaľ sa dvere nezamykajú, tak skontrolovať, či sa za nami zavreli a nikto nepreklzol dovnútra.

5.4.1 Modelové situácie

Pre modelovú situáciu je vybraný vchod do činžiaku. Pomocou obrázkov je znázornený vchod, ktorý svojím výzorom priťahuje možné nebezpečenstvo a vchod, vďaka ktorému minimalizujeme nebezpečenstvo, postup ako bezpečne vchádzať a vychádzať z budovy.

a. Porovnanie vchodov

K minimalizovaniu nebezpečenstva sa podieľa aj vizuálna stránka vchodu. Nasledujúce obrázky znázorňujú vchod a ako ho upraviť, aby bolo možné znížiť riziko nebezpečenstva.

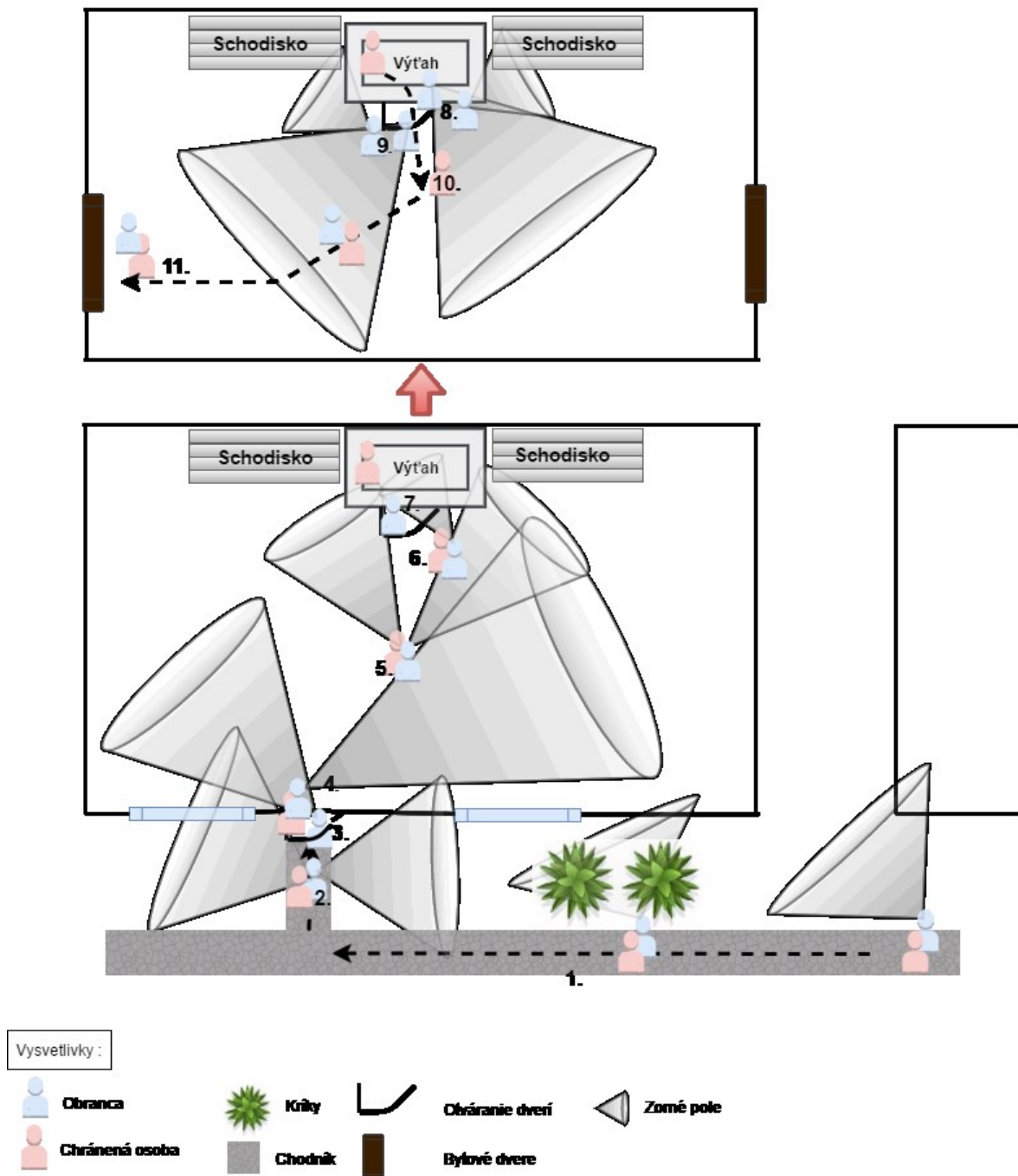

Obr. 36. Porovnanie vchodu z pohľadu bezpečnosti

Obrázok v ľavo znázorňuje možné úpravy, aby riziko nebezpečenstva (ukrytie páchatel'a) bolo v rámci možností znížené a neumožňovalo páchatel'ovi sa v danom mieste schovať. Vchod je výborne osvetlený, bez tmavých miest a rôznych porastov v bezprostrednej blízkosti. Naopak na obrázku v pravo sú vidieť nedostatky, vďaka ktorým sa právo toto miesto môže stať terčom útoku. Neosvetlený, poprípade málo osvetlený vchod, pred chodom husté porasty, kríky dávajú páchatel'ovi jasnú voľbu výberu.

b. Vchádzanie do budovy

Predtým ako sa osoba dostane priamo ku vchodu, prechádza po chodníku, po ceste a už v tomto okamihu začína príprava. Ako sa postupuje v rámci bezpečného vchádzania je vysvetlené na nasledujúcom obrázku. Všetko prebieha v rýchlosti a takým spôsobom, že chránená osoba si ničoho nevšimne. Ak by išlo o jednotlivca priebeh je na rovnakom princípe.

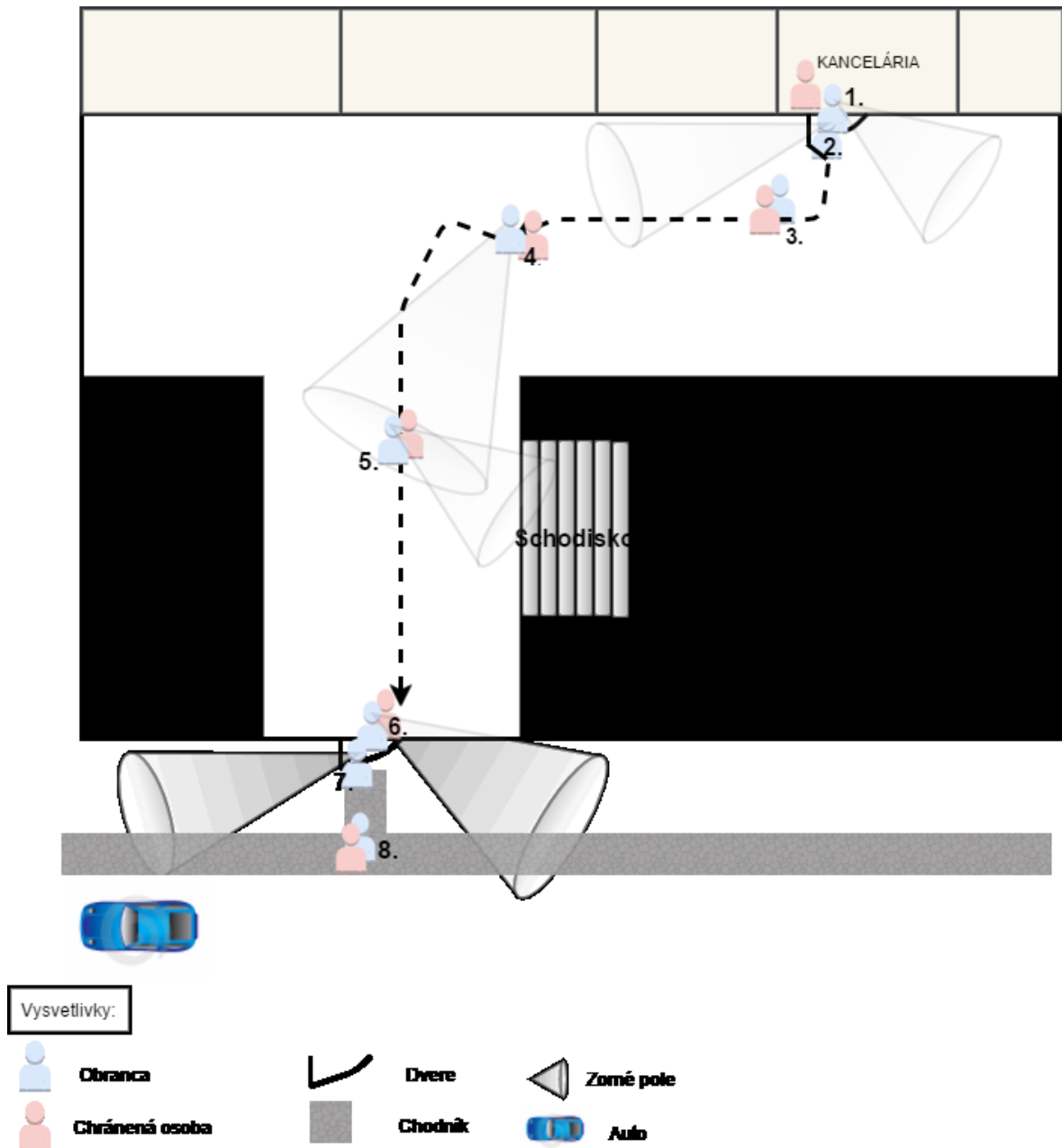
Obr. 37. Vchádzanie do budovy

Už počas cesty, ktorá smeruje k vchodu obranca sleduje okolie, chránená osoba v tomto prípade je vedená po ľavej strane, dôvodom je možné hroziace nebezpečenstvo z pravej strany – křiky, rohy domov (1.) → pri príchode ku vchodu sa ešte raz rozhliadne okolo seba, môže nazrieť cez oblok, chránená osoba je po našej ľavej strane (2.) → kľúče sú nachystané, odomyká a vstupuje sa do budovy, ako prvý vchádza obranca otvára dvere a pozrie ľavú stranu (3.) → vstupovaním sleduje pravú stranu a pokiaľ je všetko v poriadku vstupuje chránená osoba a zatvára dvere (4.) → prichádzajú k výtahu a než príde, sleduje

schody (5.) → po příchode k výtahu, sa počká, či náhodou niekto výtahom nepríde. Ochranca otvára dvere, aby nahliadol do výtahu (6.) → pokiaľ je všetko v poriadku ochranca drží dvere a chránená osoba môže ako prvá nastúpiť (7.) → vo výtahu si ochranca nachystá kľúče od bytu. Po příchode na dané podlažie ochranca otvára výtahové dvere – skontroluje ľavú stranu a časť schodov po tejto strane (8.) → otočením skontroluje pravú stranu a roh výtahu – pravú stranu schodov (9.) → drží dvere a púšťa chránenú osobu (10.) → prichádzajú k dverám bytu a ochranca odomyká dvere a púšťa chránenú osobu dovnútra (11.).

c. Vychádzanie z budovy

Pre túto situáciu je vybraná kancelária. Postup ako bezpečne vychádzať je zobrazený na obrázku. Ak človek ide sám, princíp postupu je zachovaný.

Obr. 38. Vychádzanie z budovy

Pri vychádzaní z kancelárie, je potrebné pootvoriť dvere pravou rukou a nahliadnuť na ľavú časť chodby (1.) → otvoria sa poriadne dvere a ľavou rukou „bráni“ priechodu chránenej osoby a nahliadne sa na pravú stranu chodby (2.) → pokiaľ nič nehrozí vychádza chránená osoba a zatvorí sa dvere (3.) → presúvajú sa spolu po chodbe, kedy chránená osoba je vedená po ľavej strane, prichádzajú k rohu (nestoja priamo u rohu, ale oblúkom) kde ochranca nakukne a posúvajú sa ďalej (4.) → po ľavej strane sú schody, na ktoré sa nakukne a pokračuje sa k vchodu (5.) → ochranca otvára dvere a súčasne pozerá na situáciu vonku po ľavej strane (6.) → chránená osoba ostáva stále vo vnútri, ochranca pri otvorení dverí nahliadne za dvere a prezrie pravú stranu, drží dvere a púšťa chránenú osobu von

(7.) → spolu odchádzajú bezpečne k autu, kedy chránená osoba je vedená po ľavej strane (8.).

Touto kapitolou bolo poukázané na rozdielnosti v otázkach etikety a bezpečnosti a najmä pomocou modelových situácií boli zobrazené tri nebezpečné miesta. Tieto miesta boli vybrané na základe odpovedí respondentov v dotazníku. Modelové situácie prostredníctvom obrázkov značia ako sa v daných miestach správať, ako sa bezpečne pohybovať a v prípade nebezpečnosti ako z týchto miest odísť. Bol navrhnutý dotazník, ktorým sa zistil základný prehľad o tom, ako sa jednotlivé osoby stavajú k svojej bezpečnosti. Z dotazníku vyplynulo, že väčšinu respondentov vlastná bezpečnosť naozaj zaujíma a niečo pre ňu robia. Boli respondenti, ktorí pre svoju bezpečnosť veľa nerobia, ale radi by to zmenili. Ich úlohou bolo zaradiť nebezpečné miesta, podľa miery nebezpečnosti, teda kde nebezpečenstvo očakávajú. Na základe odpovedí boli vybrané tri nebezpečné miesta, ktoré boli respondentmi najviac označované. Nakoľko ide o individuálnu ochranu, je potrebné, aby správanie jednotlivých osôb bolo spoločensky vyhovujúce (nevzbudzovali zbytočnú pozornosť, pobúrenie svojím správaním), teda riadili sa pravidlami etikety, ale je potrebné dbať na bezpečnosť. Na základe modelových situácií to môže vyznievať, že je to nápadné, ale keď si to človek vžije, ide o veľmi prirodzený pohyb, ktorý je nenápadný.

6 NÁVRH KURZU

Z dotazníku vyplýva, že ľudí zaujíma vlastná bezpečnosť a ak pre ňu nič nerobia, radi by to zmenili. Na základe zvyšujúcej sa potreby bezpečnosti v spoločnosti je navrhnutý kurz **individuálnej ochrany**. U Individuálnej ochrany ide o opatrenia slúžiace k zvýšeniu bezpečnosti osoby.

Charakteristika kurzu

Krátkodobý kurz individuálnej ochrany je základným kurzom určeným pre všetkých ľudí v rôznych vekových kategóriách. Kurz je zameraný na získanie znalostí a zručností v oblasti individuálnej ochrany. Zameriava sa najmä na ochranu samých seba, poprípade ochranu blízkej osoby. Ide o taktické a preventívne opatrenia slúžiace k zvýšeniu bezpečnosti osoby. Kurz je postavený na kombinácii teoretickej a praktickej časti výučby. Nakoľko individuálna ochrana rieši situácie v bežnom živote a ochrana prebieha nepozorovane, je potrebné dbať na zaužívané pravidlá v rámci etikety, pretože rôznym nezvyklým chovaním je možnosť spozorovať pobúrenie alebo údiv spoločnosti. Účastníci na konci kurzu dostanú certifikát o absolvovaní.

Cieľ kurzu:

Cieľom kurzu je zoznámenie sa a precvičenie si činností individuálnej ochrany, ako sa postarať o svoju bezpečnosť a bezpečnosť svojich blízkych. Dostať sa do danej problematiky, osvojiť si teoretické znalosti a vedieť ich využiť v praxi. V praktickej časti sa naučiť všimáť si svojho okolia, na aké zmeny sa sústrediť a ako správne reagovať pri rôznom ohrození. Vyskúšať si, prakticky precvičiť jednotlivé kroky pri hroziacom nebezpečenstve, ako prechádzať vonku, čo dodržiavať pre zvýšenie svojej bezpečnosti a aplikovať svoje nadobudnuté vedomosti. Absolvent získa základný všeobecný prehľad o problematike a vedomosti o tom, ako správne postupovať pri nebezpečných situáciách..

Cieľová skupina:

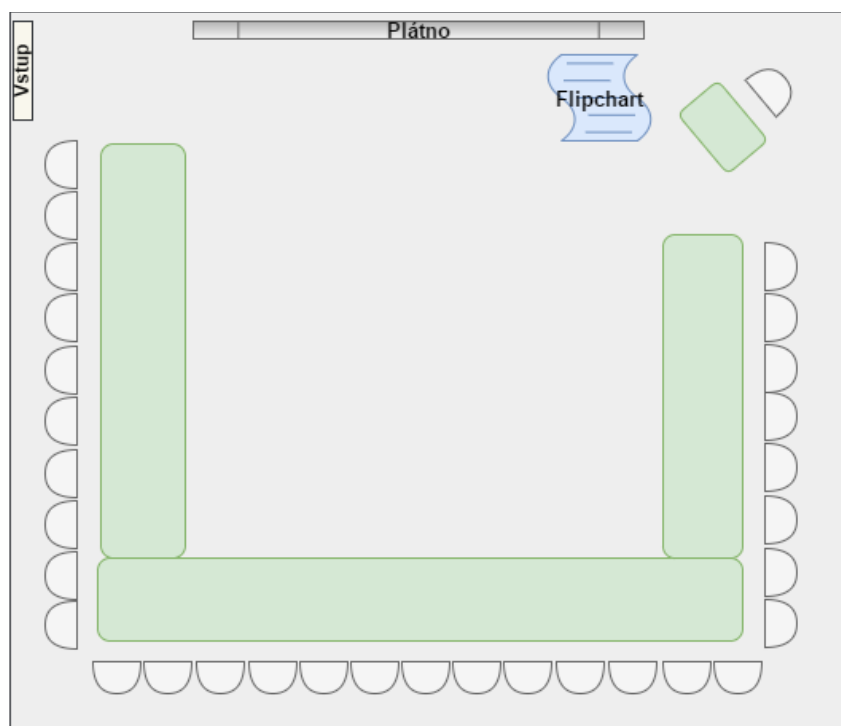
Kurz bude určený pre širokú verejnosť a zúčastniť sa ho môže ktokoľvek, kto má záujem urobiť niečo pre svoju bezpečnosť. Záujmovou skupinou budú najmä mladí ľudia vo veku 20 – 30 rokov, no výnimkou nemusia byť ani osoby staršie ako 40 rokov.

Počet osob:

Kurz bude určený pre 20 – 30 ľudí. Pre otvorenie kurzu bude potrebné prihlásenie minimálne 20 ľudí, aby boli pokryté náklady na kurz. Pri väčšom záujme sa kurz môže zopakovať.

Miesto kurzu:

Kurz sa uskutoční v meste Zlín, na ulici nám. T. G. Masaryka 1335. V hoteli GARNI bude pre tento účel prenajatý menší salónik o veľkosti 40 m², kapacitou 32 miest s variabilným usporiadaním. Usporiadanie miestnosti je zobrazené na obrázku č. 19. Hotel je umiestnený priamo v centre mesta, s výbornou dostupnosťou a bezplatným parkovaním u hotela. Konferenčný priestor zahŕňa základné vybavenie (konferenčný stôl a stoličky), plátno, dataprojektor, flipchart.

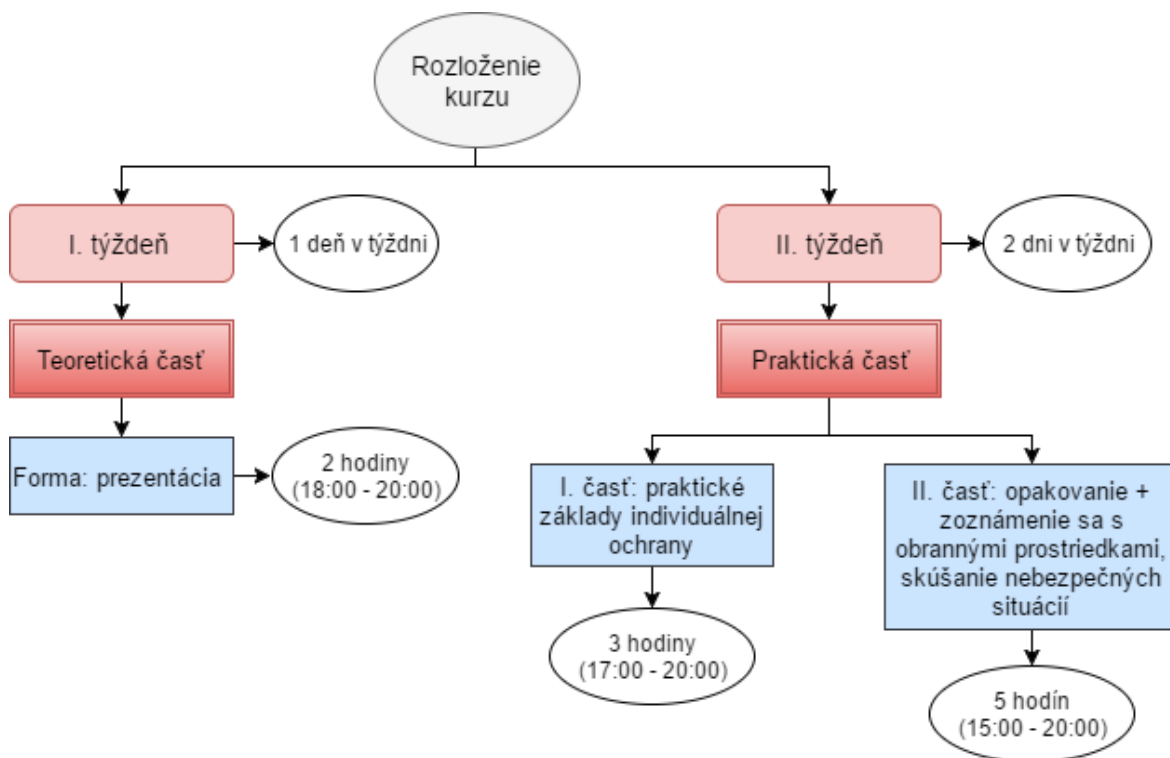

Obr. 39. Konferenčná miestnosť

Forma a dĺžka kurzu:

Kurz bude prebiehať najmä vo večerných hodinách, nakoľko záujmovou skupinou budú najmä pracujúce osoby. Ďalej bude rozdelený do dvoch lekcí s celkovou dĺžkou 10 hodín v dvoch týždňoch. Prvá lekcia bude prebiehať v prvom týždni a bude zameraná na teoretickú časť individuálnej ochrany formou prezentácie s dĺžkou 2 hodiny. Druhá lekcia bude rozdelená do dvoch častí v druhom týždni. Prvá časť v jeden deň potrvá 3 hodiny a budú vysvetlené praktické základy individuálnej ochrany, ich porovnávanie z hľadiska

bezpečnosti a etikety, na rôznych nebezpečných miestach. V druhý deň prebehne druhá časť, ktorá potrvá 5 hodín a náplňou bude opakovanie z prvej časti doplnená novými praktickými poznatkami, zoznámenie sa s obrannými prostriedkami a skúšanie si rôznych nebezpečných situácií. Nasledujúci obrázok zobrazuje prehľadnejšie rozloženie kurzu.

Obr. 40. Diagramové rozloženie kurzu

Lektor kurzu:

Kurz bude vedený jedným lektorom. Lektorom je osoba, ktorá je dostatočne vyškolená, certifikovaná a má vlastné skúsenosti v tejto problematike.

Použité materiály:

Pre účely vyučovania budú zaobstarané vyučovacie pomôcky, konkrétne obranné prostriedky. Iné vybavenie pre daný kurz nebude potrebné nakoľko ostatné vybavenie je súčasťou prenajatej miestnosti (dataproyektor, flipchart, fixy, ...).

6.1 Cena

Cena kurzu sa bude odvíjať od nákladov na daný kurz. Náklady na kurz budú tvorené počiatočnými nákladmi na vybavenie, výdajmi na prenájom priestoru, reklamu a mzdou lektora kurzu.

- **Výdaje na vybavenie**

Vybavenie, ktoré je potrebné na daný kurz, je zakúpenie obranných prostriedkov na ukážku. Medzi tieto prostriedky patria teleskopický obušok, taktické pero, kubotan, obranný sprej a multifunkčný nôž. Nasledujúca tabuľka prehľadne zobrazuje výdaje na dané prostriedky.

Tabuľka 1. Výdaje na vybavenie

Položka	Počet kusov	Výdaje (cena v Kč)
Teleskopický obušok	1	720,-
Taktické pero	1	470,-
Kubotan	1	129,-
Obranný sprej	1	99,-
Multifunkčný nôž	1	1 349,-
Celkom		2 767,-

Počiatočné výdaje na vybavenie činia 2767,-.

Nakoľko ide o vybavenie, ktoré bude používané aj na ďalších kurzoch, počiatočné výdaje na toto vybavenie je rozložené do troch kurzov. **V tomto prípade, bude počítané s jednou tretinou, čo činí 923,-.**

- **Výdaje na prenájom priestoru**

Pre daný kurz je prenajatá konferenčná miestnosť o veľkosti 40 m², s kapacitou 32 miest. V cene miestnosti je vybavenie (konferenčný stôl, stoličky, plátno, dataprojektor, flipchart). Výdaje za prenájom sú stanovené podľa sadzby hotela a potrebného využitia miestnosti.

Sadzby hotela:

Do 2 hodín 800,-

Do 3 hodín 1 100,-

Do 5 hodín 1 700,-

Do 6 hodín 2 000,-

Na 1 deň 2 600,-

Využitie miestnosti:

1. deň – 2 hodiny (800,-)	}	Celkom (10 hodín) 3 600,-
2. deň – 3 hodiny (1 100,-)		
3. deň – 5 hodín (1 700,-)		

Výdaje na prenájom miestnosti činia 3 600,-.

• Výdaje na reklamu

Reklama bude realizovaná prostredníctvom vytlačených letákov (formátu A6), zdieľaním informácií na sociálnych sieťach. Výdaje na reklamu sú zobrazené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 2. Výdaje na reklamu

Položka	Počet kusov	Cena za kus (v Kč)	Výdaje
Čiernobiele letáky	500	0,80,-	400,-

Výdaje na reklamu činia 400,-.

• Mzda lektora

Hodinová mzda lektora je stanovená na 400 Kč/hod.

Tabuľka 3. Mzda lektora za kurz

Hodinová mzda (v Kč)	Počet hodín	Celkom (v Kč)
400,-	10	4000,-

Mzda lektora za celý kurz vychádza na 4 000,-.

• Výdaje na certifikát

Na konci kurzu bude odovzdávaný účastníkom certifikát. Nasledujúca tabuľka zobrazuje výdaje na ich vytlačenie a zalaminovanie.

Tabulka 4. Výdaje na certifikát

Položka	Počet kusov	Cena tlače (za 1 kus)	Cena laminovania (za 1 kus)	Celková cena
Certifikát	30	10,-	17,-	810,-

V tabuľku je znázornená kalkulácia ceny kurzu na jednu osobu.

Tabulka 5. Návrh ceny kurzu

Položka	Suma (v Kč)
Výdaje na vybavenie	923,-
Výdaje na prenájom	3 600,-
Výdaje na reklamu	400,-
Mzda lektora	4 000,-
Výdaje na certifikát	810,-
VÝDAJE CELKOM	9 733,-
Minimálny počet osôb	20
Cena za 1 osobu	490,-

Kurz je stanovený pre 20 až 30 osôb, aby sa uskutočnil, je potrebné minimálne 20 účastníkov, aby boli pokryté náklady. Cena kurzu na 1 osobu je stanovená na 490,-.

6.2 Obsah a štruktúra kurzu

Pre realizáciu kurzu je potrebné mať stanovený obsah a štruktúru kurzu. Obsah rieši celý priebeh kurzu individuálnej ochrany od prvej až po poslednú hodinu. Časový harmonogram je orientačný. V štruktúre kurzu sú rozobrané jednotlivé body obsahu. Nakoniec sú zobrazené ukážky z navrhovaného kurzu.

6.2.1 Obsah kurzu

Kurz slouží k zvýšení vlastní bezpečnosti. Je rozložený v dvou týždňoch. V prvom týždni bude prebiehať prvá časť kurzu v jeden deň, v druhom týždni bude rozdelený na dve časti, kedy každá časť bude v samostatný deň. Kurz je zahájený všeobecným úvodom o individuálnej ochrane, aby ľudia mali prehľad o tom, v čom kurz spočíva. Výklad je podporený praktickými ukázkami.

1. LEKCIA - TEORETICKÁ ČASŤ

- a) Terminológia
- b) Právny rámec
- c) Individuálna ochrana
- d) Etiketa

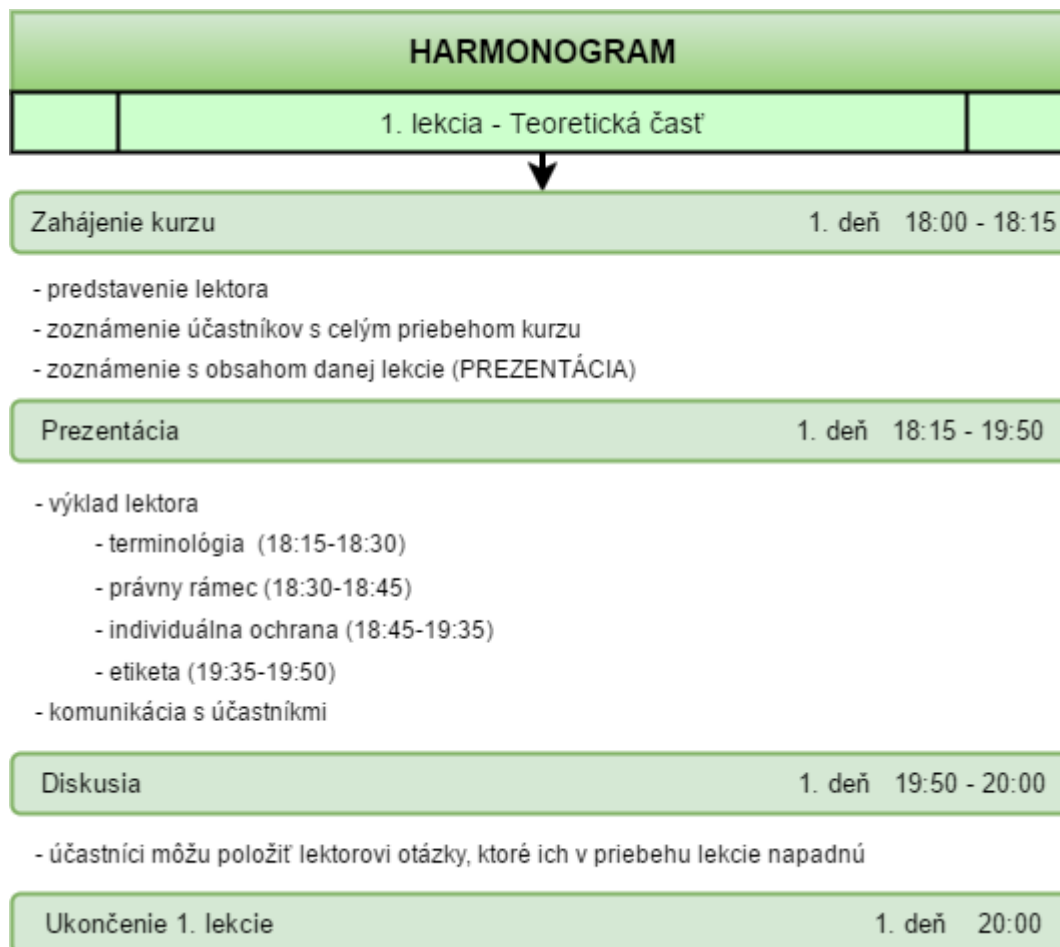
2. LEKCIA – PRAKTICKÁ ČASŤ

- I. časť
  - a) Porovnávanie nebezpečných situácií z pohľadu etikety a bezpečnosti
  - b) Typy, rady, zásady pre zvýšenie svojej bezpečnosti
  - c) Ukážka obranných prostriedkov
- II. časť
  - a) Opakovanie 1. lekcie a I. časti z 2. lekcie
  - b) Ukážka modelových situácií
  - c) Skúšanie nebezpečných situácií, postup bezpečného pohybovania sa vonku

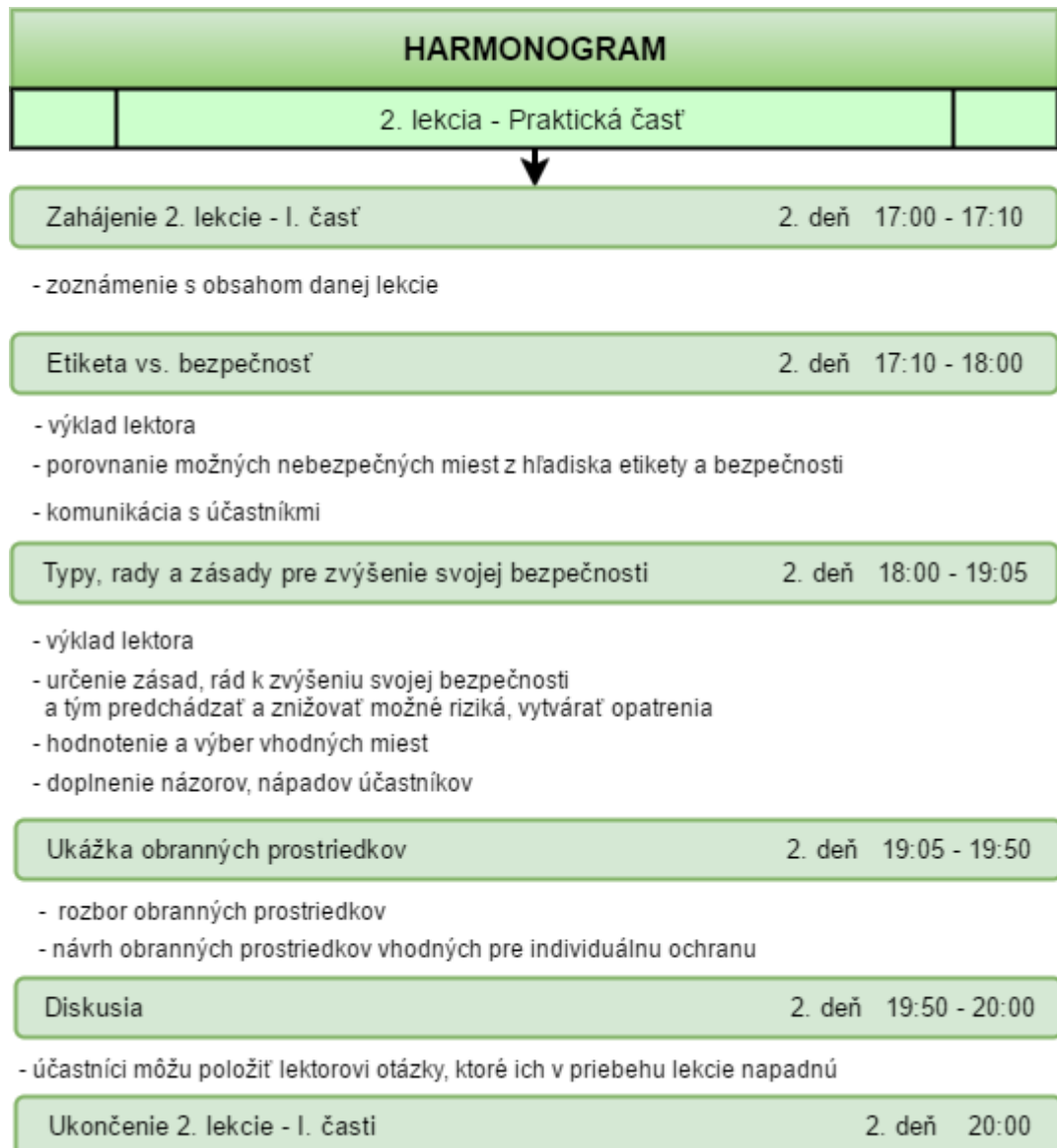
Harmonogram kurzu:

Na nasledujúcich obrázkoch je zobrazený plán činností daného kurzu z časového hľadiska.

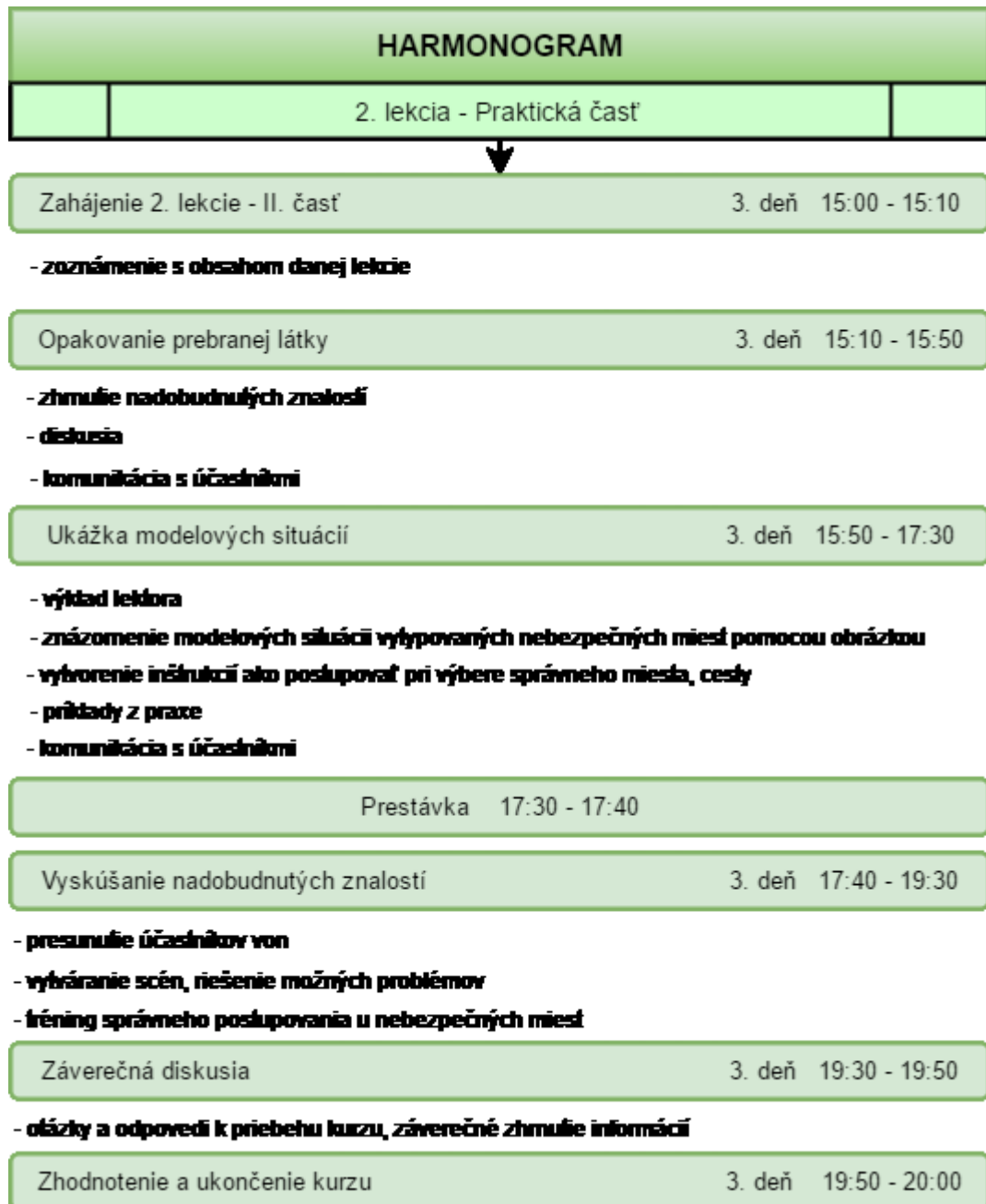

Obr. 41. Harmonogram 1. lekcie kurzu

Obr. 42. Harmonogram prvej časti 2. Lekcie kurzu

Obr. 43. Harmonogram druhej časti 2. lekcie kurzu

V nasledujúcej kapitole je rozobraná štruktúra kurzu.

6.2.2 Štruktúra kurzu

Štruktúra kurzu popisuje jednotlivé body obsahu. Kurz je postavený na snahe poskytnúť základné informácie o danom probléme a poukázať na chyby, ktoré účastníci robia, ukázať a precvičiť si z praktického hľadiska nadobudnuté vedomosti.

Popis lekcí:

Kurz je zložený z dvoch lekcí, ktoré na seba nadväzujú. Prvá lekcia je zameraná na teoretický základ a druhou lekcíou sa pokračuje na praktické ukážky.

1. LEKCIA - TEORETICKÁ ČASŤ

Pri návšteve kurzu, je dôležité prejsť všeobecnou teóriou, ktorá súvisí s preberanou látkou. V rámci individuálnej ochrany je teória skvelým začiatkom, aby jej princíp bol správne pochopený. Vďaka teoretickému základu účastník nadobudne potrebné a užitočné znalosti. Teória je rozdelená do štyroch blokov:

- a) **Terminológia** – na začiatok je potrebné vysvetliť, čo individuálna ochrana znamená a rozobrať základné pojmy, ktoré s touto témou súvisia. Podstatou je rozlíšiť pojmy ochrana a obrana, následne vedieť sa orientovať medzi pojmi ako je sebaobrana a profesijná obrana.
- b) **Právny rámec** – individuálna ochrana sa neriadi žiadnymi špecifickými zákonmi alebo nariadeniami. Dodržiava bežné pravidlá, zákony ako iní ľudia. Pre zaujímavosť sú vybrané právne normy, paragrafy o ktorých je dobré vedieť.
- c) **Individuálna ochrana** – v terminológii sa v krátkosti uviedlo, čo individuálna ochrana znamená. V tejto časti je individuálna ochrana preberaná dopodrobna. Je nutné pochopiť celkový proces správania, ktorý sa skladá z jednotlivých fáz, aby ochrana bola efektívna. Proces individuálnej ochrany je možné rozdeliť do troch základných úrovní.
- d) **Etiketa** – s individuálnou ochranou je spojená aj etiketa. Najskôr je potrebné určiť čo je etiketa a rozlíšiť rozdiel medzi etiketou a etikou. Aké sú základné pravidlá v oblasti etikety a ako sa správať.

2. LEKCIA – PRAKTICKÁ ČASŤ

Praktická časť je rozdelená do dvoch častí. V prvej časti sú riešené nebezpečné situácie z pohľadu etikety a bezpečnosti. Rôzne rady, zásady pre zvýšenie svojej bezpečnosti a ukážka obranných prostriedkov, ktoré je možné pri individuálnej ochrane použiť. Druhá časť je zameraná na opakovanie dosiahnutých informácií, ukážka modelových situácií a praktické skúšanie nadobudnutých znalostí.

➤ I. časť

- a) **Porovnanie nebezpečných situácií z pohľadu etikety a bezpečnosti** – vytypované možné nebezpečné miesta sú porovnáva-

né z hľadiska etikety a bezpečnosti. Individuálnou ochranou, je myslená ochrana samých seba, alebo blízkej osoby. Zmysel tejto ochrany spočíva v jej neviditeľnosti, a preto je dôležité dbať na všeobecné pravidlá ako aj pravidlá etikety, nakoľko ich vybočenie je pre spoločnosť nevyhovujúce a iným správaním na seba púta pozornosť.

- b) **Typy, rady, zásady pre zvýšenie svojej bezpečnosti** – výber vhodných miest, ktoré vyzerajú bezpečne a ktorým miestam je lepšie sa vyhnúť. Určenie základných pravidiel, typov, opatrení, ktoré dopomáhajú k zvýšeniu bezpečnosti a tým k znižovaniu možných rizík napadnutia a ďalších nebezpečenstiev.
- c) **Ukážka obranných prostriedkov** – pri hroziacom nebezpečenstve je možné použiť obranné prostriedky. Môže ísť o improvizované zbrane (užitie bežných predmetov), alebo obranné prostriedky. Sú vybrané vhodné obranné prostriedky pre individuálnu ochranu, ich popis a ukážka jednotlivých obranných prostriedkov.

➤ II. časť

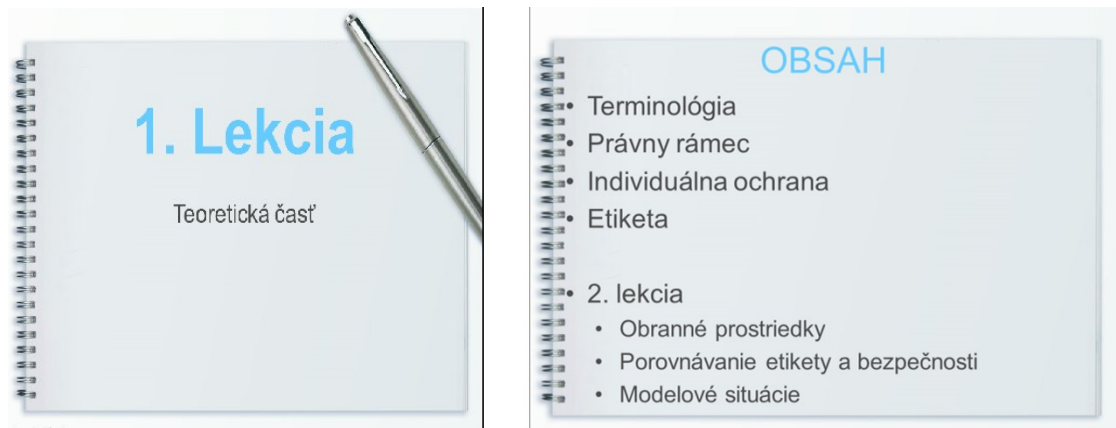
- a) **Opakovanie 1. lekcie a I. časti z 2. lekcie** – na úvod poslednej časti kurzu prebehne zhrnutie nadobudnutých znalostí z teórie a prebranej látky z prvej časti druhej lekcie.
- b) **Ukážka modelových situácií** – modelové situácie popisujú ako vybrať správne miesto, na čo sa zameriavať, ako bezpečne postupovať v priebehu cesty k danému cieľu u vytypovaných nebezpečných miest.
- c) **Skúšanie nebezpečných situácií, postup bezpečného pohybovania sa vonku** – po nadobudnutých znalostiach, účastníci sa presunú von, kde sa rozdelia jednotlivé úlohy, vytvoria sa scény a môžu vyskúšať ako správne postupovať u nebezpečných situácií, čo je možné očakávať, ako reagovať, riešiť možné problémy, upozorňovať na vyskytnuté chyby.

Ukážka návrhu kurzu:

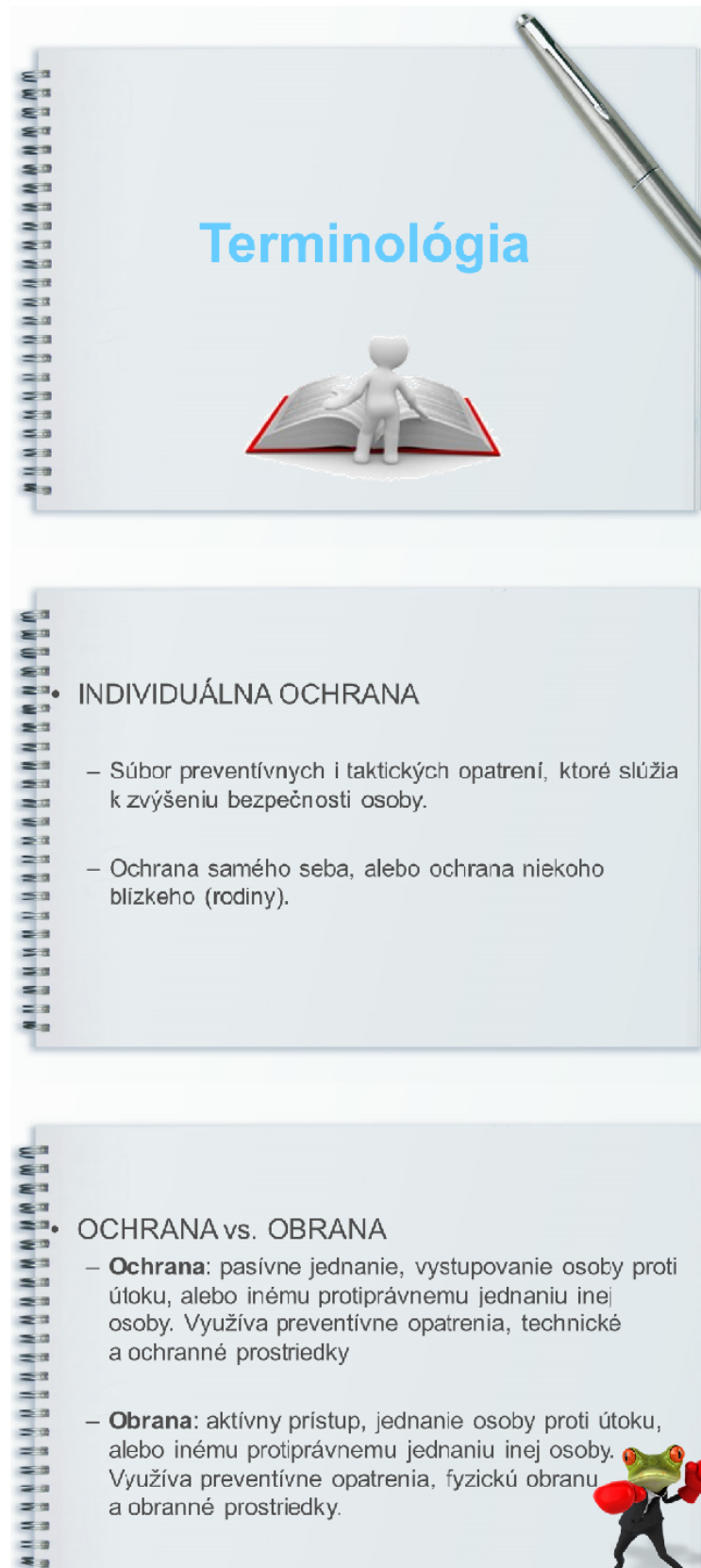
V danej časti sú zobrazené ukážky z návrhu kurzu. Pri uskutočnení kurzu v teoretickej časti je použitá prezentácia, ktorej časť je pre ukážku zobrazená nižšie. Z praktickej

části sú na ukážku zobrazené modelové situácie, ktoré v priebehu kurzu budú kreslené a podrobne vysvetľované účastníkom.

Ukážky z prezentácie kurzu:

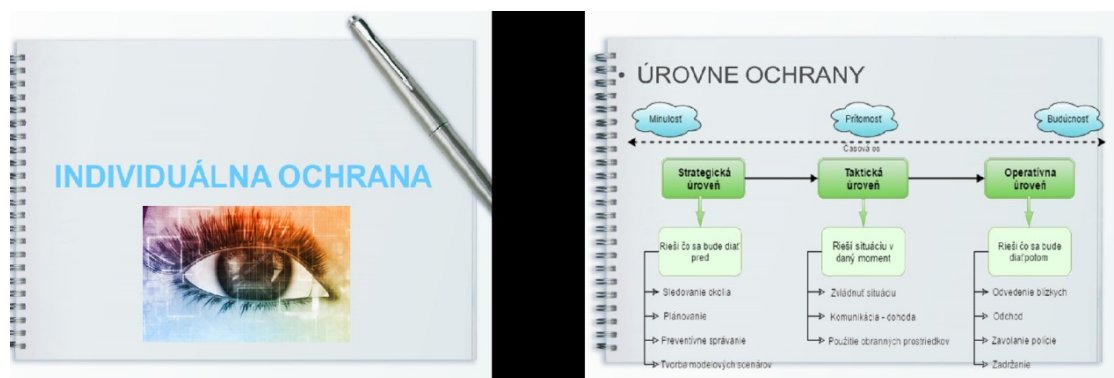
Obr. 44. Obsah prezentácie

Obr. 45. Ukážka teoretickej časti – terminológia

Obr. 46. Ukážka teoretickej časti – právny rámec

Obr. 47. Ukážka teoretickej časti – individuálna ochrana

Obr. 48. Ukážka teoretickej časti – etiketa

2. LEKCIA

- Obranné prostriedky sú skonštruované k aktívnemu pôsobeniu na útočníka.
- Okrem obranných prostriedkov, ktoré sú priamo určené na obranu, je možné u individuálnej ochrany použiť na obranu čokoľvek čo má daná osoba pri sebe.
- Jedná sa o užitie bežných predmetov, nazývané tiež ako **improvizované zbrane**.
- Na obranu je teda možné použiť predmety ako sú kľúče, opasok, mobilný telefón, pero a podobne.
- Na ochranu môže poslúžiť napríklad kabelka, batoh, kniha a ďalšie.

Obranné prostriedky

Rozdelenie a popis obranných prostriedkov

```

graph TD
    A[Obranné prostriedky] --> B[Teleskopický obušok]
    A --> C[Kubotan / taktické pero]
    A --> D[Obranný sprej]
    
```

Obr. 49. Ukážka druhej lekcie – obranné prostriedky

Porovnávanie etikety a bezpečnosti

Parkovisko

MUŽ (obranca)

```

graph TD
    A[MUŽ (obranca)] --> B[Z pohľadu etikety]
    A --> C[Z pohľadu bezpečnosti]
    
```

Z pohľadu etikety

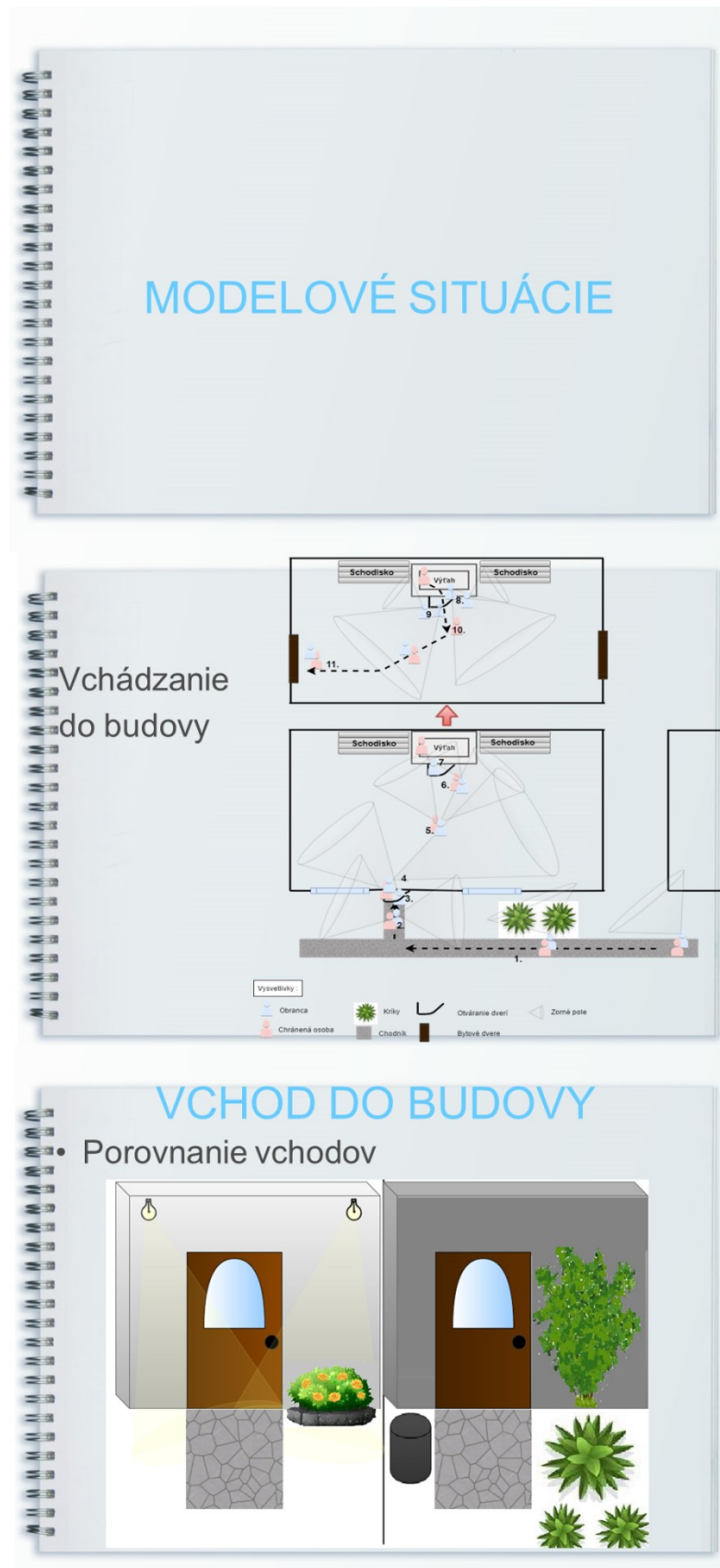
- prístupuje sa priamo ku dverám auta
- rodina, priatelia sa usádzajú na sedadlo spolujazdca, na pravé predné sedadlo
- pri nastupovaní, muž otvára zadné dvere, postaví sa k pravému prednému kolesu auta (proti smeru jazdy)
- výber miesta parkovania je náhodný

Z pohľadu bezpečnosti

- ak je možné, prístupuje sa vždy zozadu auta
- bezpečné miesto na sedenie je vpravo vzadu
- pri nastupovaní, muž otvára zadné dvere, postaví sa k pravému prednému kolesu auta (pozorovať okolie)
- výber miesta na parkovanie sa vyberá podľa znalosti základných pravidiel

Obr. 50. Ukážka druhej lekcie – porovnávanie etikety a bezpečnosti

Ukážka modelovej situácie:

Obr. 51. Ukážka druhej lekcie – modelové situácie

Táto kapitola je zameraná na návrh kurzu individuálnej ochrany. V tomto návrhu je potrebné definovať, čo je cieľom daného kurzu. Kto kurz môže navštíviť, pre koho je určený. Je potrebné stanoviť počet osôb, koľko osôb sa musí minimálne prihlásiť na kurz, aby mohol byť otvorený. Dôležitým bodom je výber miesta, kde sa kurz bude odohrávať, aby bola dobrá dostupnosť k danému miestu. Akou formou a ako dlho bude kurz prebiehať, zamerať sa na správny časový harmonogram, pokiaľ cieľová skupina chodí do práce. Kto kurz bude viesť, čo bude používané pri vyučovaní. Hlavnú úlohu zohráva najmä cena kurzu, ktorá je stanovená na základe vynaložených nákladov na daný kurz. Pre dokončenie návrhu kurzu je potrebné spracovať obsah a štruktúru. Po obsahovej stránke je kurz rozdelený do dvoch lekcí, kedy prvá lekcia je zameraná na teóriu v druhej lekcii sa prelínajú teoretické znalosti s praktickými ukázkami a možnosťou vyskúšať si nadobudnuté vedomosti. Ďalej je vytvorený harmonogram celého priebehu kurzu. Ide o plán činností od zahájenia kurzu až po jeho ukončenie. Následne je rozpracovaná štruktúra kurzu, kde jednotlivé obsahové body sú popísané podrobnejšie, aby bolo poznať, čo jednotlivé body v sebe zahŕňajú.

ZÁVER

Možné hroziace nebezpečenstvo núti ľudí, aby začali niečo robiť pre svoju bezpečnosť. Zvyšovať svoju bezpečnosť môžu prostredníctvom individuálnej ochrany. Ide o opatrenia, ktoré slúžia k zvýšeniu svojej bezpečnosti, skladá sa z jednotlivých fáz, ktoré zahŕňajú ako sa správať, čo všetko je potrebné robiť, aby ochrana bola efektívna. Bol navrhnutý dotazník, ktorý bol zameraný na vytypovanie nebezpečných miest z hľadiska individuálnej ochrany. Pomocou dotazníka sa zistilo, ako respondenti vnímajú svoju bezpečnosť, čo pre bezpečnosť robia. Ďalej sa vytypovali nebezpečné miesta, kedy respondenti zoradzovali možnosti, podľa toho, ktoré miesta považujú za nebezpečné. Medzi najviac označované a zároveň vybrané miesta sú parkovisko, reštaurácia a vchody do budovy. Nakoľko individuálna ochrana úzko súvisí s etiketou, vybrané nebezpečné miesta respondentmi boli porovnávané z hľadiska etikety a bezpečnosti. U každého miesta boli vytýčené situačné body, ktoré sa porovnávali z pohľadu etikety a bezpečnosti zvlášť u mužov a zvlášť u žien. Na základe porovnania sa ďalej riešili rozdielnosti medzi etiketou a bezpečnosťou a ako celú situáciu vyriešiť.

V rámci individuálnej ochrany sa pri vybraných miestach určovali základné pravidlá, rady, zásady, kroky slúžiace k vytváraniu opatrení, ktoré môžu dopomôcť k zvyšovaniu bezpečnosti a predchádzaniu a znižovaniu rizík nebezpečných situácií. Sú zobrazené a porovnávané pomocou obrázkov miesta, ktoré sú vhodné a bezpečné a naopak, ako vyzerajú miesta, ktorým je dobré sa vyhnúť.

Ďalším bodom bola ukážka modelových situácií nebezpečných miest. Prostredníctvom modelových situácií sa popisovalo ako vybrať správne miesto, ktoré miesta sú najvhodnejšie, na čo sa zameriavať, ako bezpečne a správne postupovať v priebehu cesty k danému cieľu, ako nastupovať/vystupovať z auta, ako správne vstupovať do reštaurácie, ako sa usadiť, v prípade hroziaceho nebezpečenstva ako odísť, ako vchádzať/vychádzať z budovy.

Druhá časť bola zameraná na návrh kurzu individuálnej ochrany, v ktorom sú využité všetky informácie z danej práce. Bol navrhnutý krátkodobý kurz, určený pre širokú verejnosť. Kurz je zameraný na získanie znalostí a zručností v oblasti individuálnej ochrany. Je postavený na kombinácii teoretickej a praktickej časti. Cieľom kurzu je zoznámenie sa a precvičenie si činností individuálnej ochrany, ako sa postarať o svoju bezpečnosť. Osvojiť si teoretické znalosti a vedieť ich použiť. V praktickej časti sa naučiť všimnúť si

svojho okolia, na aké zmeny sa sústrediť a ako správne reagovať pri nebezpečnej situácii. Kurzu sa môže zúčastniť 20-30 osôb a uskutoční sa v kongresovej miestnosti v meste Zlín. Cena kurzu je stanovená na 540,- , ktorá bola vykalkulovaná na základe vynaložených nákladov. Priebeh kurzu bude vo večerných hodinách, nakoľko záujmovou skupinou budú najmä pracujúce osoby. Kurz je rozdelený do dvoch lekcí a bude prebiehať v dvoch týždňoch. Prvá lekcija je zameraná na teoretickú časť, kde bude prebraná terminológia, právny rámec, individuálna ochrana a etiketa, informácie sú podávané formou prezentácie s dĺžkou 2 hodín. Druhá lekcija je rozdelená do dvoch častí, kedy každá časť sa uskutoční v iný deň. V prvej časti je prebrané porovnávanie nebezpečných situácií z pohľadu etikety a bezpečnosti, typy, rady a zásady pre zvýšenie svojej bezpečnosti a nakoniec ukážka obranných prostriedkov. Dĺžka prvej časti je rozvrhnutá do 3 hodín. Druhá časť začína opakovaním nadobudnutých informácií, ukážkou modelových situácií a nakoniec praktickým skúšaním si nadobudnutých znalostí, ako správne postupovať u nebezpečných situácií, postup bezpečného pohybovania sa vonku, ako reagovať a upozorňovať na vyskytnuté chyby. Dĺžka druhej časti je stanovená na 5 hodín.

Absolvent získa základný všeobecný prehľad o problematike a vedomosti o tom, ako správne postupovať pri nebezpečných situáciách.

Prínosom navrhnutého kurzu je efektívne osvojenie si teoretických a praktických znalostí individuálnej ochrany, nadobudnutie nových skúseností, zlepšenie svojej bezpečnosti.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

- [1] FIEDLEROVÁ, Tereza. *Profesní obrana z pohledu trestního zákoníku* [online]. Zlín, 2015 [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/34021/fiedlerov%C3%A1_2015_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [2] MALÁNÍK, Zdeněk. Úvodní problematika profesní obrany. LUKÁŠ, Luděk et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management I*. Zlín: VeRBuM, 2011, 247-248. ISBN 9788087500057.
- [3] ŠPAČEK, Ladislav. *Velká kniha etikety*. Ilustroval Jan ECKERT. Praha: Mladá fronta, 2007. ISBN 978-80-204-1659-9.
- [4] JODI R.R. SMITH. *The etiquette book a complete guide to modern manners*. New York: Sterling Pub. Co, 2011. ISBN 9781402782510.
- [5] ETIKETA A ETIKA. ŠPAČEK, Ladislav. *Malá kniha etikety pro každý den* [online]. Praha: Mladá fronta, 2010, s. 11 [cit. 2017-02-27]. ISBN 9788020422514. Dostupné z: https://www.kniha.cz/files/UKTEXT/9788020422514_2%20MKE%20pro%20kazdy%20den.pdf
- [6] *Zákony a právní normy. Business.center* [online]. Praha: HAVIT, 1998 [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/>
- [7] LAUCKÝ, Vladimír. *Technologie komerční bezpečnosti I*. Vyd. 3. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2010, 81 s. ISBN 978-80-7318-889-4.
- [8] SMOLINSKÁ, Nikola. *Výzbroj a výstroj žien v priemysle komerčnej bezpečnosti* [online]. Zlín, 2015 [cit. 2017-02-02]. Dostupné z: http://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/34058/smolinsk%C3%A1_2015_dp.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [9] Zákon č. 119/2002 Sb. *Zákony pro lidi* [online]. Zlín: AION CS, spol. s r.o., 2010 [cit. 2017-05-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>
- [10] *Sebeobrana a použití improvizovaných zbraní. Serrada* [online]. Praha: Arnis & Balaraw Fighting Club, 2013 [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: <http://www.serrada.cz/clanky/page53/styled-13/>

- [11] LUKÁŠ, Luděk et al. *Bezpečnostní technologie, systémy a management II*. Zlín: VeRBuM, 2012, 387 s. ISBN 9788087500194
- [12] Obranné taktické pero UZI - TACPEN6. *Army shop* [online]. Ostrava: ELINE web, 2010 [cit. 2017-02-27]. Dostupné z: <https://www.army-shop.cz/produkty/obranne-prostredky--sebeobrana/ostatni/obranne-takticke-pero-uzi---tacpen6/7897.html>
- [13] LUKÁŠ, Luděk. *Bezpečnostní technologie, systémy a management III*. 1. vyd. Zlín: VeRBuM, 2013, 456 s. ISBN 978-80-87500-35-4.
- [14] Glock 42. *Glockshop* [online]. Brno: Low Profile, 2014 [cit. 2017-02-23]. Dostupné z: http://www.glockshop.cz/product_info.php?products_id=434
- [15] ŠPAČEK, Ladislav. *Nová velká kniha etikety*. 2., rozš. vyd. Praha: Mladá fronta, 2008. ISBN 978-80-204-1954-5.

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

resp.   respektíve

napr.   například

vs.   versus

kč   česká koruna

ZOZNAM OBRÁZKOV

<i>Obr. 1. Úrovně ochrany</i>	19
<i>Obr. 2. Improvizované zbrane [10]</i>	22
<i>Obr. 3. Rozdelenie obranných prostriedkov používaných u individuálnej ochrany</i>	22
<i>Obr. 4. Teleskopický obušok [8]</i>	23
<i>Obr. 5. Taktické pero [12]</i>	24
<i>Obr. 6. Obranné sprej [8]</i>	24
<i>Obr. 7. Rozdelenie zbraní používaných u individuálnej ochrany</i>	25
<i>Obr. 8. Glock 42 [14]</i>	26
<i>Obr. 9. Multifunkční nůž [8]</i>	27
<i>Obr. 10. Kategórie významnosti v spoločnosti [3]</i>	28
<i>Obr. 11. Vyhodnotenie odpovedí otázky č.1</i>	34
<i>Obr. 12. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 2</i>	34
<i>Obr. 13. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 3</i>	35
<i>Obr. 14. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 4</i>	36
<i>Obr. 15. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 5</i>	37
<i>Obr. 16. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 6</i>	38
<i>Obr. 17. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 7</i>	39
<i>Obr. 18. Vyhodnotenie odpovedí otázky č. 9</i>	40
<i>Obr. 19. Parkovisko porovnávané z hľadiska etikety a bezpečnosti u muža</i>	41
<i>Obr. 20. Parkovisko porovnávané z hľadiska etikety a bezpečnosti u ženy</i>	42
<i>Obr. 21. Miesto, kde je možnosť bezpečného parkovania</i>	43
<i>Obr. 22. Miesto nebezpečného parkovania</i>	43
<i>Obr. 23. Zvolené parkovacie miesta</i>	45
<i>Obr. 24. Vystupovanie z auta u jednotlivca</i>	46
<i>Obr. 25. Vystupovanie z auta u dvoch osôb</i>	48
<i>Obr. 26. Nastupovanie do auta u jednotlivca</i>	49
<i>Obr. 27. Nastupovanie do auta dvoch osôb</i>	50
<i>Obr. 28. Reštaurácia porovnávaná z hľadiska etikety a bezpečnosti u muža</i>	51
<i>Obr. 29. Reštaurácia porovnávaná z hľadiska etikety a bezpečnosti u ženy</i>	52
<i>Obr. 30. Vchádzanie do reštaurácie</i>	54
<i>Obr. 31. Výber miesta v reštaurácii</i>	55
<i>Obr. 32. Usadenie v reštaurácii</i>	56

<i>Obr. 33. Odchod z reštaurácie.....</i>	<i>58</i>
<i>Obr. 34. Vchod porovnávaný z hľadiska etikety a bezpečnosti u muža .....</i>	<i>59</i>
<i>Obr. 35. Vchod porovnávaný z hľadiska etikety a bezpečnosti u ženy .....</i>	<i>59</i>
<i>Obr. 36. Porovnanie vchodu z pohľadu bezpečnosti .....</i>	<i>61</i>
<i>Obr. 37. Vchádzanie do budovy.....</i>	<i>62</i>
<i>Obr. 38. Vychádzanie z budovy .....</i>	<i>64</i>
<i>Obr. 39. Konferenčná miestnosť.....</i>	<i>67</i>
<i>Obr. 40. Diagramové rozloženie kurzu.....</i>	<i>68</i>
<i>Obr. 41. Harmonogram 1. lekcie kurzu .....</i>	<i>73</i>
<i>Obr. 42. Harmonogram prvej časti 2. Lekcie kurzu .....</i>	<i>74</i>
<i>Obr. 43. Harmonogram druhej časti 2. lekcie kurzu .....</i>	<i>75</i>
<i>Obr. 44. Obsah prezentácie .....</i>	<i>78</i>
<i>Obr. 45. Ukážka teoretickej časti – terminológia .....</i>	<i>79</i>
<i>Obr. 46. Ukážka teoretickej časti – právny rámec .....</i>	<i>80</i>
<i>Obr. 47. Ukážka teoretickej časti – individuálna ochrana .....</i>	<i>80</i>
<i>Obr. 48. Ukážka teoretickej časti – etiketa .....</i>	<i>80</i>
<i>Obr. 49. Ukážka druhej lekcie – obranné prostriedky.....</i>	<i>81</i>
<i>Obr. 50. Ukážka druhej lekcie – porovnávanie etikety a bezpečnosti .....</i>	<i>81</i>
<i>Obr. 51. Ukážka druhej lekcie – modelové situácie .....</i>	<i>82</i>

ZOZNAM TABULIEK

<i>Tabulka 1. Výdaje na vybavenie .....</i>	<i>69</i>
<i>Tabulka 2. Výdaje na reklamu .....</i>	<i>70</i>
<i>Tabulka 3. Mzda lektora za kurz .....</i>	<i>70</i>
<i>Tabulka 4. Výdaje na certifikát .....</i>	<i>71</i>
<i>Tabulka 5. Návrh ceny kurzu .....</i>	<i>71</i>

ZOZNAM PRÍLOH

P I Dotazník

P II Prezentácia

PRÍLOHA P I: DOTAZNÍK

Vytypovanie nebezpečných miest z hľadiska individuálnej ochrany

1. Vaše pohlavie
  - Muž
  - Žena
2. Váš vek
  - do 21 rokov
  - 22 – 29 rokov
  - 30 – 40 rokov
  - nad 41 rokov
3. Zaujímate sa o svoju bezpečnosť?
  - Áno
  - Nie
4. Robíte niečo pre svoju bezpečnosť?
  - Áno, pozorujem svoje okolie, počítam s možnosťou, že by sa mohlo čokoľvek stať
  - Áno, chodím na sebaobranu, bojový šport
  - Áno, nosím pri sebe obranné prostriedky
  - Nie, ale chcel/a by som začať
  - Nie
5. Aké nosíte pri sebe obranné prostriedky?
  - Teleskopický obušok
  - Elektrický paralyzér
  - Kubotan/taktické pero
  - Obranný sprej
  - Strelnú zbraň
  - Nôž
  - Žiadne
6. Zamýšľate sa (v priebehu cesty) nad tým, že by sa Vám mohlo niečo nebezpečné stať?
  - Áno (pozorujem svoje okolie)
  - Áno, ale len na miestach ktoré nepoznám. Neočakávam nebezpečenstvo na miestach, ktoré poznám

- Málokedy, ak náhodou niečo spozorujem, započujem (v noci ale aj cez deň)
  - Málokedy, ak náhodou niečo spozorujem, započujem (len v noci)
  - Nie (nenapadlo ma, že by sa mohlo niečo stať)
7. Označte na stupnici čo si myslíte, ako by ste vedeli reagovať na nebezpečnú situáciu.
- 1 hviezdička = vôbec by som nevedel/a reagovať
9 hviezdičiek = presne viem, ako zareagovať, čo spraviť

8. Popíšte nebezpečnú situáciu, do ktorej ste sa niekedy dostali.
1. čo sa stalo
  2. kde sa to stalo
  3. ako ste reagovali
9. Zorad'te podľa miery nebezpečnosti tieto miesta
- Zorad'te nebezpečnosť miest 1- najnebezpečnejšie miesto
- ❖ 1. Park
  - ❖ 2. Reštaurácia
  - ❖ 3. Zastávka MHD
  - ❖ 4. Bar
  - ❖ 5. Kino
  - ❖ 6. Parkovisko
  - ❖ 7. Vchod do budovy

PRÍLOHA P II: PREZENTÁCIA

Priložená na 1 ks CD.